BANCA COMERCIALĂ „EXIMBANK" S.A.

SITUAŢII FINANCIARE PENTRU EXERCIŢIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018

ÎNTOCMITE ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE INTERNAŢIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

CUPRINS PAGINĂ

Raportul auditorului independent

Situaţia poziţiei financiare 1
Contul de profit sau pierdere şi situaţia altor elemente ale rezultatului global 2
Situaţia fluxurilor de trezorerie 3
Situaţia modificărilor capitalurilor proprii 4 - 5

Note explicative la situaţiile financiare 6 - 115

KPMG Moldova S.R.L.
Bd. Stefan cel Mare nr. 171/1
Et. 8, MD-2004
Chisinau
Republica Moldova

Tel: +373 (22) 580 580
Fax: +373 (22) 540 499
www.kpmg.md

Raportul auditorului independent

Către acționarul Banca Comercială "EXIMBANK" S.A.

Opinie

Am auditat situațiile financiare anexate ale Banca Comercială "EXIMBANK" S.A. ("Banca") care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2018, contul de profit sau pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la această dată și note care includ un sumar al politicilor contabile semnificative și alte informații explicative (denumite în continuare "situații financiare").

În opinia noastră, situațiile financiare anexate oferă o imagine fidelă a poziției financiare a Băncii la data de 31 decembrie 2018, precum și a rezultatului operațiunilor sale și a fluxurilor sale de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Baza pentru opinie

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit ("ISA"). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat in secțiunea *Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare* din raportul nostru. Suntem independenți față de Bancă conform *Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etica pentru Contabili ("codul IESBA")* și conform cerințelor de etică profesională relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova, și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități de etică profesională conform acestor cerințe și conform codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastră.

Alte informații

Conducerea este responsabilă pentru alte informații. Alte informații cuprind informațiile incluse în Raportul anual, dar nu includ și situațiile financiare și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Raportul anual urmează să fie disponibil după data emiterii acestui raport de audit.

Opinia noastră de audit cu privire la situațiile financiare nu acoperă alte informații și nu vom exprima nici o formă de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi acele alte informații identificate mai sus când vor fi disponibile și, in acest demers, de a analiza dacă acele alte informații nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele noastre obținute în cadrul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

Ref.: 19017

©2019 KPMG Moldova SRL, a Moldovan limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. PDC no. 0000875

IDNO:1002600046371

Responsabilitățile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanța pentru situațiile financiare

Conducerea Băncii este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru evaluarea capacității Băncii de a-și continua activitatea, pentru prezentarea, dacă este cazul, a aspectelor referitoare la continuitatea activității și pentru utilizarea contabilității pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Banca sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio alta alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Băncii.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului ca un audit desfășurat în conformitate cu ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA, exercităm raționamentul profesional si menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente si adecvate pentru a furniza o baza pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Băncii.
- Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Băncii de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Banca sa nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare, inclusiv prezentările de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

Alte aspecte

Acest raport al auditorului independent este adresat exclusiv acționarului Băncii. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarului Băncii acele aspecte pe care trebuie sa le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Bancă și de acționarul acesteia, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

6 mai 2019

Nicoleta Rusu

Pentru și în numele:
ÎCS KPMG Moldova S.R.L.
Bd. Ștefan cel Mare 171/1, et. 8, MD-2004, Chișinău, Moldova
Licența seria AMM II, Nr. 053557 din 22 noiembrie 2004

Auditor licențiat
Certificat de calificare al auditorului
Seria AG, Nr.000064

Auditor licențiat pentru auditul instituțiilor financiare
Certificat de calificare al auditorului instituțiilor financiare
Seria AIF, Nr.0007

Banca Comercială „EXIMBANK" S.A.

SITUAŢIA POZIŢIEI FINANCIARE

31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt în lei moldoveneşti (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	Nota	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2017
Active			
Numerar şi disponibilităţi la Banca Naţională a Moldovei	14	1,201,480,508	1,735,780,256
Credite şi avansuri acordate băncilor	15	824,521,954	649,923,023
Credite şi avansuri acordate clienţilor	17	581,169,043	843,389,377
Investiţii in titluri	16	1,015,825,324	498,151,982
Imobilizări necorporale	18	24,923,486	25,983,083
Imobilizări corporale	19	236,558,296	351,947,066
Active deţinute pentru vânzare	21	13,689,128	653,926,395
Alte active	20	19,482,793	19,313,057
Total active		**3,917,650,532**	**4,778,414,239**
Datorii			
Depozite de la bănci		-	6
Alte împrumuturi	22	-	198,579,233
Depozite ale clienţilor	23	2,794,004,423	3,207,072,460
Datorii privind impozitul pe profit amânat	25	-	5,815,575
Datorii privind activele deţinute pentru vânzare	21	-	76,306,537
Alte datorii	24	84,647,996	50,880,429
Total datorii		**2,878,652,419**	**3,538,654,240**
Capitaluri proprii			
Capital social	26	1,250,000,000	1,250,000,000
Rezerva statutară	27	-	17,334,551
Alte rezerve	27	-	255,590,553
Rezerve aferente valorii juste a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare		-	13,598,162
Rezerve aferente valorii juste a imobilizărilor corporale		20,929,024	-
Pierdere cumulată		(231,930,911)	(296,763,267)
Total capitaluri proprii		**1,038,998,113**	**1,239,759,999**
Total datorii şi capitaluri proprii		**3,917,650,532**	**4,778,414,239**

Aceste situaţii financiare au fost semnate la 6 mai 2019 de:

Vitalie Bucătaru
Prim-Vicedirector General

Sergiu Suveica
Contabil Şef

Semnat pentru identificare KPMG 06 MAI 2019 Initialised for identification

Notele cuprinse între paginile 6 şi 115 constituie parte integrantă a acestor situaţii financiare.

CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE ŞI SITUAŢIA ALTOR ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

PENTRU EXERCIŢIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt în lei moldoveneşti (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	Nota	2018	2017
Venituri din dobânzi	6	170,537,117	222,028,341
Cheltuieli cu dobânzi	6	(69,253,215)	(141,645,135)
Venituri din dobânzi, net		**101,283,902**	**80,383,206**
Venituri din speze şi comisioane	7	64,715,557	66,827,174
Cheltuieli cu speze şi comisioane	7	(28,577,235)	(27,785,196)
Venituri din speze şi comisioane, net		**36,138,322**	**39,041,978**
Venituri nete din tranzacţionare	8	36,918,627	34,034,352
Modificări în valoarea justă a activelor deţinute pentru vânzare	21	-	(24,739,891)
Alte venituri operaţionale	9	3,627,814	11,407,294
Cheltuieli privind deprecierea instrumentelor financiare	10	(47,152,671)	(32,411,295)
Cheltuieli privind deprecierea imobilizărilor corporale	20	(136,757,037)	-
Cheltuieli administrative	11	(100,581,140)	(83,751,765)
Alte cheltuieli operaţionale nete	12	(42,674,523)	(42,582,994)
Pierdere/(pierdere) până la impozitare		**(149,196,706)**	**(18,619,115)**
Venit / cheltuială privind impozitul pe profit	13	2,872,990	(6,477,275)
Profit net / (pierdere netă) al/ a exerciţiului financiar		**(146,323,716)**	**(25,096,390)**
Alte elemente ale rezultatului global			
Elemente care sunt sau pot fi reclasificate la profit sau pierdere			
Rezerve aferente valorii juste (instrumente financiare disponibile pentru vânzare)		-	(20,700)
		-	**(20,700)**
Elemente care nu pot fi reclasificate la profit sau pierdere			
Modificarea valorii juste a titlurilor de participaţie evaluate la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global		5,906,643	-
Pierdere din realizare a titlurilor de participaţie evaluate la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global		(4,197,986)	-
Rezerva din reevaluare a imobilizărilor corporale		20,929,024	-
		22,637,681	-
Total alte elemente ale rezultatului global		**22,637,681**	**(20,700)**
Situaţia rezultatului global aferentă exerciţiului financiar		**(123,686,035)**	**(25,117,090)**

Aceste situaţii financiare au fost semnate la 6 mai 2019 de:

Vitalie Bucătaru
Prim-Vicedirector General

Sergiu Suveica
Contabil-şef

BANCA COMERCIALĂ "EXIMBANK" S.A. EXIMBANK IDNO 1002600010273 REPUBLICA MOLDOVA, mun. CHIŞINĂU

KPMG 06. MAI. 2019 Semnat pentru identificare Initialised for identification

Notele cuprinse între paginile 6 şi 115 constituie parte integrantă a acestor situaţii financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK" S.A.

SITUAŢIA FLUXURILOR DE TREZORERIE

PENTRU EXERCIŢIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt în lei moldoveneşti (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	2018	2017
Fluxuri de numerar din activitatea operaţională		
Încasări din dobânzi şi din venituri similare	174,994,780	203,929,642
Dobânzi plătite	(75,364,081)	(148,359,113)
Încasări nete din comisioane şi speze	36,138,322	39,041,978
Venituri nete din tranzacţionare şi alte venituri	40,546,435	45,421,048
Plăţi către angajaţi şi contribuţii sociale	(54,594,190)	(46,034,632)
Plăţi către furnizori şi către alţi creditori	(76,837,967)	(62,685,985)
Plata impozitului pe profit	(2,077,798)	(2,727,354)
Fluxuri nete de numerar din activitatea operaţională înainte de modificarea activelor şi datoriilor operaţionale	**42,805,501**	**28,585,584**
Modificări în active şi datorii operaţionale:		
Creşterea netă a disponibilităţilor la BNM	70,680,470	(127,134,496)
Diminuarea netă a creditelor şi avansurilor acordate băncilor	(405,751,176)	143,186,388
Creşterea netă a titlurilor de stat peste 90 zile	(66,910,487)	(16,294,890)
Diminuarea netă a creditelor şi avansurilor acordate clienţilor	167,774,139	326,952,954
Diminuarea activelor deţinute pentru vânzare	625,297,620	-
Diminuarea netă a altor active	(2,053,527)	15,309,007
Creşterea/(diminuarea) netă a depozitelor de la bănci	(86,269)	(5,009,382)
Creşterea/(diminuarea) netă a depozitelor de la clienţi	(466,091,858)	(296,926,494)
Creşterea netă a altor datorii	(36,296,435)	95,270,754
Flux de numerar net din activitatea operaţională	**(70,632,023)**	**163,939,425**
Fluxuri de numerar din activitatea investiţională		
Achiziţii de imobilizări necorporale	(3,071,975)	(5,587,579)
Achiziţii de imobilizări corporale	(13,407,629)	(6,978,937)
Flux de numerar net utilizat în activitatea investiţională	**(16,479,604)**	**(12,566,516)**
Fluxuri de numerar din activitatea financiară		
Rambursarea împrumuturilor	(200,314,522)	(198,800,545)
Flux de numerar utilizat în activitatea financiară	**(200,314,522)**	**(198,800,545)**
Efectul diferenţelor de curs	1,404,147	379,845
Creşterea / (diminuarea) netă în numerar şi echivalente de numerar	(286,022,001)	(47,047,791)
Numerar şi echivalente de numerar la începutul perioadei	1,959,728,161	2,006,775,952
Numerar şi echivalente de numerar la sfârşitul perioadei (Nota 29)	**1,673,706,160**	**1,959,728,161**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Notele cuprinse între paginile 6 şi 115 constituie parte integrantă a acestor situaţii financiare.

SITUAŢIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII

PENTRU EXERCIŢIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt în lei moldoveneşti (MDL), dacă nu este specificat altfel)

	Capital social	Rezerva statutară	Alte rezerve	Rezerve aferente valorii juste a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare	Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale	Pierdere cumulată	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	1,250,000,000	16,889,857	255,590,553	13,618,862	-	(271,222,184)	1,264,877,088
Pierderea netă a exerciţiului financiar	-	-	-	-	-	(25,096,390)	(25,096,390)
Situaţia altor elemente ale rezultatului global							
Modificarea valorii juste a titlurilor de stat şi titlurilor de participare	-	-	-	(20,700)	-	-	(20,700)
Total rezultat global	-	-	-	(20,700)	-	(25,096,390)	(25,117,090)
Alocarea rezervelor	-	444,694	-	-	-	(444,694)	-
Sold la 31 decembrie 2017	1,250,000,000	17,334,551	255,590,553	13,598,162	-	(296,763,267)	1,239,759,999

semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Notele cuprinse între paginile 6 şi 115 constituie parte integrantă a acestor situaţii financiare.

Banca Comercială „EXIMBANK" S.A.

SITUAŢIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII

PENTRU EXERCIŢIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(Toate sumele sunt în lei moldoveneşti (MDL), dacă nu este specificat altfel)

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

	Capital social	Rezerva statutară	Alte rezerve	Rezerve aferente valorii juste a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare	Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale	Pierdere cumulată	Total
Sold la 31 decembrie 2017	**1,250,000,000**	**17,334,551**	**255,590,553**	**13,598,162**	**-**	**(296,763,267)**	**1,239,759,999**
Impactul în urma adoptarii IFRS 9	-	-	-	-	-	(77,075,851)	(77,075,851)
Sold la 1 ianuarie 2018, retratat	**1,250,000,000**	**17,334,551**	**255,590,553**	**13,598,162**	**-**	**(373,839,118)**	**1,162,684,148**
Pierderea netă a exercițiului financiar	-	-	-	-	-	(146,323,716)	(146,323,716)
Situația altor elemente ale rezultatului global							
Modificarea valorii juste a titlurilor de participație	-	-	-	5,906,643	-	-	5,906,643
Pierdere din realizare a titlurilor de participație	-	-	-	(4,197,986)	-	-	(4,197,986)
Reclasificare în rezultatul reportat a rezervei din reevaluarea titlurilor de participație vândute	-	-	-	(15,306,819)	-	15,306,819	-
Modificarea valorii juste a imobilizărilor corporale	-	-	-	-	20,929,024	-	20,929,024
Total alte elemente ale rezultatului global				(13,598,162)	20,929,024	15,306,819	22,637,682
Total rezultat global	**-**	**-**	**-**	**-**	**20,929,024**	**(131,016,897)**	**(123,686,035)**
Alocarea rezervelor:							
- Acoperirea pierderilor din contul rezervelor statutare	-	(17,334,551)	-	-	-	17,334,551	-
- Transferuri din alte rezerve			(255,590,553)			255,590,553	-
Sold la 31 decembrie 2018	**1,250,000,000**	**-**	**-**	**-**	**20,929,024**	**(231,930,911)**	**1,038,998,113**

Notele cuprinse între paginile 6 şi 115 constituie parte integrantă a acestor situaţii financiare.

1 ENTITATEA RAPORTOARE

Banca comercială „EXIMBANK" S.A. ("Banca") a fost înfiinţată în Republica Moldova ca „Banca de Export-Import a Moldovei" şi a fost înregistrată de Banca Naţională a Moldovei ("BNM") în anul 1994 ca societate cu răspundere limitată. În 1996, Banca a fost reorganizată în banca comercială pe acţiuni „Export-Import". În 2001, conform deciziei Adunării Acţionarilor, Banca a fost denumită BC EXIMBANK S.A. În mai 2006, Banca Veneto Banca Societa Cooperativa per Azioni (ulterior reorganizată în Veneto Banca Societa per Azioni) a devenit noul acţionar al Băncii. Mai târziu, în August 2006, a fost reflectată apartenenţa Băncii la grupul bancar italian, prin înregistrarea noii denumiri. În martie 2018 Intesa Sanpaolo Group, a devenit noul acţionar al Băncii.

Banca oferă servicii retail şi comerciale persoanelor fizice şi juridice în lei moldoveneşti ("MDL") şi valute străine. Acestea includ: deschiderea conturilor bancare, plăţi locale şi internaţionale, tranzacţii valutare, finanţarea capitalului circulant, facilităţi pe termen mediu şi lung, credite retail, garanţii bancare, acreditive documentare etc.

La data de 31 decembrie 2018 Banca dispunea de 17 sucursale şi 5 agenţii în Chişinău, Bălţi, Ungheni, Soroca, Comrat, Orhei, Cahul, Hânceşti (2017: 18 sucursale şi 7 agenţii), care oferă o gamă largă de servicii şi operaţiuni bancare.

În iunie 2017, Veneto Banca Societa per Azioni a fost declarată insolventă. Conform unui acord încheiat între statul Italian şi Banca Intesa Sanpaolo (Italia), cea din urmă se obligă să procure anumite active ale Veneto Banca Societa per Azioni, inclusiv acţiunile în capitalului Băncii. Procesul de transfer a drepturilor de proprietate a fost finalizat in martie 2018, cînd Intesa Sanpaolo S.p.A. (Italia) a fost înregistrată drept unicul acţionar al Băncii.

La data de 31 decembrie 2018 Consiliul de Administraţie al Băncii era format din următorii membri:

- Massimo Lanza – Preşedintele Consiliului;
- Marco Capellini – membru al Consiliului, Vicepreşedinte;
- Giovanni Bergamini – membru al Consiliului;
- Francesco Del Genio – membru al Consiliului;
- Massimo Pierdicchi – membru al Consiliului;
- Veronika Vavrova – membru al Consiliului;
- Adriana Carmen Imbăruş – membru al Consiliului.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

2 BAZELE ÎNTOCMIRII

2.1 Declaraţie de conformitate

Aceste situaţii financiare ale Băncii au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaţionale de Raportare Financiară ("SIRF"). Acesta este primul set de situaţii financiare în care Banca a aplicat IFRS 9 "Instrumente Financiare".

2.2 Bazele evaluării

Situaţiile financiare ale Băncii au fost întocmite în baza costului istoric sau costului amortizat, cu excepţia următoarelor elemente:

Element	Bazele evaluării
Active financiare disponibile pentru vânzare (aplicabil până la 1 ianuarie 2018)	Valoarea justă
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (aplicabil începând cu 1 ianuarie 2018)	Valoarea justă
Terenuri şi clădiri (aplicabil începând cu 1 ianuarie 2018)	Valoarea justă în baza modelului reevaluării
Active deţinute pentru vânzare	Valoarea cea mai mică dintre valoarea netă contabilă şi valoarea justă minus costurile aferente vânzării

2.3 Moneda funcţională şi de prezentare

Sumele incluse în situaţiile financiare ale Băncii sunt evaluate utilizând moneda mediului economic primar în care Banca operează ("moneda funcţională"). Situaţiile financiare sunt prezentate în lei moldoveneşti ("MDL"), care este moneda funcţională şi de prezentare a Băncii.

2.4 Utilizarea de estimări şi judecăţi semnificative

Întocmirea situaţiilor financiare, în conformitate cu IFRS, presupune utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, aceasta necesită conducerii să îşi exercite judecata sa în procesul aplicării politicilor contabile ale Băncii. Rezultatele actuale pot să difere de aceste estimări.

Estimările şi ipotezele de bază sunt revizuite continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuita dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada revizuirii cât şi în perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă cât şi perioadele viitoare.

Ariile care implică un grad înalt de judecată sau complexitate, sau ariile unde ipotezele şi estimările sunt semnificative pentru situaţiile financiare sunt prezentate în **Nota 5.**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Politicile contabile descrise mai jos au fost aplicate consecvent, de către Bancă, pentru toate exerciţiile financiare prezentate în aceste situaţii financiare, cu excepţia celor prezentate în Nota 3, I "Modificări ale politicilor contabile". Adoptarea standardelor şi interpretărilor noi care sunt efective pentru Bancă începând cu 1 ianuarie 2018 au avut un impact semnificativ asupra politicilor contabile, performanţei şi poziţiei financiare a Băncii (Nota 30).

I. Modificări ale politicilor contabile

Banca a adoptat IFRS 9 Instrumente financiare ("IFRS 9") şi IFRS 15 Venituri din contracte cu clienţii ("IFRS 15") începând cu 1 ianuarie 2018. Mai multe alte standarde noi sunt de asemenea valabile începând cu 1 ianuarie 2018, dar nu au un efect semnificativ asupra situaţiilor financiare ale băncii.

Datorită metodei de tranziţie aleasă de Bancă în aplicarea IFRS 9, informaţiile comparative din cadrul acestor situaţii financiare nu au fost, în general, retratate pentru a reflecta cerinţele acestuia.

Adoptarea IFRS 15 nu a avut un impact asupra momentului recunoaşterii sau a valorii veniturilor din speze şi comisioane din contractele încheiate cu clienţii sau asupra activelor şi pasivelor aferente recunoscute de către Bancă.

Efectul aplicării iniţiale a acestor standarde este în principal atribuit următoarelor:
- O creştere a pierderilor din deprecierea activelor financiare (a se vedea Nota 30); şi
- Prezentări suplimentare cerute ca urmare a adoptării IFRS 9 (a se vedea Nota 4).

În timpul anului 2018, Banca şi-a modificat politica sa contabilă privind evaluarea ulterioară a clădirilor şi terenurilor, trecînd de la modelul bazat pe cost la modelul de reevaluare.

a. IFRS 9 Instrumente financiare

IFRS 9 stabileşte cerinţele pentru recunoaşterea şi evaluarea activelor financiare, a datoriilor financiare şi a anumitor contracte pentru cumpărarea sau vânzarea de elemente nefinanciare. Acest standard înlocuieşte IAS 39 Instrumente financiare: Recunoaştere şi evaluare. Cerinţele din IFRS 9 reprezintă o modificare semnificativă faţă de IAS 39. Noul standard aduce modificări fundamentale la contabilizarea activelor financiare şi la anumite aspecte ale contabilizării datoriilor financiare.

Principalele modificări aduse politicilor contabile ale Băncii rezultate din adoptarea IFRS 9 sunt prezentate pe scurt mai jos. Impactul complet al adoptării standardului este prezentat în Nota 30.

Clasificarea activelor financiare şi datoriilor financiare

IFRS 9 conţine trei categorii principale de clasificare pentru activele financiare: evaluate la cost amortizat, evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global ("FVOCI") şi evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere ("FVTPL"). Clasificarea IFRS 9 se bazează, în general, pe modelul de afaceri în care este gestionat un activ financiar şi fluxurile sale de numerar contractuale.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

I. Modificări ale politicilor contabile (continuare)

a. IFRS 9 Instrumente financiare (continuare)

Standardul elimină categoriile anterioare ale IAS 39 de active păstrate până la scadenţă, credite şi creanţe şi active disponibile pentru vânzare.

Pentru o explicaţie a modului în care Banca clasifică activele financiare conform IFRS 9, a se vedea Nota 30.

IFRS 9 menţine în mare măsură cerinţele existente din IAS 39 pentru clasificarea datoriilor financiare. Cu toate acestea, deşi, conform IAS 39, toate modificările valorii juste a pasivelor desemnate în opţiunea de evaluare la valoarea justă au fost recunoscute în profit sau pierdere, în conformitate cu IFRS 9, modificările valorii juste sunt în general prezentate după cum urmează:

- valoarea modificării valorii juste care este imputabilă modificărilor riscului de credit al pasivului este prezentată în alte elemente ale rezultatului global ("OCI"); şi
- restul valorii modificării valorii juste este prezentată în profit sau pierdere.

Pentru o explicaţie a modului în care Banca clasifică datoriile financiare conform IFRS 9, a se vedea Nota 3.2.

Deprecierea activelor financiare

IFRS 9 înlocuieşte modelul "pierderi întâmplate" din IAS 39 cu modelul "pierderi de credit aşteptate". Noul model de depreciere se aplică, de asemenea, anumitor contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare, dar nu şi investiţiilor în instrumente de capitaluri proprii.

În conformitate cu IFRS 9, pierderile din credite sunt recunoscute mai devreme decât în conformitate cu IAS 39. Pentru o explicaţie a modului în care Banca aplică cerinţele privind deprecierea în baza IFRS 9, a se vedea Nota 3.2.

Tranziţia

Regulile de tranziţie din IFRS 9 nu necesită o aplicare retroactivă în perioadelor anterioare; în consecinţă, efectul iniţial de adoptare se reflectă în soldul iniţial al capitalurilor proprii pentru exerciţiul financiar 2018. Banca a decis să nu retrateze informaţiile comparative pentru perioadele anterioare cu privire la cerinţele de clasificare şi evaluare (inclusiv depreciere). Diferenţele dintre valorile contabile ale activelor financiare şi pasivelor financiare rezultate din adoptarea IFRS 9 sunt recunoscute în rezultatul reportat la 1 ianuarie 2018. În consecinţă, informaţiile prezentate pentru anul 2017 nu reflectă, în general, cerinţele IFRS 9, ci mai degrabă pe cele ale IAS 39.
Evaluările au fost făcute pe baza faptelor şi circumstanţelor existente la data aplicării iniţiale în ceea ce priveşte determinarea modelului de afaceri în care este deţinut un activ financiar.

Semnat pentru identificare KPMG 06.04.2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

I. Modificări ale politicilor contabile (continuare)

b. IFRS 15 - Venituri din contracte cu clienţii

IFRS 15 stabileşte un cadru cuprinzător pentru a determina dacă, cât şi când sunt recunoscute veniturile. Acesta a înlocuit IAS 18 Venituri, IAS 11 Contracte de construcţii şi interpretările aferente.

Banca a aplicat iniţial IFRS 15 la 1 ianuarie 2018 retrospectiv, în conformitate cu IAS 8, fără a aplica simplificările practice. Momentul recunoaşterii sau valoarea veniturilor din speze şi comisioane ale Băncii din contractele încheiate cu clienţii nu a fost afectată de adoptarea IFRS 15.

c. Imobilizări corporale

În timpul anului 2018, Banca şi-a modificat politica sa contabilă privind evaluarea ulterioară recunoaşterii iniţiale a clădirilor şi terenurilor, trecînd de la modelul bazat pe cost la modelul de reevaluare. Conducerea ia în considerare faptul ca această politică oferă informaţii credibile şi mai relevante, deoarece este bazată pe valori actualizate şi este aliniată cu politica Grupului Intesa Sanpaolo S.p.A. (Italia). Modificările au avut ca baza rapoartele evaluatorilor independenti, iar evaluările au fost efectuate înaintea implementării acestor modificări. Politicile au fost aplicate prospectiv şi nu au efect asupra anilor anteriori.

Efectul asupra anului curent este prezentat în tabelul de mai jos:

	Terenuri şi clădiri	Active în curs de execuţie	Total
Valoarea de bilanţ netă la 31 Decembrie 2017	**334,566,095**	**365,528**	**334,931,623**
Cheltuieli privind amortizarea	(8,351,781)	-	(8,351,781)
Venit din amortizarea prospectiva pentru anul 2018 (baza veche)	1,755,422	-	1,755,422
Cheltuieli cu amortizarea privind imobilizarile corporale pentru anul 2018 (noua bază)	(6,596,359)	-	(6,596,359)
Adiţii	477,671	11,930,492	12,408,163
Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale apărută în anul 2018	20,653,882	275,142	20,929,024
Cheltuieli privind deprecierea imobilizărilor corporale pentru anul 2018	(136,757,037)	-	(136,757,037)

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile

3.1 Tranzacţii în monedă străine

Operaţiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în moneda funcţională la cursul de schimb de la data tranzacţiei. Veniturile şi pierderile aferente acestor tranzacţii şi cele de la reevaluarea activelor şi datoriilor monetare denominate în valută străină sunt recunoscute în situaţia rezultatului global.

Mişcarea în valoarea justă a titlurilor clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt analizate între diferenţele de conversie rezultate din schimbările costului amortizat al titlului şi alte schimbări în valoarea contabilă a titlului.

Diferenţele de conversie aferente schimbărilor în costul amortizat sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere şi alte schimbări în valoarea contabilă sunt recunoscute în capital.
Elementele nemonetare evaluate la cost istoric, exprimate în valută sunt convertite la rata de schimb din data recunoaşterii iniţiale.

Operaţiunile exprimate în moneda străină sunt convertite în moneda funcţională la cursul de schimb de la data tranzacţiei. Ratele de schimb ale MDL, de la sfârşit de an, precum şi cele medii pentru anii 2018 şi 2017 faţă de EUR şi USD au fost următoarele:

	2018		2017	
	USD	EUR	USD	EUR
Ratele de schimb la 31 decembrie	17.1427	19.5212	17.1002	20.4099
Ratele medii de schimb	16.8031	19.8442	18.4902	20.8282

3.2 Active şi datorii financiare

Un ***activ financiar*** este reprezentat de orice activ care reprezintă:

a. numerar;
b. un instrument de capitaluri proprii al unei alte entităţi;
c. un drept contractual de a primi numerar/ un alt activ financiar de la o altă entitate sau de a de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiţii care sunt potenţial favorabile Băncii;
d. un contract care va fi sau poate fi decontat în propriile instrumente de capitaluri proprii ale entităţii şi este un instrument nederivat pentru care entitatea este sau poate fi obligată să primească un număr variabil din propriile instrumente de capitaluri proprii sau un instrument derivat care va fi sau poate fi decontat altfel decât prin schimbul unei sume fixe de numerar sau al unui alt activ financiar cu un număr fix din propriile instrumente de capitaluri proprii ale entităţii.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

O datorie financiară este orice datorie care reprezintă:

a. o obligaţie contractuală:
(i) de a livra numerar sau un alt activ financiar unei alte entităţi; sau
(ii) de a schimba active financiare sau datorii financiare cu o altă entitate în condiţii care sunt potenţial nefavorabile entităţii; sau

b. un contract care va fi sau poate fi decontat în propriile instrumente de capitaluri proprii ale entităţii şi este:
(i) un instrument nederivat pentru care entitatea este sau poate fi obligată să livreze un număr variabil din propriile instrumente de capitaluri proprii; sau
(ii) un instrument derivat care va fi sau poate fi decontat altfel decât prin schimbul unei sume fixe de numerar sau al unui alt activ financiar cu un număr fix din propriile instrumente de capitaluri proprii ale entităţii.

Un instrument de capitaluri proprii este reprezentat de orice contract care certifică existenţa unui interes rezidual în activele Băncii după deducerea tuturor datoriilor acesteia.

(i) Recunoaşterea şi evaluarea iniţială

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Banca recunoaște activele și pasivele financiare în bilanțul său numai atunci când devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Banca recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, împrumuturile primite la valoarea justă, la data la care acestea sunt inițiate. Tranzacțiile normale cu instrumente de datorie și instrumente de capitaluri proprii sunt contabilizate la data transferului (data decontării). Toate celelalte active și pasive financiare sunt recunoscute inițial la data tranzacției la care Banca devine parte la dispozițiile contractuale ale instrumentului, la valoarea justă minus costurile de tranzacție care pot fi atribuite direct achiziției sau emisiunii.

La recunoaşterea iniţială, Banca trebuie să evalueze un activ financiar sau o datorie financiară la valoarea sa justă plus sau minus, în cazul unui activ financiar sau al unei datorii financiare care nu este la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile tranzacţiei care sunt direct atribuibile achiziţiei sau emisiunii activului financiar sau datoriei financiare.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(i) Recunoaşterea şi evaluarea iniţială (continuare)

Excepţie de la regulă reprezintă creanţele comerciale care sunt evaluate la preţul tranzacţiei acestora (conform definiţiei din IFRS 15) atunci când creanţa comercială nu conţine o componentă de finanţare semnificativă în conformitate cu IFRS 15.

Tabelul următor rezumă regulile de recunoaştere iniţială:

Categoria	Recunoaşterea iniţială
Active financiare măsurate la valoarea justă prin profit sau pierdere	Valoarea justă fară a include costul tranzacţiei
Active financiare măsurate la cost amortizat Active financiare măsurate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Valoarea justă + costurile tranzacţiei direct atribuibile achiziţiei activului financiar
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	Valoarea justă + costul tranzacţiei direct atribuibile emisiei datoriei financiare
Datorii financiare măsurate la valoarea justă prin profit sau pierdere	Valoarea justă fără a include costul tranzacţiei

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Banca recunoaşte iniţial creditele şi creanţele, depozitele şi împrumuturile la data la care sunt iniţiate. Toate celelalte active si datorii financiare sunt recunoscute iniţial la data tranzacţionării la care Banca a devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

Un activ sau o datorie financiară sunt evaluate iniţial la valoare justă plus, în cazul elementelor care nu sunt evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacţionare care sunt direct atribuibile achiziţiei sau emisiunii.

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor şi datoriilor financiare

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

După recunoaşterea iniţială, Banca evaluează un activ financiar la:

a) costul amortizat;
b) valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global; sau
c) valoarea justă prin profit sau pierdere.

După recunoaşterea iniţială, Banca evaluează o datorie financiară la:

a) costul amortizat; sau
b) valoarea justă prin profit sau pierdere.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor şi datoriilor financiare (continuare)

Evaluarea la cost amortizat a activelor şi datoriilor financiare

Banca evaluează creditele şi creanţele (conturile curente şi depozitele la alte bănci, inclusiv la Banca Naţională a Moldovei, creditele acordate clientelei şi alte creanţe comerciale) şi datoriile financiare (depozitele şi conturile curente ale altor bănci şi ale clientelei nebancare, împrumuturile contractate şi alte datorii comerciale) la cost amortizat.

Costul amortizat al unui activ sau obligaţii financiare reprezintă valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoaşterea iniţială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferenţă dintre valoarea iniţială şi valoarea la scadenţă şi, pentru activele financiare, modificată pentru orice ajustare pentru pierderi.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau al unui grup de active financiare sau datorii financiare) şi de alocare a veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevantă.

Rata dobânzii efective reprezintă rata care actualizează exact plăţile sau încasările viitoare în numerar estimate pe durata de viaţă preconizată a activului financiar sau a datoriei financiare la valoarea contabilă brută a unui activ financiar sau la costul amortizat al unei datorii financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de trezorerie preconizate luând în considerare toate condiţiile contractuale ale instrumentului financiar (de exemplu, plata în avans, prelungirea, opţiunile call şi alte opţiuni similare), dar nu ia în calcul pierderile din creditare preconizate. Calculul include toate comisioanele şi punctele plătite sau încasate de părţile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile tranzacţiei şi toate celelalte prime sau reduceri.

Conducerea Băncii consideră că nu este posibilă estimarea credibilă a fluxurilor de trezorerie sau a duratelor de viaţă preconizate ale instrumentelor financiare şi, prin urmare utilizează fluxurile de trezorerie contractuale pe întreaga durată contractuală a instrumentelor financiare pentru calculul dobânzii efective şi a costului amortizat.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor şi datoriilor financiare (continuare)

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Evaluarea la cost amortizat a activelor şi datoriilor financiare

Costul amortizat al unui activ sau datorie financiară reprezintă valoarea la care activul sau datoria financiară este evaluată la recunoaşterea iniţială, mai puţin plăţile de principal, plus sau minus amortizarea cumulată folosind metoda ratei efective a dobânzii pentru diferenţele dintre valoarea recunoscută iniţial si valoarea la data maturităţii, mai puţin ajustările pentru depreciere.

Creditele şi creanţele, cât şi investiţiile deţinute până la scadenţă sunt evaluate la cost amortizat folosind metoda ratei efective.

Evaluarea la valoarea justă

Valoarea justă reprezintă valoarea pentru care un activ poate fi schimbat sau o datorie stinsă între părţi aflate în cunoştinţă de cauză şi care doresc să realizeze tranzacţia în condiţii normale şi curente de piaţă.

Valoarea justă a activelor şi datoriilor financiare care sunt tranzacţionate pe pieţe active se bazează pe preţurile cotate pe piaţă sau pe preţuri cotate de dealeri ale instrumentelor financiare tranzacţionate pe pieţe active. Piaţa este considerată a fi activă când cotaţiile de preţ sunt disponibile imediat şi constant, reprezentând tranzacţii actuale şi regulate ce au loc în condiţii normale de piaţă.

În cazul în care pentru instrumentele financiare piaţa este inactivă, Banca stabileşte valoarea justă folosind diverse tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare cuprind tranzacţii recente ce au avut loc în condiţii normale de piaţă (când acestea sunt disponibile), referiri la valori juste ale altor instrumente care sunt substanţial similare, analize de fluxuri viitoare de numerar şi modele de preţ pentru opţiuni. Metoda aleasa de evaluare trebuie să ia în considerare în cea mai mare măsură posibilă informaţiile disponibile din piaţă, să se bazeze cât mai puţin pe estimările Băncii, să înglobeze toţi factorii pe care participanţii din piaţă îi iau în considerare în stabilirea preţurilor şi să fie consistentă cu metodologiile economice acceptate în vederea stabilirii preţurilor instrumentelor financiare. Datele pe care se bazează tehnicile de evaluare trebuie să reprezinte în mod rezonabil aşteptările pieţei şi să măsoare factorii risc-beneficiu intrinseci instrumentului financiar evaluat.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(ii) Evaluarea ulterioară a activelor şi datoriilor financiare (continuare)

Cea mai bună estimare a valorii juste a instrumentelor financiare la recunoaşterea iniţiala este preţul tranzacţiei, adică valoarea justă a consideraţiei date sau primite, în afară de cazul în care valoarea justă a instrumentului financiar este evidenţiată prin comparaţie cu alte tranzacţii libere de instrumente financiare similare observabile în piaţă sau bazate pe tehnici de evaluare ale căror variabile includ doar informaţii observabile din piaţă.

În cazul în care valoarea justă nu poate fi estimată în mod credibil, participaţiile pentru care nu există un preţ de piaţă cotat pe o piaţă activa sunt evaluate la cost şi sunt testate periodic pentru depreciere.

Activele financiare disponibile pentru vânzare şi activele financiare evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt evaluate ulterior la valoarea justă. Câştigurile şi pierderile din modificarea valorii juste a categoriei de active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt incluse în situaţia rezultatului global în perioada în care acestea apar. Câştigurile şi pierderile din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute direct în alte elemente ale rezultatului global, până în momentul derecunoaşterii or deprecierii activului. În aceste cazuri, câştigurile sau pierderile recunoscute anterior în alte elemente ale rezultatului global sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere.

Cu toate acestea, dobânda calculată prin metoda dobânzii efective şi veniturile şi pierderile din conversia valutară aferente activelor clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt reflectate în contul de profit sau pierdere. Dividendele aferente participaţiilor disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, în momentul în care este stabilit dreptul de încasare.

(iii) Clasificarea activelor şi datoriilor financiare

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Banca clasifică activele financiare drept evaluate ulterior fie la costul amortizat, fie la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, fie la valoarea justă prin profit sau pierdere pe baza celor două de mai jos:

a. modelul de afaceri al entităţii pentru gestionarea activelor financiare şi
b. caracteristicile fluxului de trezorerie contractual al activului financiar

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiţii de mai jos:

a. activul financiar este deţinut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deţine active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale şi

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(iii) Clasificarea activelor şi datoriilor financiare (continuare)

b. termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăţi ale principalului şi ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global dacă sunt îndeplinite ambele condiţii de mai jos:

a. activul financiar este deţinut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât şi prin vânzarea activelor financiare şi

b. termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăţi ale principalului şi ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Un activ financiar trebuie evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere, cu excepţia cazului în care este evaluat la costul amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Cu toate acestea, Banca poate face o alegere irevocabilă la recunoaşterea iniţială pentru anumite investiţii în instrumente de capitaluri proprii care ar fi altfel evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru a prezenta modificările ulterioare în valoarea justă în alte elemente ale rezultatului global.

Principalul este valoarea justă a activului financiar la recunoaşterea iniţială.

Dobânda constă în contravaloarea valorii-timp a banilor pentru riscul de credit asociat valorii principalului datorat într-o anumită perioadă de timp şi pentru alte riscuri şi costuri de bază aferente împrumutului, precum şi o marjă a profitului.
Banca clasifică toate datoriile financiare drept evaluate ulterior la costul amortizat, cu excepţia:

a. datoriilor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. Astfel de datorii, inclusiv instrumentele derivate care sunt datorii, trebuie evaluate ulterior la valoarea justă;

b. datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplineşte condiţiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue;

c. contractelor de garanţie financiară. După recunoaşterea iniţială, Banca ca emitent a unui astfel de contract trebuie evalueză ulterior la cea mai mare valoare dintre:
   i) valoarea ajustării pentru pierderi şi
   ii) valoarea recunoscută iniţial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile din IFRS 15.

d. angajamentelor pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieţei. Banca ca emitent unui astfel de angajament îl evalueză ulterior la cea mai mare valoare dintre:
   i) valoarea ajustării pentru pierderi şi
   ii) valoarea recunoscută iniţial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile din IFRS 15.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(iii) Clasificarea activelor şi datoriilor financiare (continuare)

e. compensaţiei contingente recunoscute de Bancă în calitate de dobânditor într-o combinare de întreprinderi pentru care se aplică IFRS 3. O astfel de compensaţie contingentă trebuie evaluată ulterior la valoarea justă cu schimbările recunoscute în profit sau pierdere.

Banca poate, la recunoaşterea iniţială, să desemneze în mod irevocabil o datorie financiară drept evaluată la valoarea justă prin profit sau pierdere atunci când un contract-hibrid cuprinde unul sau mai multe instrumente derivate încorporate, iar instrumentul-gazdă nu este un activ care intră sub incidenţa prezentului standard, sau atunci când această acţiune generează informaţii mai relevante, deoarece fie:

a. elimină sau reduce semnificativ o inconsecvenţă de evaluare sau recunoaştere (numită uneori „o necorelare contabilă") care altfel ar rezulta din evaluarea activelor sau datoriilor sau din recunoaşterea câştigurilor şi pierderilor aferente acestora pe baze diferite; fie
b. un grup de datorii financiare sau de active financiare şi datorii financiare este gestionat şi performanţa sa este evaluată pe baza valorii juste, în conformitate cu o strategie documentată de gestionare a riscului sau de investiţii, iar informaţiile despre grup sunt furnizate pe plan intern pe acea bază către personalul-cheie din conducerea entităţii (conform definiţiei din IAS 24 Prezentarea informaţiilor privind părţile afiliate).

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Active financiare

Banca clasifică activele sale financiare în următoarele categorii: active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, credite şi creanţe, investiţii păstrate până la scadenţă şi active financiare disponibile pentru vânzare. Conducerea Băncii determină clasificarea investiţiilor la recunoaşterea iniţială a acestora.

(a) Active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere

Această categorie are doua subcategorii: active financiare deţinute pentru tranzacţionare, şi cele desemnate la valoare justă prin contul de profit sau pierdere la recunoaşterea iniţială.
Un activ financiar este recunoscut ca deţinut pentru tranzacţionare dacă este achiziţionat cu scopul principal de a fi vândut sau răscumpărat într-un viitor apropiat sau dacă face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificabile care sunt administrate împreună şi pentru care există o tendinţă actuală de prelevare de beneficii pe termen scurt. Instrumentele derivate sunt de asemenea clasificate ca deţinute pentru tranzacţionare, cu excepţia cazurilor când sunt desemnate ca instrumente de acoperire a riscului. Banca nu foloseşte instrumente derivate.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(iii) Clasificarea activelor şi datoriilor financiare (continuare)

Activele şi datoriile financiare sunt desemnate la valoarea justă reflectate prin contul de profit sau pierdere în cazurile în care:

- Desemnarea lor reduce inconsistenţele de evaluare care ar fi rezultat dacă derivatele corespunzătoare ar fi fost tratate ca deţinute pentru tranzacţionare şi instrumentele financiare de bază ar fi fost evaluate la costul amortizat, cum ar fi creditele şi avansurile acordate clienţilor sau băncilor şi obligaţiunile emise;
- Anumite investiţii, cum ar fi titlurile de participare, care sunt administrate şi evaluate la valoare justă, în conformitate cu o procedură documentată de administrare a riscurilor sau cu o strategie de investiţii şi raportate Conducerii Băncii sub această formă, sunt desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere; şi
- Instrumentele financiare, precum datoriile financiare care cuprind unul sau mai multe instrumente derivate incorporate, ce modifică semnificativ fluxul de numerar, sunt desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

În perioada de raportare Banca nu a deţinut active financiare la valoarea justă reflectate prin contul de profit sau pierdere.

(b) Credite şi creanţe

Creditele şi creanţele sunt active financiare nederivate cu plăţi fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piaţă activă, altele decât: (a) acelea pe care entitatea intenţionează să le vândă imediat sau într-un termen scurt, care sunt clasificate ca deţinute pentru tranzacţionare şi acelea pe care entitatea le desemnează la recunoaşterea iniţială la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere; (b) acelea pe care entitatea le desemnează la recunoaşterea iniţială ca disponibile pentru vânzare; sau (c) acelea pentru care deţinătorul nu o să îşi poată recupera o parte substanţială a investiţiilor sale iniţiale, din alte cauze decât deteriorarea creditului.

(c) Investiţii deţinute până la scadenţă

Investiţiile deţinute până la scadenţă sunt active financiare nederivate cu plăţi fixe sau determinabile şi cu scadenţe fixe pentru care Conducerea Băncii are intenţia pozitivă şi abilitatea de a le păstra până la scadenţă. Dacă Banca ar vinde mai mult decât o valoare nesemnificativă din investiţiile deţinute până la scadenţă, întreaga categorie ar fi afectată şi clasificată ca disponibilă pentru vânzare. În perioada de raportare Banca nu a înregistrat investiţii deţinute până la scadenţă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(iii) Clasificarea activelor şi datoriilor financiare (continuare)

(d) Active financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt acele active care sunt desemnate ca disponibile pentru vânzare sau care nu sunt clasificate ca credite şi creanţe, investiţii deţinute până la scadenţă, sau active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

Activele financiare disponibile pentru vânzare includ titluri de stat, titluri de participare şi alte titluri care nu sunt desemnate investiţii deţinute până la scadenţă sau active financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

Datorii financiare

Banca clasifică datoriile financiare ca alte datorii, care sunt evaluate la cost amortizat.

(iv) Reclasificarea activelor şi datoriilor financiare

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

În cazul când Banca îşi modifică modelul de afaceri pentru gestionarea activelor sale financiare, toate activele financiare afectate sunt reclasificate. Se estimează că astfel de modificări vor fi foarte rare. Astfel de modificări sunt determinate de către conducerea superioară a entităţii ca urmare a modificărilor externe sau interne şi trebuie să fie semnificative pentru operaţiunile entităţii şi demonstrabile părţilor externe. În consecinţă, o modificare a modelului de afaceri al unei entităţi va avea loc doar dacă o entitate fie începe, fie încetează o activitate care este semnificativă pentru operaţiunile sale.

O modificare a obiectivului modelului de afaceri al entităţii trebuie realizată înainte de data reclasificării, aplicând reclasificarea în mod prospectiv de la data reclasificării. În cazul reclasificărilor, Banca nu retrateză câştigurile, pierderile (inclusiv câştiguri sau pierderi din depreciere) sau dobânzile recunoscute anterior. Banca nu reclasifică datoriile financiare.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Ulterior recunoaşterii iniţiale Banca poate reclasifica un activ financiar dintr-o categorie în altă. Cu toate acestea, reclasificările dintr-o categorie în alta sunt posibile numai dacă sunt îndeplinite anumite criterii, iar in unele situaţii reclasificările nu pot fi permise deloc.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoaşterea

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Derecunoaşterea activelor financiare

Banca derecunoaşte un activ financiar (sau o parte a unui activ financiar sau un grup de active financiare similare, denumite în continuare „activ financiar") când drepturile contractuale la fluxurile de mijloace băneşti ale activului expiră sau în momentul în care transferă activul financiar iar transferul se califică pentru derecunoaştere.

Banca transferă un activ financiar atunci şi numai atunci când fie:

a. transferă drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului; sau

b. reţine drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului dar îşi asumă o obligaţie contractuală de a plăti fluxurile de numerar unuia sau mai multor destinatari în cadrul unei tranzacţii care îndeplineşte următoarele condiţii:

   i. Banca nu are nici o obligaţie de a plăti sume eventualilor destinatari, cu excepţia cazului în care ea încasează sume echivalente de pe urma activului original;

   ii. Băncii i se interzice prin condiţiile din contractul de transfer să vândă sau să pună gaj pe activul original din alte motive decât garantarea obligaţiei de a le plăti eventualilor destinatari fluxurile de trezorerie.

   iii. Banca are obligaţia de a remite orice fluxuri de trezorerie pe care le încasează în numele eventualilor destinatari fără întârzieri semnificative. În plus, Banca nu are dreptul de a reinvesti aceste fluxuri de trezorerie, cu excepţia cazului în care investiţiile sunt făcute în numerar sau în echivalente de numerar în timpul scurtei perioade de decontare de la data încasării şi până la data la care trebuie făcută plata către eventualii parteneri, iar dobânda obţinută de pe urma unor astfel de investiţii este transmisă eventualilor destinatari.

În cazul unui transfer al unui activ financiar, Banca evaluează măsura în care a reţinut sau a transferat riscurile şi beneficiile aferente deţinerii activului.

Dacă Banca transferă substanţial toate riscurile şi beneficiile aferente deţinerii activului, Banca derecunoaşte activul financiar şi recunoaşte separat ca active sau datorii orice drepturi şi obligaţii create sau reţinute în cadrul transferului.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoaşterea (continuare)

Banca încheie tranzacţii în care transferă activele recunoscute în bilanţul contabil, dar păstrează atât toate riscurile şi cât drepturile asupra beneficiilor aferente activelor transferate, sau o parte din ele. În cazul în care sunt păstrate toate sau o parte semnificativă din riscurile şi drepturile asupra beneficiilor, activele transferate nu sunt derecunoscute din bilanţul contabil. Transferurile de active cu păstrarea tuturor sau a unei părţi semnificative de riscuri şi drepturi asupra beneficiilor, includ, de exemplu, tranzacţiile de răscumpărare. Hârtiile de valoare vândute în cadrul aranjamentelor de vânzare – răscumpărare sunt derecunoscute în bilanţul contabil şi creanţele corespunzătoare de la cumpărător pentru plată sunt recunoscute din data la care Banca transferă activele. Banca utilizează metoda identificării specifice pentru a determina câştigul sau pierderea la derecunoaştere.

Dacă Banca reţine substanţial toate riscurile şi beneficiile aferente deţinerii activului, Banca continuă să recunoască activul financiar.

Dacă Banca nici nu reţine şi nici nu transferă substanţial toate riscurile şi beneficiile aferente deţinerii activului, Banca va determina măsura în care reţine controlul asupra activului financiar.

Reţinerea controlului asupra activului transferat depinde de capacitatea părţii căreia i s-a transferat activul de a vinde acest activ. Dacă terţa parte căreia i s-a transferat activul are capacitatea practică de a vinde activul şi poate să îşi exercite această capacitate unilateral şi fără a avea nevoie să impună restricţii suplimentare asupra transferului, Banca nu a păstrat controlul. În toate celelalte cazuri, Banca a păstrat controlul.

Dacă Banca nu reţine controlul, Banca derecunoaşte activul financiar şi recunoaşte separat ca active sau datorii orice drepturi şi obligaţii create sau reţinute în cadrul transferului.

Dacă Banca reţine controlul, Banca continuă să recunoască activul financiar în măsura în care continuă să se implice în acel activ. Măsura în care Banca continuă să se implice în activul transferat este măsura în care ea se expune la modificările valorii activului transferat. De exemplu, atunci când continuarea implicării Băncii ia forma garantării activului transferat, măsura în care Banca continuă să se implice este valoarea mai mică dintre (i) valoarea activului şi (ii) valoarea maximă a contravalorii primite pe care Banca ar putea să fie nevoită să o ramburseze („valoarea garanţiei").

Atunci când Banca continuă să recunoască un activ în măsura implicării sale continue în activul respectiv, va recunoaşte şi o datorie aferentă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoaşterea (continuare)

Derecunoaşterea datoriilor financiare

Banca derecunoaşte o datorie financiară (sau o parte a unei datorii financiare) din situaţia poziţiei financiare atunci când şi numai atunci când ea este lichidată – adică atunci când obligaţia specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră.

O modificare substanţială a condiţiilor unei datorii financiare existente sau a unei părţi a acesteia (indiferent că se poate sau nu atribui dificultăţilor financiare în care se află debitorul) este contabilizată drept o lichidare a datoriei financiare iniţiale şi o recunoaştere a unei datorii financiare noi.

Condiţiile unei datorii financiare sunt modificate substanţial dacă valoarea prezentă a fluxurilor de numerar conform noilor condiţii (inclusiv orice comisioane plătite, nete de orice comisioane primite) diferă cu cel puţin 10% de valoarea prezentă a fluxurilor de numerar rămase conform instrumentului iniţial, ambele calculate utilizând rata de dobândă efectivă a instrumentului iniţial determinată înainte de modificare.

Banca recunoaşte în profit sau pierdere orice diferenţă dintre valoarea contabilă a unei datorii financiare (sau a unei părţi dintr-o datorie financiară) lichidate sau transferate unei alte părţi şi contravaloarea plătită, inclusiv orice alte active decât cele în numerar transferate sau datorii asumate.

În situaţia în care Banca răscumpără o parte a unei datorii financiare, ea alocă valoarea contabilă anterioară a datoriei financiare între partea care continuă să fie recunoscută şi partea care este derecunoscută pe baza valorilor juste relative ale acelor părţi la data răscumpărării.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Banca derecunoaşte un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră sau atunci când transferă drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente acelui activ financiar într-o tranzacţie în care a transferat în mod semnificativ toate riscurile si beneficiile dreptului de proprietate. La derecunoaşterea unui activ financiar, diferenţa dintre valoarea contabilă a activului (sau valoarea contabilă alocată parţii din activ ce va fi transferată) şi valoarea primită în schimb (incluzând orice activ nou obţinut mai puţin datoriile asumate) este recunoscută în contul de profit sau pierdere. În plus, orice câştig sau pierdere cumulată care a fost recunoscută în alte elemente ale rezultatului global este recunoscută în contul de profit sau pierdere.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(v) Derecunoaşterea (continuare)

Banca participă în acorduri de vânzare şi răscumpărare (REPO) în cadrul cărora transferă active financiare recunoscute în situaţia poziţiei financiare, dar menţine toate sau substanţial toate riscurile şi beneficiile privind activele transferate. În acest caz, activele transferate nu sunt derecunoscute.

Banca derecunoaşte o datorie financiară atunci când obligaţiile contractuale sunt anulate sau au expirat.

(vi) Compensarea

Activele şi datoriile financiare sunt compensate, iar suma netă este înregistrată în situaţia poziţiei financiare numai atunci când Banca are un drept legal executabil de a compensa sumele recunoscute şi intenţionează să deconteze pe o bază netă sau să realizeze activul şi să deconteze simultan datoria.

Veniturile şi cheltuielile sunt prezentate pe bază netă numai atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru câştigurile şi pierderile rezultate dintr-un grup de tranzacţii similare.

(vii) Evaluarea la valoarea justă

Valoarea justă reprezintă preţul care ar fi primit pentru a vinde un activ sau pentru a transfera o datorie într-o tranzacţie normală între participanţii la piaţa principala sau, în lipsa acesteia, cea mai avantajoasă piaţă la care Banca are acces la data evaluării.

Atunci când este disponibil, Banca evaluează valoarea justă a unui instrument utilizând preţul cotat pe o piaţă activă pentru acel instrument. O piaţă este considerată ca fiind activă dacă tranzacţiile pentru activ sau pasiv au loc cu o frecvenţă şi într-un volum suficient pentru a furniza informaţii de stabilire a preţurilor în mod continuu.

Dacă nu există un preţ cotat pe o piaţă activă, atunci Banca foloseşte tehnici de evaluare care maximizează utilizarea intrărilor observabile relevante şi minimizează utilizarea intrărilor neobservabile. Tehnica de evaluare aleasă include toţi factorii pe care participanţii la piaţă le-ar lua în considerare la stabilirea preţului unei tranzacţii.

Cea mai bună dovadă a valorii juste a unui instrument financiar la recunoaşterea iniţială este, în mod normal, preţul tranzacţiei - adică valoarea justă a contravalorii acordate sau primite. În cazul în care Banca stabileşte că valoarea justă la recunoaşterea iniţială diferă de preţul tranzacţiei, iar valoarea justă nu este evidenţiată nici de un preţ cotat pe o piaţă activă pentru un activ sau datorie identic/ă, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează numai date din pieţele observabile, atunci instrumentul financiar este evaluat iniţial la valoarea justă, ajustat pentru a amâna diferenţa dintre valoarea justă la recunoaşterea

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Evaluarea la valoarea justă (continuare)

iniţială şi preţul tranzacţiei. Ulterior, această diferenţă este recunoscută în profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viaţă a instrumentului, dar nu mai târziu de momentul în care evaluarea este în totalitate susţinută de date de piaţă observabile sau tranzacţia este închisă.

(viii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Banca recunoaşte o ajustare pentru pierderi pentru pierderile din creditare preconizate aferente unui activ financiar care este evaluat la cost amortizat sau evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, o creanţă care decurge dintr-un contract de leasing, un activ aferent contractului sau un angajameut de creditare şi un contract de garanţie financiară.

La fiecare dată de raportare, Banca evaluează ajustarea pentru pierderi aferentă unui instrument financiar la o valoare egală cu pierderile din creditare preconizate pe toată durata de viaţă dacă riscul de credit aferent instrumentului financiar respectiv a crescut semnificativ de la recunoaşterea iniţială.

Dacă însă, la data raportării, riscul de credit pentru un instrument financiar nu a crescut semnificativ de la recunoaşterea iniţială, Banca evaluează ajustarea pentru pierderi pentru acel instrument financiar la o valoare egală cu pierderile din creditare preconizate pe 12 luni.

Banca evaluează pierderile din creditare preconizate ale unui instrument financiar într-un mod care să reflecte:

a. valoare imparţială, ponderată prin probabilităţi, care este determinată prin evaluarea unei game de rezultate posibile;
b. valoarea-timp a banilor; şi
c. informaţii rezonabile şi justificabile care sunt disponibile fără cost sau efort nejustificat la data de raportare cu privire la evenimente trecute, condiţii curente şi prognoze privind condiţiile economice viitoare.

Banca consideră următoarele în determinarea deprecierii:

- la data recunoaşterii iniţiale şi la fiecare dată ulterioară de raportare, se recunoaşte o pierdere anticipată pe un an pentru instrumentele clasificate în etapa 1 (adică activele financiare pentru care nu s-a înregistrat o creştere semnificativă a riscului de credit comparativ cu acel risc apărut la data recunoaşterii iniţiale a activului);

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)

- să verifice dacă a avut loc o creştere semnificativă a riscului de credit pentru aceste active între data primei recunoaşteri şi data de raportare, astfel încât acestea să poată fi alocate corect în cele trei etape de clasificare prevăzute de standard şi definirea nivelelor de ajustare asociate;

- să recunoască o pierdere aşteptată pentru întreaga durată reziduală a instrumentului financiar pentru expunerile clasificate în etapa 2 (cu o creştere semnificativă a riscului de credit de la data recunoaşterii iniţiale) şi în etapa 3 (expunerile neperformante).

IFRS 9 prevede aplicarea unui singur model de depreciere pentru toate activele financiare care nu au fost deja recunoscute la valoarea justă prin contul de profit şi pierdere. Acest model este considerat în perspectivă, adică trebuie să ia în considerare un set larg de informaţii, inclusiv informaţii despre evenimente viitoare şi scenarii macroeconomice. Prin urmare, toate informaţiile rezonabile şi demonstrabile trebuie să fie luate în considerare înainte de recunoaşterea deprecierii, inclusiv informaţii prospective, pentru a:

a. determinarea creşterii semnificative a riscului de credit pentru cesiunea etapelor (adică pentru a defini alocarea corectă a expunerilor de credit la etapele 1, 2 şi 3);
b. calcularea pierderii de credit aşteptată (ECL) pentru următoarele 12 luni (etapa 1) şi durata de viaţă ECL (etapele 2 şi 3).

Activele financiare evaluate la valoarea justă prin contul de profit şi pierdere nu sunt supuse unei deprecieri, deoarece această componentă este inclusă în ajustarea totală a valorii juste recunoscute deja în profit / pierderi pentru anul respectiv.

În cazul în care, în cursul anului precedent, s-a constatat o creştere semnificativă a riscului de credit pentru un activ financiar individual şi, prin urmare, o depreciere acumulată a fost recunoscută pentru întreaga durată de viaţă ECL, dar creşterea semnificativă a riscului de credit nu mai există la data de raportare curentă, expunerea în cauză trebuie să fie resetată de la etapa 2 la etapa 1. Prin urmare, ajustarea asociată nu mai trebuie să fie echivalentă cu durata de viaţă a ECL, ci mai degrabă cu pierderea aşteptată pentru următoarele 12 luni. La fel ca ajustarea anterioară, inversarea asociată a pierderii din depreciere trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

Pentru a respecta pe deplin principiul IFRS 9, Banca a decis să stabilească pierderea din depreciere pentru expunerile neperformante (expunerile din Etapa 3), inclusiv un Add-on, estimarea care se bazează pe elemente de perspectivă şi creşterea nivelului actual de acoperire pe NPL-uri.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)

În cadrul procesului de estimare a necesarului de provizioane pentru deprecierea creditelor neperformante, Banca determină valoarea recuperabilă a creditelor în conformitate cu prevederile standardului IFRS 9 care sunt incorporate de către bancă într-un act normativ intern numit "IFRS 9 Methodological Document", detalierile căruia sunt descrise ulterior în Nota 5 "Estimări Contabile Critice şi Judecăţi în aplicarea Politicilor Contabile". Dacă se determină că nu există nici o dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, banca include activul într-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit şi le evaluează pentru depreciere colectiv

Metodologia pentru estimarea pierderilor din depreciere pentru etapa 3 este aplicată întregului perimetru neperformant (atât evaluări colective, cât şi individual).

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

La data fiecărei raportări, Banca analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia activele financiare sau un grup de active financiare sunt depreciate. Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat şi apar pierderi din depreciere dacă şi numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unuia sau mai multor evenimente apărute după recunoaşterea iniţială a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul sau evenimentele generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau asupra grupului de active financiare care poate fi estimat in mod credibil.

S-ar putea să nu fie posibil să se identifice un singur eveniment care să determine deprecierea. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile aşteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute. Daca există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea activelor financiare, atunci pierderea este măsurată ca diferenţa dintre valoarea contabilă a activului şi valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând metoda ratei efective a dobânzii activului financiar (rata efectivă a dobânzii calculată la momentul recunoaşterii iniţiale). Dacă un activ financiar are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din depreciere este rata variabilă curentă a dobânzii, specificată în contract. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată direct sau prin folosirea unui cont de ajustare pentru depreciere. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaşte în contul de profit sau pierdere.

Dacă într-o perioadă următoare, un eveniment care a avut loc ulterior momentului recunoaşterii deprecierii determină reducerea pentru pierderi din depreciere, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin folosirea unui cont de ajustare pentru depreciere. Reducerea pentru pierderi din depreciere se recunoaşte în contul de profit sau pierdere.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)

Active evaluate la cost amortizat

Ţinând cont de metodologia internă de evaluare a existenţei indicilor obiectivi de depreciere, Banca utilizează următoarele criterii:

- Neîndeplinirea obligaţiei de plată a principalului sau a dobânzii;
- Dificultatea financiară a debitorului (de exemplu, gradul de îndatorare, venit net ca pondere din vânzări) şi deteriorarea situaţiei financiare;
- Restructurarea expunerilor datorită deteriorării situaţiei financiare a debitorului;
- Deservirea nesatisfăctoare a creditelor conform informaţiilor de la Biroul Istoriilor de Credit;
- Încălcarea clauzelor şi condiţiilor creditului;
- Iniţierea procedurii de faliment;
- Deteriorarea poziţiei competitive a debitorului;
- Deteriorarea valorii gajului; şi
- Reducerea categoriei de credit sub nivelul gradului investiţional.

Conducerea Băncii identifică pentru fiecare portofoliu perioada între momentul în care pierderea a avut loc şi momentul în care a fost identificată, aceasta fiind 12 luni.

Iniţial Banca evaluează dacă există dovezi obiective privind deprecierea individuală a activelor financiare, care individual sunt semnificative, şi colectiv sau individual pentru activele financiare care nu sunt individual semnificative. Dacă Banca estimează că nu sunt indici obiectivi de depreciere a unui activ financiar evaluat separat, indiferent dacă este semnificativ sau nu, atunci activul este trecut într-un grup de active financiare cu un risc de credit similar, după care tot grupul este evaluat colectiv pentru depreciere. Activele financiare care sunt evaluate individual pentru depreciere şi cele pentru care este recunoscută, sau continuă a fi recunoscută, o pierdere din depreciere nu sunt incluse în evaluarea colectivă a deprecierii. Calcularea valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar a creditelor acoperite cu gaj reflectă fluxurile de numerar care pot rezulta din executare, mai puţin costurile aferente vânzării, indiferent cât de probabilă ar fi această executare.

Pierderea este determinată ca diferenţa dintre valoarea contabilă a activului şi valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar estimate (excluzând pierderile viitoare din credit care nu au fost suportate) actualizate la rata iniţială a dobânzii efective a activului financiar. Valoarea contabilă a activului este redusă prin utilizarea unui cont de ajustări de depreciere, iar pierderea este recunoscută în situaţia rezultatnlui global. Dacă creditul san investiţia deţinută până la scadenţă are o rată a dobânzii variabilă, atunci rata de actualizare pentru calcularea pierderii aferente deprecierii va fi rata efectivă a dobânzii curente determinată conform contractului.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)

Evaluare individuală

Pe baza criteriilor interne ale Băncii, clientul al cărui profil de risc nu este, conform judecăţilor experţilor, reflectat de parametrii stabiliţi ai portofoliului, este individual semnificativ. Deprecierea individuală este determinată pentru fiecare caz în parte luând în considerare fluxurile viitoare de numerar estimate.

Criteriul principal pentru a determina daca o anumită expunere este individual semnificativă este pragul de semnificaţie estimat pe baza experienţei Băncii sau pe baza profilului de risc specific (în termeni de pierdere potenţială). Pragul de determinare dacă o expunere individuală este semnificativă sau nu este stabilit local la suma de 5 milioane lei pentru toate tipurile de credite.

În plus Banca analizează individual creditele cu plăţi expirate de peste 90 de zile, creditele restructurate din cauza dificultăţilor financiare ale debitorilor şi debitorii cu care Banca este în proces de judecată.

Expunerile menţionate mai sus sunt evaluate individual, iar Banca decide dacă există sau nu indici obiectivi de depreciere individuală pentru aceste active financiare. Dacă se identifică indicii de depreciere individuală aceste active sunt provizionate, iar calcularea provizionului este bazată pe fluxurile viitoare de numerar evaluate individual pentru respectivele expuneri.

Evaluare colectivă

În scopul evaluării colective pentru depreciere, activele financiare sunt grupate pe baza caracteristicilor similare de risc (i.e. persoane fizice şi persoane juridice). Banca consideră că această clasificare reprezintă profilul de risc al portofoliului.

Banca calculează probabilitatea de pierdere (PD) în baza analizei migrării numărului de debitori din categoria expunerilor performante (fără restanţe şi alţi indici de depreciere) în categoria expunerilor îu default (restanţe de peste 90 de zile, debitori cu care Banca este în litigiu, debitori în insolvenţă etc.) din ultimii 3 ani. Analiza Probabilităţilor de pierdere este executată pentru perioada 2014 – 2017, care este mai reprezentativă din punctul de vedere al prezentului model de business al Băncii.

Pierderea în caz de nerambusare (LGD) utillizată de către Bancă în modelul de evaluare colectivă reprezintă pierderea estimată pe baza analizei specifice a expunerilor clasificate în categoria expunerilor în default (restanţe de peste 90 de zile, debitori cu care Banca este în litigiu, debitori în insolvenţă etc.). În analiza coeficientului LGD, Banca a luat în caclul migrările din ultimii 3 ani (2014 – 2017).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi evaluarea deprecierii activelor financiare (continuare)

Metodologia şi estimările utilizate pentru a estima viitoarele fluxuri de numerar sunt revizuite regulat de către Bancă pentru a reduce orice diferenţă între pierderile estimate şi cele reale.

Dacă într-o perioadă ulterioară valoarea pierderii din depreciere se diminuează şi diminuarea poate fi atribuită obiectiv unui eveniment care a avut loc ulterior recunoaşterii ajustării din depreciere (cum ar fi o îmbunătăţire a rating-ului de credit al debitorului), pierderea din depreciere recunoscută anterior este reversată prin ajustarea contului de ajustări pentru depreciere. Valoarea reversată este reflectată în situaţia rezultatului global la capitolul cheltuieli/ recuperări privind deprecierea creditelor.

Active disponibile pentru vânzare

În cazul activelor financiare disponibile pentru vânzare, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută direct în capitalurile proprii şi există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în capitalurile proprii va fi reluată din conturile de capitaluri proprii şi recunoscută in rezultatul exerciţiului ehiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global în rezultatul exerciţiului va fi diferenţa dintre costul de achiziţie (netă de rambursările de principal şi amortizare) şi valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscută anterior in rezultatul exerciţiului. Pierderile din deprecierea activelor recunoscute în rezultatul exerciţiului, aferente unor participaţii clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare, nu vor fi reluate în rezultatul exerciţiului.

În cazul în care, intr-o perioada ulterioară, valoarea justa a unui titlu de valoare disponibil pentru vânzare creşte, iar această creştere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoaşterii în rezultatul exerciţiului a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reversată si suma trebuie recunoscută in rezultatul exerciţiului.

(viii) Credite restructurate

Măsurile de restructurare constau în concesii acordate unui debitor care se confruntă sau este pe punctul de a se confrunta cu dificultăţi în îndeplinirea angajamentelor financiare ("dificultăţi financiare").

Semnat pentru identificare / Initialised for identification
KPMG
06. MAI. 2019

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.2 Active şi datorii financiare (continuare)

(viii) Credite restructurate (continuare)

O concesie se referă la una dintre următoarele acţiuni:

a) modificare a termenilor si condiţiilor precedente ale unui contract pe care se considera că debitorul nu le poate îndeplini ca urmare a dificultăţilor financiare, pentru a permite o capacitate suficientă a serviciului datoriei, care nu ar fi fost acordata daca debitorul nu s-ar fi aflat in dificultate financiară;

b) refinanţare totală sau parţială a unui contract aferent unui activ problemă, care nu ar fi fost acordată daca debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

Pentru ca o expunere să fie identificată ca expunere restructurată trebuie îndeplinite în mod cumulativ urmatoarele doua condiţii:

- Banca trebuie să identifice dificultăţile financiare cu care un client se confruntă/este pe cale să se confrunte;
- expunerea trebuie să facă subiectul unei concesii.

Expunerile care au devenit subiectul unor concesii acordate după cum se menţionează mai sus sunt clasificate în categoria creditelor restructurate şi ramân în această categorie pînă la maturitate.

(ix) Politica de scoatere din evidenţă

Creditele şi titlurile de creanţă sunt scoase din evidenţă (parţial sau integral) atunci când nu există aşteptări rezonabile de recuperare integrală sau parţială a activului financiar. Acest lucru se întâmplă în general atunci când Banca stabileşte că debitorul nu are active sau surse de venit care ar putea genera fluxuri suficiente de numerar pentru a rambursa sumele supuse scoaterii din evidenţă. Această evaluare este efectuată la nivel de activ individual. Recuperările de sume scoase din evidenţă anterior sunt incluse în "Cheltuieli privind deprecierea instrumentelor financiare" din contul de profit sau pierdere.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.3 Veniturile şi cheltuielile din dobânzi

Politică aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Rata efectivă a dobânzii

Veniturile şi cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere folosind rata efectivă a dobânzii. Rata efectivă a dobânzii (EIR) este rata care actualizează în mod exact fluxurile viitoare de numerar estimate sau fluxurile de încasari estimate ale instrumentului financiar pe durata de viaţă estimată a instrumentului financiar la:

- valoarea contabilă brută a activului financiar, sau
- costul amortizat al datoriei financiare

La calcularea ratei efective a dobânzii pentru instrumentele financiare, Banca estimează fluxurile viitoare de numerar ale instrumentului financiar, dar nu şi ECL. Pentru activele financiare iniţiate sau achiziţionate depreciate ca urmare a riscului de credit (POCI), o rată efectivă a dobânzii ajustată se calculează utilizând fluxurile de numerar viitoare estimate, inclusiv ECL.

Fluxurile de numerar viitoare sunt estimate având în vedere toţi termenii contractuali ai instrumentului. Calculul EIR include toate taxele şi spezele plătite sau primite între părţile la contract, care sunt incrementale şi direct atribuibile acordului de creditare specific, costurile de tranzacţie şi toate celelalte prime sau sconturi.

Costul amortizat şi valoarea contabilă brută

"Costul amortizat" al unui activ financiar sau datorii financiare este acea suma la care este măsurat/ă la recunoaşterea iniţială activul sau datoria financiare minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulativă utilizând metoda dobânzii efective a oricărei diferenţe între sumă iniţială şi suma la maturitate şi pentru activele financiare, ajustată cu reducerile pentru pierderile aşteptate din depreciere activului (sau, înainte de 1 ianuarie 2018, ajustată cu pierderea din depreciere,)

"Valoarea contabilă brută a unui activ financiar" este costul amortizat al unui activ financiar înainte de ajustarea cu reducerile pentru pierderile aşteptate din deprecierea activului.

Calculul veniturilor şi cheltuielilor din dobânzi

Rata dobânzii efective a unui activ financiar sau a unei datorie financiare se calculează la recunoaşterea iniţială a unui activ financiar sau a unei datorie financiare. La calcularea veniturilor şi a cheltuielilor cu dobânzile, rata efectivă a dobânzii se aplică valorii contabile brute a activului (în cazul în care activul nu este depreciat) sau la costul amortizat a datoriei.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.3 Veniturile şi cheltuielile din dobânzi (continuare)

Rata efectivă a dobânzii este revizuită ca urmare a reevaluării periodice a fluxurilor de numerar ale instrumentelor cu rată variabilă pentru a reflecta mişcările ratelor dobânzii de pe piaţă.

Pentru activele financiare care au devenit depreciate ulterior recunoaşterii iniţiale, veniturile din dobânzi sunt calculate prin aplicarea ratei efective a dobânzii la costul amortizat al activului financiar. Dacă activul nu mai este depreciat, calculul venitului din dobânzi se face prin aplicarea ratei efective a dobânzii la valoarea contabilă brută a activului.

Pentru activele financiare care erau depreciate la recunoaşterea iniţială, venitul din dobânzi se calculează prin aplicarea ratei efective a dobânzii ajustate la costul amortizat al activului. Calculul veniturilor din dobânzi nu revine la valoarea contabilă brută, chiar dacă se îmbunătăţeşte riscul de credit al activului.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Veniturile şi cheltuielile din dobânzi pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, cu excepţia celor clasificate ca deţinute pentru tranzacţionare sau desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere pentru toate instrumentele evaluate la cost amortizat în baza metodei dobânzii efective.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calculare a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare şi de alocare a venitului sau cheltuielilor aferente dobânzii în perioada relevantă. Rata efectivă a dobânzii este rata care se actualizează exact plăţile sau încasările viitoare de numerar estimate

pe perioada de viaţă a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de numerar luând în considerare toate condiţiile contractuale ale instrumentului financiar, cu excepţia pierderilor de credit viitoare.

Calculul include toate comisioanele plătite sau primite între părţile contractante care sunt parte a ratei efective a dobânzii, costurile de tranzacţionare şi toate celelalte prime şi reduceri.

Odată ce un activ financiar sau o clasă de active financiare a înregistrat o pierdere din depreciere, venitul din dobânzi este recunoscut aplicând rata dobânzii utilizată pentru actualizarea fluxurilor viitoare de numerar cu scopul evaluării pierderii din depreciere.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.4 Venituri din speze şi comisioane

Spezele şi comisioanele sunt de regulă recunoscute pe baza contabilităţii de angajamente la momentul prestării serviciului respectiv. Spezele pentru angajamentele de creditare care sunt probabile de a fi acordate, sunt amânate (împreună cu costurile aferente directe) şi sunt recunoscute ca ajustare la rata efectivă a dobânzii la credite. Comisioanele şi spezele obţinute din negocieri, sau din participarea în negocierea unei tranzacţii cu o terţă parte, astfel ca aranjarea unei achiziţii de acţiuni sau de alte participaţii, precum şi achiziţia sau vânzarea participaţiilor – sunt recunoscute la data finalizării tranzacţiei. Alte speze şi comisioane încasate din prestarea serviciilor de către Bancă, inclusiv cele de administrare investiţională, brokeraj sau comisioane de deservire sunt recunoscute pe măsura prestării în contul de profit sau pierdere. Alte speze şi comisioane plătite reprezintă, de regulă, comisioanele tranzacţionale şi de prestare a serviciilor, care sunt reflectate la cheltuieli pe măsura recepţionării acestora.

3.5 Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere la data când acestea sunt declarate. Veniturile din titluri de participare şi alte venituri variabile din investiţii sunt recunoscute ca venituri din dividende în contul de profit sau pierdere în momentul în care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri.

Dividendele sunt tratate ca distribuire de profit pentru perioada în care sunt declarate şi aprobate de Adunarea Generala a Acţionarilor.

3.6 Venit net din tranzacţionare

Acesta cuprinde câştigurile nete realizate din tranzacţionarea activelor şi datoriilor şi include diferenţa de conversie valutară.

Data tranzacţiei este data la care o entitatea recunoaste prima data activul nemonetar sau datoria nemonetara care rezulta din plata sau incasarea unei contraprestatii in avans.

3.7 Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exerciţiului cuprinde impozitul curent şi impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit sau pierdere sau în alte componente ale rezultatului global dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii.

Impozitul curent este impozitul de plătit din venitul impozabil al perioadei, determinat în baza cotelor aplicate la data bilanţului şi a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.7 Impozitul pe profit (continuare)

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanţieră pentru acele diferenţe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active şi datorii şi valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportarea financiară. Impozitul amânat este calculat pe baza modalităţii previzionate de realizare sau decontare a valorii contabile a activelor şi datoriilor, folosind ratele de impozitare prevăzute de legislaţia în vigoare care se aplică la data bilanţului.

Activul privind impozitul amânat este recunoscut numai în măsura în care este probabil să se obţină profituri impozabile viitoare care să permită compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori şi cu impozitul pe profit de recuperat. Activul privind impozitul amânat este diminuat în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Impozitele adiţionale care apar din distribuirea de dividende sunt recunoscute la aceeaşi dată cu obligaţia de plată a dividendelor.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent şi amânat a fost 12% la 31 decembrie 2018 (2017: 12%).

3.8 Imobilizări necorporale

Cheltuielile de achiziţie a licenţelor pentru programare informatice sunt capitalizate şi includ cheltuielile de achiziţie şi costurile de punere a activelor în funcţiune. Aceste costuri sunt amortizate în baza duratei de exploatare estimate (de la trei ani la douăzeci ani).

Cheltuielile aferente dezvoltării sau menţinerii aplicaţiilor informatice sunt trecute la cheltuieli la momentul apariţiei lor. Costurile asociate în mod direct cu producerea softului unic şi identificabil controlat de Bancă, şi care, probabil, vor genera beneficii economice depăşind costurile, pe o perioadă mai mare de un an, sunt recunoscute ca active necorporale. Costurile directe includ cheltuielile cu personalul care elaborează softul şi o proporţiune relevantă de cheltuieli indirecte. Costurile de producere a softului unic sunt recunoscute ca activ şi amortizate folosind metoda liniară pe parcursul vieţii lor de folosire. În general, durata de viaţă a imobilizărilor necorporale nu depăşeşte 5 ani, cu excepţia sistemului de core banking care este amortizat pe parcursul a 20 de ani şi aplicaţia pentru monitorizarea procesului de acordare a creditelor care este amortizată pe o perioadă de 10 ani.

3.9 Imobilizări corporale

(i) Recunoaştere şi evaluarea iniţială

Toate imobilizările corporale sunt recunoscute iniţial la cost.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.9 Imobilizări corporale (continuare)

Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziţiei activului. Atunci când anumite componente ale unei imobilizări corporale au durata de viaţa utilă diferită, acestea sunt contabilizate ca elemente distincte (componente majore) de imobilizări corporale.

(ii) Evaluare ulterioară

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Ulterior recunoaşterii iniţiale, terenurile şi cladirile sunt evaluate la valoare reevaluată, mai puţin orice amortizare cumulată şi orice pierderi din depreciere, de la cea mai recentă reevaluare. Celelalte imobilizari corporale sunt evaluate la cost, mai puţin orice amortizare cumulată şi orice pierderi din depreciere.

Reevaluările terenurilor şi clădirilor sunt efectuate cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă sa nu difere substanţial de cea care ar fi determinată folosind valoarea justă la sfarşitul perioadei de raportare.

Atunci când o clădire este reevaluată, valoarea contabila brută este retratată proporţional cu modificarea valorii contabile, iar amortizarea acumulată la data reevaluării este ajustată astfel încât să fie egală cu diferenţa dintre valoarea contabilă brută şi valoarea contabilă a activului după luarea în considerare a pierderilor din deprecierile acumulate.

Atunci când componente semnificative ale imobilizarilor corporale au durate de viaţă utilă diferite, acestea se vor contabiliza ca elemente separate (componente principale) ale imobilizarii corporale.

Orice castig sau pierdere la ieşirea unei imobilizari corporale este recunoscut în profit sau pierdere.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Imobilizările corporale sunt evaluate ulterior folosind modelul costului. După recunoaşterea iniţială, imobilizările corporale sunt evaluate la cost mai puţin orice amortizare acumulată sau ajustări pentru depreciere.

(iii) Costuri ulterioare

Costurile ulterioare sunt incluse în valoarea contabilă sau sunt recunoscute ca activ separat, după caz, doar dacă este probabil ca beneficiile economice viitoare asociate să fie transferate Băncii şi costul să poată fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte cheltuieli de reparaţie şi întreţinere sunt recunoscute ca o cheltuială în contul de profit sau pierdere în momentul efectuării lor.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.9 Imobilizări corporale (continuare)

(iv) Amortizare

Terenurile nu sunt amortizate. Amortizarea altor active este calculată în baza metodei liniare pentru alocarea costului la valorile lor reziduale pe durata de viaţă utilă estimată, astfel:

– Clădiri	33 ani până la 50 ani
– Îmbunătăţirea proprietăţilor închiriate	pe perioada de chirie
– Echipamente şi alte mijloace fixe	5 ani
– Mijloace de transport	5 ani

La fiecare dată de raportare, valoarea reziduală şi durata de viaţă utilă ale activului sunt revizuite şi ajustate în caz de necesitate.

Activele în curs de construcţie nu se amortizează până la momentul punerii acestora în funcţiune.

(v) Reclasificarea în investiţii imobiliare

Când caracterul folosirii proprietăţii se schimbă de la folosirea de către proprietar la cea investiţională, ea este reclasificată ca investiţie imobiliară şi continuă să fie evaluată la cost.

Pierderile sau câştigurile din casarea imobilizărilor corporale sunt determinate prin referinţă la valoarea contabilă a acestora. Acestea sunt incluse în venituri sau cheltuieli operaţionale din contul de profit sau pierdere.

(vi) Rezerva din reevaluare

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Diferenţa dintre valoarea reevaluată şi valoarea contabilă netă a imobilizarilor corporale este recunoscută ca rezervă din reevaluare în capitalurile proprii.

Dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluari, aceasta majorare este înregistrată şi cumulată în capitaluri proprii la rezerve din reevaluare. Cu toate acestea, majorarea este recunoscută în profit sau pierdere ăn masura în care aceasta compenseaza o descreştere cu aceeaşi sumă a activului, recunoscută anterior în profit sau pierdere.
Daca valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca urmare a unei reevaluari, această diminuare este recunoscută în profit sau pierdere. Cu toate acestea, diminuarea este recunoscută în capitaluri proprii la rezerve din reevaluare, dacă există un sold creditor în rezerva din reevaluare pentru acel activ.
Rezerva din reevaluare este transferată la rezultatul reportat la cedarea activului.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.10 Deprecierea activelor ne-financiare

Activele care se amortizează sunt evaluate la depreciere de fiecare dată când anumite evenimente sau schimbări în circumstanţe indică faptul că valoarea contabilă poate să nu fie recuperată. Pierderea din depreciere este recunoscută în mărimea diferenţei dintre valoarea contabilă şi valoarea recuperabilă. Valoarea recuperabilă este estimată ca fiind valoarea cea mai mare dintre valoarea justă minus costurile de vânzare şi valoarea de utilizare. În scopul estimării deprecierii, activele sunt grupate la nivelul cel mai mic pentru care există fluxuri de mijloace băneşti separat identificabile (unităţi generatoare de numerar). La fiecare dată de raportare activele ne-financiare, cu excepţia goodwill-ului, care au fost depreciate sunt revizuite pentru o eventuală stornare a deprecierii.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unităţi generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare şi valoarea justă minus costurile de vânzare. Valoarea de utilizare are la baza fluxurile de numerar viitoare preconizate, actualizate la valoarea prezentă utilizând o rată de actualizare inainte de impozitare care reflecta evaluarile curente ale pieţei cu privire la valoarea în timp a banilor şi riscurile specifice activului sau unitatii generatoare de numerar.

O pierdere din depreciere este recunoscută dacă valoarea contabila a unui activ sau a unei unităţi generatoare de numerar depaseste valoarea recuperabilă.

Pierderile din depreciere sunt recunoscute în profit sau pierdere, cu exceptia imobilizarilor corporale evaluate la valoarea reevaluată, caz în care pierderea din depreciere este recunoscută în alte elemente ale rezultatului global şi diminuează rezerva din reevaluare din capitalurile proprii în măsura în care aceasta reverseaza un surplus din reevaluare recunoscut anterior în legatură cu acelaşi activ.

O pierdere din depreciere este revarsată numai în masura în care valoarea contabilă a activului nu depaşeşte valoarea contabilă, neta de amortizare, care ar fi fost determinată dacă nu ar fi fost recunoscută nicio pierdere din depreciere.
Reversarea unei pierderi din depreciere care nu se refera la active reevaluate este recunoscută în profit sau pierdere. Reversarea unei pierderi din deprecierea cu privire la un activ reevaluat este recunoscuta în profit sau pierdere în masura în care reversează o pierdere din depreciere cu privire la acelaşi activ recunoscută anterior ca o cheltuială în profit sau pierdere. Orice creştere suplimentară a valorii contabile a unui activ este tratată ca o creştere din reevaluare.

3.11 Arenda

Banca deţine doar contracte de arendă operaţională. Plăţile aferente arendei operaţionale sunt înregistrate în contul de profit sau pierdere, folosind metoda liniară pentru perioada de arendă.
În cazul în care relaţia de arendă operaţională este încheiată, fără însă ca perioada contractuală de arendă să expire, orice achitare a penalităţii de către arendator se consideră cheltuială aferentă perioadei în care a avut loc rezilierea contractului de arendă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.12 Numerar şi echivalente de numerar

În scopurile situaţiei fluxnrilor de trezorerie, numerarul şi echivalentele de numerar cuprind solduri cu scadenţa mai mică de trei luni de la data achiziţiei, incluzând numerar, solduri fără restricţii cu Banca Naţională a Moldovei, titluri de stat, disponibilităţi datorate de alte bănci şi disponibilităţi din sisteme plăţi rapide. Mijloacele băneşti şi echivalentele acestora sunt evaluate la cost amortizat în situaţia poziţiei financiare.

3.13 Credite şi avansuri

Creditele şi avansurile, incluzând credite şi avansuri acordate băncilor şi credite şi avansuri acordate clienţilor, sunt active financiare nederivate cu plăţi fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piaţă activă şi pe care Banca nu intenţionează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat. Creditele şi avansurile sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus costurile suplimentare directe şi măsurate apoi la cost amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii mai puţin pierderile din depreciere.

3.14 Investiţii în titluri

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Înregistrarea titlurilor de valoare în situaţia poziţiei financiare includ:

- Titluri de creanţă (Obligaţiunile de Stat, Valori Mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova şi Certificatele Băncii Naţionale a Moldovei) evaluate la costul amortizat; acestea sunt evaluate iniţial la valoarea justă, plus costurile de tranzacţie directe incrementale şi apoi evaluate la costul amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii.
- Titluri de participaţie evaluate la FVOCI; acestea sunt evaluate la valoarea justă, modificările fiind recunoscute în situaţia altor elemente ale rezultatului global.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Titlurile de valoare sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus costurile suplimentare directe aferente tranzacţiei şi sunt ulterior contabilizate în funcţie de clasificarea lor ca deţinute până la scadenţă sau disponibile pentru vânzare.

(i) Deţinute până la scadenţă

Investiţiile deţinute până la scadenţă sunt evaluate la cost amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Orice vânzare sau reclasificare semnificativă a acestor titluri înainte de scadenţa acestora ar conduce la reclasificarea tuturor investiţiilor deţinute până la scadenţă în titluri disponibile pentru vânzare şi ar interzice Băncii clasificarea titlurilor ca deţinute până la scadenţă în perioada curentă şi următorii doi ani financiari.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.14 Investiţii în titluri (continuare)

(ii) Titluri de valoare disponibile pentru vânzare

Titlurile precum Obligaţiunile de Stat, Valori Mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova şi Certificatele Băncii Naţionale a Moldovei sunt clasificate la titluri de valoare disponibile pentru vânzare.

Titlurile de valoare disponibile pentru vânzare sunt investiţii nederivate care sunt desemnate ca altă categorie de active financiare. Participaţiile necotate a căror valoare justă nu poate fi estimată în mod credibil sunt înregistrate la cost. Toate celelalte titluri de valoare disponibile pentru vânzare sunt înregistrate la valoarea justă. Alte modificări ale valorii juste sunt recunoscute direct în capitalurile proprii până când investiţia este vândută sau depreciată şi soldul din capitalurile proprii este recunoscut în contul de profit sau pierdere.

3.15 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când Banca are o obligaţie legală sau constructivă de a transfera beneficii economice ca rezultat al evenimentelor anterioare, este probabil că un transfer de resurse va fi necesar pentru stingerea obligaţiei şi suma obligaţiei poate fi estimată credibil.

În cazurile în care există obligaţii similare, probabilitatea că un transfer de resurse va fi necesar este determinată luând în consideraţie clasa obligaţiei în ansamblu. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea de transfer în legătură cu oricare element inclus în aceeaşi clasă de obligaţii este mică.

Provizioanele sunt estimate la valoarea actuală a cheltuielilor necesare pentru stingerea obligaţiei utilizând o rată înainte de impozitare, care să reflecte condiţiile curente de piaţă şi riscurile specifice obligaţiei. Majorarea provizionului ca rezultat al trecerii timpului este înregistrată în cheltuielile aferente dobânzilor. Pierderile operaţionale viitoare nu sunt provizionate.

3.16 Contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2018

Garanţiile financiare sunt contracte care obligă Banca să efectueze plăţi specifice pentru a rambursa titularului o pierdere pe care o suferă deoarece un debitor specific nu reuşeşte să efectueze o plată atunci când este datorată în conformitate cu termenii unui titlu de creanţă. Angajamentele de creditare sunt angajamente ferme de a furniza un credit în termeni şi condiţii prestabilite.

Garanţiile financiare emise sau angajamentele de acordare a unui credit la o rată a dobânzii mai mică decât cea de pe piaţă sunt iniţial evaluate la valoarea justă, iar valoarea justă iniţială este amortizată pe durata de viaţă a garanţiei sau a angajamentului.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.15 Contracte de garanţie financiară şi angajamente de credit (continuare)

Ulterior, acestea sunt evaluate la cea mai mare valoare dintre valoarea ajustării pentru depreciere determinată în corespudere cu IFRS 9 şi valoarea iniţial recunoscută minus, acolo unde este cazul, valoarea acumulată a venitului recunoscut în corespundere cu principiile IFRS 15.
Banca nu a emis niciun angajament de creditare care este evaluat la FVTPL. De asemenea, Banca nu are angajamente de acordare a unui credit la o rată a dobânzii mai mică decât cea de pe piaţă.

Pentru angajamente de creditare, Banca recunoaşte reducerile pentru pierderile aşteptate din depreciere în conformitate cu IFRS 9 - consultaţi politica contabilă 3.2 *vii*;

Obligaţiile care decurg din garanţiile financiare şi angajamentele de creditare sunt incluse în provizioane.

Politică aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2018

Contractele de garanţie finauciară sunt contracte care obligă emitentul să efectueze plăţi specifice pentru a rambursa deţinătorului o pierdere pe care o suportă deoarece un debitor specific nu reuşeşte să efectueze plata la scadenţă în conformitate cu termenii instrumentului de datorie. Asemenea garanţii financiare sunt acordate băncilor, instituţiilor financiare şi altor entităţi în numele clienţilor pentru a asigura creditele, liniile de overdraft şi alte facilităţi bancare.

Datoriile aferente garanţiilor financiare sunt recunoscute iniţial în situaţiile financiare la valoare justă la data la care garanţia a fost emisă. Ulterior recunoaşterii iniţiale, datoriile băncii sunt estimate ca cea mai mare valoare dintre valoarea iniţială minus amortizarea calculată pentru recunoaşterea în contul de profit sau pierdere şi situaţia altor elemente ale rezultatului global a comisionului încasat conform metodei liniare pe durata de viaţă a garanţiei, şi cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru achitarea oricărei obligaţii financiare apărute la data de raportare. Determinarea acestor estimări se bazează atât pe experienţa anterioară în tranzacţii similare, cât şi pe deciziile conducerii Băncii. Orice majorare a obligaţiilor aferente garanţiilor este înregistrată în situaţia rezultatului global la alte cheltuieli operaţionale. Garanţiile financiare sunt prezentate în notele la Situaţiile Financiare.

Pentru angajamentle de creditare, Banca recunoaşte un provizion în corespundere cu IAS 37 dacă contractul a fost considerat ca fiind oneros

3.17 Beneficiile angajaţilor

În cursul normal al activităţii, Banca face plăţi către fondurile de stat ale Republicii Moldova în numele angajaţilor săi, pentru fondurile de sănătate, pensii şi şomaj. Toţi angajaţii Băncii sunt membri ai planului de pensii de stat. Toate contribuţiile aferente sunt recunoscute în rezultatul exerciţiului perioadei, atunci cand suut efectuate. Banca nu are alte obligaţii suplimentare .

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.17 Beneficiile angajailor (continuare)

Banca nu operează cu nici o altă schemă de pensionare şi, prin urmare, nu are nici o obligaţie suplimentară referitoare la pensii. Banca nu operează alte planuri de beneficii definite sau alte planuri de beneficii post pensionare. Banca nu are alte obligaţii de a presta servicii suplimentare pentru actualii sau foştii angajaţi. Beneficiile angajaţilor includ salariile şi premiile discreţionare.

3.18 Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute iniţial la valoarea justă, minus costurile de tranzacţionare. În perioadele următoare, împrumuturile sunt înregistrate la cost amortizat, diferenţele dintre sumele nete şi valoarea de răscumpărare fiind recunoscute în contul de profit şi pierdere pe durata contractului de împrumut utilizând metoda dobânzii efective.

3.19 Depozite de la bănci şi operaţiuni REPO

Depozitele de la bănci sunt recunoscute când mijloacele băneşti ori alte active sunt oferite Băncii de către alte bănci. Datoriile ne-derivate sunt evaluate la cost amortizat.

Operaţiunile REPO reprezintă tranzacţii în care Banca vinde un activ financiar (Titluri de valoare) şi simultan intră întro tranzacţie de re-cumpărare a aceluiaşi activ (sau activ similare) la un preţ fix la o data viitoare. Acest aranjament este contabilizat ca datorie faţă de bănci, iar activul ataşat continua sa fie recunoscut în situaţiile financiare ale Băncii.

Operaţiunile REPO sunt evaluate iniţial la valoarea justă minus costurile directe de tranzacţionare, iar ulterior evaluate la cost amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

3.20 Depozite de la clienţi

Depozitele de la clienţi sunt datorii financiare ne-derivate către persoane fizice, stat sau către persoane juridice şi sunt evaluate la cost amortizat.

3.21 Alte datorii

Alte datorii includ datorii spre plată sporite în urma prestării de servicii de către contra-parte în baza unui contract şi sunt evaluate la cost amortizat.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.22 Active imobilizate deţinute în vederea vânzării

Activele imobilizate deţinute in vederea vânzării sau activitaţile intrerupte ce cuprind active şi obigaţiuni sunt clasificate în deţinute în vederea tranzacţionării în condiţiile existenţei unei probabilităţi sporite de a fi recuperate sub forma unei tranzacţii de vânzare-cumpărare, decât prin utilizarea lor continuă, şi vânzarea e probabilă pe parcursul a 12 luni de la data de raportare.

La 31 decembrie 2017 activele imobilizate deţinute in vederea vânzării includ portofoliul de credite neperformante şi cote de participare, care conform acordului de transfer semnat cu Veneto Banca LCA (în lichidare), sunt supuse tranzacţiei de cesiune către acţionar. Acordul de transfer / cesiune a fost semnat cu scopul îndeplinirii Decretului Statului Italian din 25 iunie 2017 (intitulat "Decretul privind Băncile Veneto").

Transferul de portofoliu s-a finalizat în data de 28 februarie 2018, dar acesta a fost suplinit pe parcursul anului 2018 cu alte credite neperformante.

Activele imobilizate deţinute în vederea vânzării, reprezentă de asemenea şi active deţinute în posesie, includ gajul executat pentru creditele neperformante.

Acestea sunt recunoscute iniţial la valoarea justă şi ulterior sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă şi valoarea justă minus costurile vânzării.

3.23 Investiţii imobiliare

Investiţiile imobiliare sunt deţinute fie cu scopul de a câştiga venit din arendă, fie cu scopul câştigurilor capitale sau ambele, dar nu pentru a fi vândută în cursul normal al activităţii, utilizată în producţie sau prestare de servicii ori pentru scopuri administrative. Aceste investiţii imobiliare au fost dobândite prin exercitarea drepturilor de gaj pentru creditele neperformante. Acestea sunt evaluate la cost, atât la recunoaşterea iniţială, cât şi evaluarea ulterioară. Costul include cheltuielile direct atribuibile achiziţiei proprietăţii investiţionale.

Orice câştig sau pierdere din ieşirea investiţiilor imobiliare (calculată ca diferenţa dintre încasările nete din ieşire şi valoarea de bilanţ a acestora) este recunoscut în contul de profit sau pierdere.

În momentul în care investiţia imobiliară trece în imobilizări corporale, costul acesteia devine costul imobilizării corporale la data reclasificării.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.24 Standarde şi interpretări noi care nu sunt încă în vigoare

Anumite standarde noi, amendamente şi interpretări ale standardelor nu sunt încă în vigoare pentru exerciţiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 şi nu au fost aplicate în întocmirea acestor situaţii financiare individuale:

IFRS 16 Contracte de leasing (în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2019. Aplicarea în prealabil este permisă în cazul în care entitatea aplică şi IFRS 15)

IFRS 16 înlocuieşte IAS 17 Contracte de leasing şi interpretările aferente. Standardul elimină modelul actual de contabilitate dublă pentru arendaşi şi în schimb cere companiilor să aducă cele mai multe contracte de leasing în bilanţ în cadrul unui singur model, eliminând distincţia dintre contractele de leasing operaţional si financiar.

În conformitate cu IFRS 16, un contract este sau conţine leasing dacă transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioada de timp, în schimbul unei plăţi obligatorii. În cazul acestui tip de contracte, noul model impune ca un locatar sa recunoască un activ cu drept de utilizare şi o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este depreciat iar datoria acumulează dobândă. Acest lucru va avea ca rezultat un model cu plăţi mai ridicate la începutul perioadei de leasing al cheltuielilor pentru cele mai multe leasing-uri, chiar şi atunci când locatarul plateşte chirii anuale constante.

Noul standard introduce o serie de exceptii de la domeniul de aplicare pentru utilizatori care includ:

- contracte de leasing cu o durată de închiriere de 12 luni sau mai puţin si care nu conţin optiuni de achiziţie şi
- contracte de leasing unde activul suport are o valoare mică (tranzactii de leasing "cu valori reduse").

Modelul contabil al locatorilor nu va fi afectat pe larg de introducerea acestui standard şi deosebirile între arenda operaţională şi financiară nu se vor modifica.

Prima aplicare a standardului IFRS 16 – Opţiune de tranziţie

Ca locatar banca, în conformitate cu IFRS 16 şi cu politica de grup, va aplica prezentul standard pentru contractele sale de leasing retroactiv, cu efectul cumulat al aplicării iniţiale a prezentului standard recunoscut la data aplicării iniţiale. În acest caz Banca nu va retrata informaţiile comparative. În schimb, Banca recunoaşte efectul cumulat al aplicării iniţiale a prezentului standard ca pe o ajustare a soldului de deschidere a rezultatului reportat (sau al altor componente de capital propriu, după caz), la data aplicării iniţiale.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.24 Standarde și interpretări noi care nu sunt încă în vigoare (continuare)

Astfel în cazul leasing-urilor clasificate anterior ca leasing operațional în conformitate cu IAS 17, Banca va recunoaște o datorie de leasing la data cererii inițiale. Banca va evalua datoria care decurge din acel contract de leasing la valoarea actualizată a plăților de leasing restante, actualizată pe baza ratei marginale de împrumut de la data aplicării inițiale.

Banca utilizeaza ca rata de discontare rata medie ponderate ale titlurilor de stat ale Republicii Moldova plus un adaos calculat prin intermediul unei corelații econometrice de către compania-mamă. Respectiv pentru perioada de 3 ani se utilizează rata de 7.89%, iar pentru 5 ani 8.52%.

Banca utilizează ca rată de discontare rata medie ponderate ale titlurilor de stat ale Republicii Moldova plus un adaos calculat prin intermediul unei corelații econometrice de către Intesa Sanpaolo S.p.A. (Italia). Respectiv pentru perioada de 3 ani se utilizează rata de 7.89%, iar pentru 5 ani 8.52%.

Pe de altă parte, Banca va trebui să recunoască un activ aferent dreptului de utilizare la data aplicării inițiale, evaluat la o valoare egală cu datoria care decurge din contractul de leasing, ajustată cu valoarea oricăror plăți de leasing plătite în avans sau sporite/acumulate aferente respectivului contract de leasing recunoscute în situația poziției financiare imediat după data aplicării inițiale.

Impactul primei implementari a IFRS 16

Impactul constă în prezentarea pe partea de activ în grupa de Imobilizări corporale a dreptului de utilizare a activului și pe partea de pasiv a datorii față de clienți privind leasingul operațional:

	31-Dec-18	1-Ian-19
Active		
Terenuri și clădiri	212,344,253	212,344,253
Mobilier și echipamente	9,647,250	9,647,250
Mijloace de transport	2,829	2,829
Alte active	1,992,802	1,992,802
Active în curs de execuție	12,571,162	12,571,162
Dreptul de utilizare a activului	-	25,640,718
Total	**236,558,296**	**262,199,014**
Pasive		
Datorii față de clienți privind leasingul operațional	-	(25,769,309)

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.24 Standarde şi interpretări noi care nu sunt încă în vigoare (continuare)

Amendmente la IFRS 10 si IAS 28: Vanzare sau aport de active intre un investitor şi entitate asociata sau asocierea in participatie (IASB nu a stabilit inca data exacta a intrarii in vigoare, dar se permite adoptarea in avans).

Amendamentele clarifică faptul că într-o tranzacţie care implică o entitate asociată sau asociere în participaţie, gradul de recunoaştere a câştigului sau a pierderii depinde de măsura în care activele vândute sau aduse ca aport constituie o întreprindere, astfel încât:

- un câştig sau o pierdere sunt recunoscute in întregime atunci când o tranzacţie intre un investitor şi entitatea asociată sau asocierea în participaţie implică transferul unui activ sau al activelor care constituie o întreprindere (indiferent daca acesta este incorporat într-o filiala sau nu), in timp ce
- un câştig sau o pierdere sunt recunoscute parţial atunci când o tranzacţie intre un investitor si o entitate asociata sau asociere in participaţie implica active care nu constituie o întreprindere, chiar daca aceste active sunt incorporate într-o filială.

Banca se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate prima data, sa nu aiba impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare, deoarece Banca nu are subsidiare, entităţi asociate sau asociere în participaţie.

Amendamente la IAS 28 Investiţii în entităţile asociate şi în asocierile în participaţie (în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2019)

Modificările clarifică faptul că alegerea de a evalua la valoarea justa prin contul de profit şi pierdere o investiţie într-o entitate asociata sau într-o asociere în participaţie care este deţinuta de o entitate care reprezintă o asociere în participaţiune sau de o alta entitate care se califică, este disponibilă pentru fiecare investiţie într-o entitate asociată sau într-o asociere în participaţie pentru fiecare investiţie în parte, la recunoasterea iniţială.

Banca se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate prima data, sa nu aiba impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare, deoarece Banca nu are subsidiare, entităţi asociate sau asociere în participaţie.

Amendamente la IFRS 9: Caracteristici de plată anticipată cu compensare negativă (în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date, cu o aplicare anterioară permisă)

Modificarea permite activelor financiare cu caracteristici de plată anticipată care permit sau solicită unei părţi la un contract să plătească sau să primească o compensaţie rezonabilă pentru încetarea anticipată a contractului (astfel încât, din perspectiva titularului activului, poate exista o "despăgubire negativă"), care urmează să fie evaluate la costul amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

II. Politici contabile (continuare)

3.24 Standarde şi interpretări noi care nu sunt încă în vigoare (continuare)

Banca se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate prima data, sa nu aiba impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare, deoarece Banca nu are contracte care permit sau solicită unei părţi la un contract să plătească sau să primească o compensaţie rezonabilă pentru încetarea anticipată a contractului.

Intrepritarea IFRIC 23 Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit (în vigoare pentru perioade anuale începand la sau dupa 1 ianuarie 2019 şi aplicarea timpurie este permisa)

Interpretarea abordează contabilitatea impozitelor pe profit în situaţia în care tratamentele fiscale implică un grad de incertitudine care afectează aplicarea standardului IAS 12. Interpretarea furnizează îndrumare cu privire la analizarea anumitor tratamente fiscale la nivel individual sau împreuna, verificările autorităţilor fiscale, metoda adecvata care să reflecte incertitudinea şi contabilitatea modificării evenimentelor şi imprejurărilor. Aceasta interpretare nu a fost încă adoptată de UE.

Banca se asteapta ca amendamentele, atunci cand vor fi aplicate prima data, sa nu aiba impact semnificativ asupra prezentarii situatiilor financiare.

IASB a emis Imbunatatirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2015-2017.

Imbunătăţirile reprezintă o colecţie de modificări ale IFRS. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale incepând la sau dupa 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisă. Aceste îmbunătăţiri anuale nu au fost încă adoptate de Uniunea Europeană. Banca a estimat că aceste modificări nu vor avea impact semnificativ asupra Situaţiilor financiare ale Băncii.

- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi si IFRS 11 Angajamente comune:** Modificările aduse de IFRS 3 clarifică faptul ca, atunci cînd o entitate obţine controlul asupra unei întreprinderi care este o operaţiune în participaţie, aceasta reevaluează interesele deţinute anterior în respectiva intreprindere. Modificările aduse de IFRS 11 clarifică faptul că, atunci când o entitate obţine controlul comun asupra unei întreprinderi care este o operaţiune in participaţie, entitatea nu reevaluează interesele deţinute anterior în respective întreprindere.

- **IAS 12 Impozitul pe profit**: Modificările clarifică faptul că efectele asupra impozitului pe profit ale plăţilor privind instrumentele financiare clasificate drept capitaluri proprii, trebuie recunoscute conform modului în care au fost recunoscute tranzacţiile sau evenimentele din trecut care au generat profit distribuibil.

- **IAS 23 Costurile îndatorării**: Modificările clarifică punctul 14 din standard conform căruia, atunci cînd un activ calificabil este disponibil pentru utilizarea sa dorită sau pentru vânzare si unele dintre împrumuturile specific aferente activului calificabil respective rămân restante la acel moment, împrumutul respectiv trebuie inclus în fondurile pe care o entitate le imprumută, in general.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR

Activităţile Băncii o expun la o varietate de riscuri şi aceste activităţi implică analiza, evaluarea, acceptarea şi administrarea unui anumit grad de risc sau a unei combinaţii de riscuri. Asumarea riscului este o componentă esenţială a activităţii financiare, şi riscurile operaţionale sunt o consecinţă inevitabilă a acestei afaceri. Ca urmare, scopul Băncii este de a atinge un echilibru rezonabil între risc şi rentabilitate şi de a reduce potenţialele efecte adverse care să afecteze performanţa financiară a Băncii.

Politicile de management al riscurilor aplicate de Bancă au ca scop identificarea şi analiza acestor riscuri, stabilirea unor limite şi controale adecvate, monitorizarea riscurilor şi respectarea acestor limite prin utilizarea unor sisteme informaţionale actualizate şi sigure. Banca în mod regulat îşi revizuieşte politicile de administrate a riscurilor şi sistemele informaţionale pentru ca acestea să reflecte ultimele schimbări ale pieţei, produselor şi celor mai bune practici.

Împreună cu unităţile operaţionale ale Băncii, Trezoreria Băncii identifică, evaluează şi acoperă riscurile. Consiliul de Administraţie întocmeşte atât principii scrise în privinţa managementului riscului, în general, cât şi politici scrise ce acoperă domenii specifice cum ar fi riscul valutar, riscul ratei dobânzii şi riscul de creditare. În plus, auditul intern este responsabil de efectuarea unei analize independente în ceea ce priveşte managementul riscului şi mediului de control.

Cele mai importante tipuri de risc includ riscul de creditare, riscul de lichiditate, riscul de piaţă şi riscul operaţional. Riscul de piaţă include riscul valutar, riscul ratei dobânzii şi alte riscuri de preţ.

4.1 Riscul de credit

Banca se expune riscului de credit, care este riscul că partea contractuală va aduce o pierdere financiară Băncii ca rezultat al neonorării obligaţiei. Riscul de creditare este cel mai important risc pentru activitatea Băncii şi drept consecinţă Conducerea Băncii supraveghează cu atenţie expunerea Băncii la riscul de creditare. Expunerea la riscul de credit apare, în special, din activităţile de acordare a creditelor care generează credite şi avansuri, şi din activităţile de investiţii care generează în portofoliul Băncii titluri de datorie şi alte certificate Băncii naţionale. Riscul de creditare este prezent şi în instrumentele financiare extra-bilanţiere cum ar fi contractele de garanţie financiară angajamentele de creditare.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.1 Evaluarea riscului de credit

(a) Credite şi avansuri

Evaluând riscul de credit pentru credite şi avansuri acordate clientelei şi băncilor, la nivel de părţi contractante, Banca reflectă trei componente (i) "probabilitatea de nerambursare" (PD) de către client sau partea contractuală a obligaţiilor contractuale; (ii) expunerea curentă la partea contractantă şi evoluţia sa probabilă în viitor, de la care Banca derivă "expunerea la nerambursare" (EAD); (iii) rata de pierdere aferentă obligaţiilor nerespectate "pierderea în caz de nerambursare" (LGD).

Clientela Băncii este segmentată în trei etape. Etepele, prezentate mai jos, reflectă o serie de probabilităţi de nerespectare definite pentru fiecare etapă. Aceasta înseamnă, în principiu, că expunerea migrează între etape, odată cu evaluarea modificărilor probabilităţii de nerambursare. Criteriile de clasificare a creditelor şi avansurilor pe etape sînt prezentate mai jos.

Etapa	Descrierea etapei
1	Credite şi avansuri fără o creştere semnificativă a riscului de credit după recunoaşterea iniţială
2	Credite şi avansuri cu o creştere semnificativă a riscului de credit după recunoaşterea iniţială, dar nedepreciate
3	Credite şi avansuri depreciate

Criteriile pentru clasificarea activelor financiare în etapele 1, 2 şi 3 sunt următoarele:

- *Etapa 1*: când riscul de credit nu a crescut semnificativ din momentul recunoaşterii iniţiale. Pentru acest active financiare, Banca recunoaşte pierderile estimate din credit pe 12 luni şi veniturile din dobânzi pe bază brută (este calculat din valoarea de bilanţ brută a activului financiar, până la ajustările de pierdere aşteptată.

- *Etapa 2*: când riscul de credit a crescut semnificativ din momentul recunoaşterii iniţiale. Pierderea estimată din credit pe întreaga durată de viaţă este recunoscută şi veniturile din dobânzi continuă se fie recunoscute pe bază brută.

- *Etapa 3*: când activul financiar este depreciat. Acesta este de fapt punctul în care o pierdere suportată există conform IAS 39. Pentru aceste active financiare Banca recunoaşte o pierdere estimată din credit pe întreaga durată de viaţă a activului, pe când dobânda este recunoscută pe bază netă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.1 Evaluarea riscului de credit (continuare)

(b) Titluri de datorie

Pentru titlurile de datorie şi certificatele emise de Banca Naţională, departamentul de risc al Băncii responsabil pentru administrarea expunerii la riscul de credit foloseşte un rating, în dependenţă de emitent: Guvern, Banca Naţională a Moldovei şi alte bănci locale. Aceste investiţii sunt percepute ca o metodă de ameliorare a calităţii creditelor şi, în acelaşi timp, de menţinere de resurse disponibile pentru satisfacerea cerinţelor de finanţare.

4.1.2 Criteriile de clasificare a creditelor şi avansurilor pe etape

Prezentul paragraf prezintă criteriile de clasificare a creditelor şi avansurilor pe etape, pentru scopurile IFRS9 pentru a clasifica fiecare instrument financiar într-o etapă. Funcţia lor este de a separa expunerile în funcţie de creşterea semnificativă a riscului de credit de la recunoaşterea iniţială.

Indicatorii de creştere semnificativă a riscului de credit care clasifică un credit în Etapa 2 sunt:

- Zile întîrziere;
- Statutul Forborne (creditele restructurate);
- Semnale de avertizare timpurie / liste de supraveghere (Watchlists)/ management proactiv de expunere a creditelor (Proactive Credit Exposure Management – „PCEM");
- Creşterea semnificativă a Probabilităţii de Default („PD") de la recunoaşterea iniţială.

Aplicarea fiecărui criteriu este descrisă mai jos:

a) Zile întîrziere

Conform IFRS 9, "există o prezumţie relativă că riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ de la recunoaşterea iniţială atunci când plăţile contractuale sunt restante cu mai mult de 30 de zile". Pentru a respecta această cerinţă, Banca adoptă criteriul zilelor scadente la nivel de grup. În plus faţă de termenul de 30 de zile care urmează să fie scadent (Days Past Due – „DPD"), Banca încorporează în criteriu un prag de semnificaţie de 2,5% care este legat de expunerea restantă a unui client, conform cerinţelor de reglementare.

b) Statutul Forborne

Statutul Forborne pentru expunerile performante este identificat drept un alt criteriu de deteriorare a creditului, deoarece reprezintă un risc de concesiune faţă de un client care se confruntă sau se află în dificultate în îndeplinirea angajamentelor financiare. Regulile de identificare şi de aplicare a statutului Forborne sunt cele definite de Bancă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.2 Criteriile de clasificare a creditelor şi avansurilor pe etape (continuare)

c) Semnale de avertizare timpurie / liste de supraveghere (Watchlists)/ management proactiv de expunere a creditelor (Proactive Credit Exposure Management) (PCM)

Expunerile cu semnale de avertizare timpurie (EWS) sunt clasificate în etapa 2, deoarece pot fi considerate ca expuneri care s-au deteriorat semnificativ în ceea ce priveşte calitatea creditului de la recunoaşterea acestuia. Similar cu statutul Forborne, identificarea şi aplicarea semnalelor de avertizare timpurie respectă regulile definite de Bancă.

d) Creşterea semnificativă a PD de la iniţiere

Creşterea semnificativă a PD între data iniţierii (sau recunoaşterea iniţială) şi data raportării este utilizată ca indicator al deteriorării calităţii creditului în conformitate cu principiul IFRS 9. La fiecare dată de raportare, o entitate trebuie să evalueze dacă riscul de credit pentru un instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoaşterea iniţială.

Atunci când efectuează această evaluare o entitate trebuie să utilizeze modificarea riscului unei neîndepliniri a obligaţiilor apărută pe parcursul duratei de viaţă preconizate a unui instrument financiar în loc de modificarea în valoarea pierderilor din creditare preconizate. PD la iniţiere este folosit exclusiv în scopuri de clasificare în cele 3 etape.

Pentru a evalua dacă riscul de credit a crescut semnificativ de la iniţiere, este necesar să se compare PD la data iniţierii şi PD la data de raportare.

Următorul tabel rezumă criteriile de clasificare a creditelor utilizate în Bancă:

Etapa 1	Etapa 2	Etapa 3
• *Expuneri performante fără zile întîrziere* • *Expuneri performante cu mai mult de 30 de zile întîrziere sub pragul de semnificaţie*	• *Expuneri performante cu mai mult de 30 de zile întîrziere şi peste pragul de semnificaţie* • *Expuneri cu statut Forborne* • *Expuneri performante incluse în lista de supraveghere /PCEM* • *PD la iniţiere comparativ cu PD la data de raportare*	• *Expuneri cu mai mult de 90 zile întîrziere peste pragul de semnificaţie* • *Improbabile de plată* • *Incerte*

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.3 Politici de control şi reducere a riscului

Banca gestionează, limitează şi controlează concentrările de creditare, acolo unde sunt identificate – în special, pentru părţi contractuale individuale şi grupuri, pentru industrii şi ţări.

Banca structurează nivelurile riscului de credit la care se expune prin stabilirea unor limite privind nivelul de risc acceptat la un debitor, un grup de debitori sau un segment geografic sau industrial. Astfel de riscuri sunt monitorizate continuu şi sunt supuse unei analize anuale, sau mai frecvente, în caz de necesitate. Limitele nivelului riscului de creditare pe produs, industrie sau ţară sunt aprobate trimestrial de către Consiliul de Administraţie.

Expunerea Băncii la risc, legată de orice debitor, inclusiv bănci şi brokeri, este restricţionată de sub limite care acoperă riscurile bilanţiere şi extra-bilanţiere, precum şi limitele riscului zilnic aferent instrumentelor de tranzacţionare, cum ar fi contractele forward de schimb valutar. Expunerile curente sunt monitorizate zilnic, fiind comparate cu limitele stabilite.

Expunerea la riscul de credit este monitorizată printr-o analiză regulată a capacităţii debitorilor şi a potenţialilor debitori de a respecta obligaţiile de plată a dobânzii şi principalului şi prin modificarea limitelor de creditare, după necesitate.

Mai jos sunt descrise măsuri specifice de control şi reducere a riscului.

(a) Gaj

Banca aplică o serie de politici şi practici orientate spre reducerea riscului de creditare. Cea mai tradiţională din ele este asigurarea cu gaj a fondurilor acordate, fiind o practică obişnuită:

- Ipoteci asupra proprietăţilor rezidenţiale;
- Drepturi asupra activelor cum ar fi imobile, stocuri şi creanţe comerciale; şi
- Drepturi asupra instrumentele financiare ca titluri de datorie şi titluri de participare.

Finanţarea pe termen lung şi creditarea societăţilor corporative este, în general, asigurată cu gaj; facilităţile de creditare pentru persoane fizice sunt de obicei neasigurate. În plus, ca să minimizeze pierderile la credite, Banca va căuta garanţii suplimentare de la partea contractuală, în momentul în care se constată indicatori de depreciere pentru creditele şi avansurile individuale relevante.

Gajul deţinut ca asigurare pentru activele financiare, altele decât creditele şi avansurile este determinat de natura instrumentului. Titlurile de datorie, titlurile de stat şi alte certificate eligibile sunt în general neasigurate.

Semnat pentru identificare
KPMG
06 MAI 2019
Initialed for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.3 Politici de control şi reducere a riscului (continuare)

La 31 decembrie 2018, valoarea contabilă netă a creditelor şi avansurilor acordate clienţilor a fost de 581,169,043 MDL (2017: 843,389,377 MDL), iar valoarea gajurilor identificabile (în principal proprietăţi comerciale) aferentă creditelor a fost de 1,165,152,829 MDL (2017: 1,624,810,704 MDL).

Valoarea gajurilor se distribuie conform următoarelor categorii:

	2018	2017
Proprietăţi comerciale	956,876,310	1,300,407,517
Depozite numerar	10,085,707	9,343,974
Alte garanţii	198,190,813	315,059,212
	1,165,152,829	1,624,810,704

(b) Angajamente de creditare

Scopul principal al acestor instrumente este de a garanta acordarea fondurilor clientului, la cererea acestuia. Garanţiile şi acreditivele stand by prezintă acelaşi risc ca şi creditele. Acreditivele documentare şi comerciale, reprezentând angajamentele scrise ale Băncii în numele clienţilor, care autorizează terţe persoane să retragă banii Băncii până la o sumă specificată, în limite şi condiţii strict specificate, sunt garantate prin livrările de stocurile de mărfuri la care acestea se referă şi, de aceea, prezintă un risc mai mic decât creditarea directă.

Angajamentele de creditare reprezintă părţi neutilizate din autorizaţiile de acordare a creditelor, garanţii sau acreditive. În privinţa riscului de credit aferent obligaţiilor de extindere a creditelor, Banca este expusă unei pierderi potenţiale, cu o valoare egală cu angajamentele neutilizate.

Totuşi, valoarea pierderii potenţiale este mai mică decât totalul angajamentelor neutilizate, deoarece majoritatea angajamentelor de creditare depind de menţinerea de către clienţi a unui anumit standard de creditare. Banca monitorizează scadenţa angajamentelor de creditare, deoarece angajamentele pe termen lung prezintă un grad de risc mai ridicat decât angajamentele pe termen scurt.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.4 Deprecierea şi politici de provizionare

Ajustările pentru depreciere sunt recunoscute în scopul raportării financiare pentru pierderi aşteptare din depreciarea activelor estimate la data de raportare, pe baza evidenţei obiective a deprecierii (Nota 3.2.*vii*).

Politica de scoatere în afara bilanţului

Banca scoate în afara bilanţului un credit (împreună cu ajustarea formată pentru depreciere) atunci, când Departamentul de Credite / Direcţia Generală determină că creditele / garanţiile aferente sunt irecuperabile. Această constatare se face doar după analiza informaţiilor relevante şi documentării necesare.

Ajustarea pentru depreciere prezentată în situaţia poziţiei financiare la finele exerciţiului financiar derivă din cele 3 etape de risc.

Tabelul de mai jos prezintă cota-parte aferentă elementelor bilanţiere privind creditele şi avansurile acordate clienţilor din fiecare etapă şi cota-parte a ajustării pentru depreciere asociată fiecărei etape din suma totală a ajustărilor pentru depreciere a creditelor şi avansurilor acordate clienţilor.

	31 decembrie 2018		1 ianuarie 2018	
	Credite şi avansuri acordate clienţilor (% din total)	Ajustare pentru depreciere (% din total)	Credite şi avansuri acordate clienţilor (% din total)	Ajustare pentru depreciere (% din total)
Etapa 1	61.14	16.87	74.69	29.03
Etapa 2	26.83	32.82	20.25	44.71
Etapa 3	12.02	50.31	5.06	26.26
	100.00	100.00	100.00	100.00

Semnat pentru identificare KPMG 06 MAI 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.4 Deprecierea şi politici de provizionare (continuare)

Modificările în ajustările pentru pierderi la credite şi avansuri acordate clienţilor sunt prezentate, după cum urmează:

				2018			2017
	Etapa 1	Etapa 2	Etapa 3	Total	Individual	Colectiv	Total
Sold la 1 ianuarie	**30,026,501**	**46,244,535**	**27,166,592**	**103,437,629**	**283,248,204**	**21,708,632**	**304,956,836**
Transferuri la Etapa 1	(3,617,131)	2,742,929	874,202	-	-	-	-
Transferuri la Etapa 2	2,433,619	(12,787,814)	10,354,195	-	-	-	-
Transferuri la Etapa 3	1,810,076	-	(1,810,076)	-	-	-	-
Cheltuieli pe parcursul anului, net	(8,313,523)	5,730,127	37,989,390	35,405,994	5,974,443	14,665,591	20,640,034
Majorari datorate acordărilor noi	9,693,708	10,033,044	36,684	19,763,437	-	-	-
Recuperări	-	-	2,358,955	2,358,955	1,615,661	-	1,615,661
Derecunoaşteri	(6,800,341)	(2,717,739)	(719,766)	(10,237,845)		-	-
Anulări	-	-	-	-	(149,851)	(92,337)	(242,188)
Diferenţe de curs de schimb valutar	(272,496)	(688,331)	739	(960,088)	(7,350,379)	(183,800)	(7,534,179)
Cesiune către Veneto Banca/ Transfer de active / Credite vîndute	-	-	(1,828,921)	(1,828,921)	(284,430,552)	(1,185)	(284,431,737)
Sold la 31 decembrie	**24,960,414**	**48,556,751**	**74,421,996**	**147,939,161**	**(1,092,474)**	**36,096,901**	**35,004,427**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri

Tabelul următor prezintă informaţii privind riscul de credit asociat activelor financiare evaluate la costul amortizat. Cu excepţia cazului în care se menţionează în mod expres, pentru activele financiare, valorile din tabel reprezintă valori contabile brute. Pentru contractele de garanţii financiare şi angajamentele de creditare, valorile din tabel reprezintă sumele angajate sau garantate. Explicarea termenilor "Etapa 1", "Etapa 2" şi "Etapa 3" este inclusă în Nota 4.1.1.

				2018	2017
	Etapa 1	Etapa 2	Etapa 3	Total	Total
Credite şi avansuri către clienţi	445,804,194	195,653,812	87,650,198	729,108,204	878,393,804
Ajustări pentru depreciere	(24,960,414)	(48,556,751)	(74,421,995)	(147,939,160)	(35,004,427)
Valoare contabilă	420,843,780	147,097,061	13,228,203	581,169,044	843,389,377
Credite şi avansuri către bănci	824,944,259	-	-	824,944,259	649,923,023
Ajustări pentru depreciere	(422,305)	-	-	(422,305)	-
Valoare contabilă	824,521,954	-	-	824,521,954	649,923,023
Titluri de stat şi Certificatele Băncii Naţionale	1,020,074,145	-	-	1,020,074,145	498,135,732
Ajustări pentru depreciere	(4,265,071)	-	-	(4,265,071)	-
Valoare contabilă	1,015,809,074	-	-	1,015,809,074	498,135,732
Disponibilităţi la Banca Naţională a Moldovei	985,087,551	-	-	985,087,551	1,487,925,728
Ajustări pentru depreciere	(3,057,230)	-	-	(3,057,230)	-
Valoare contabilă	982,030,320	-	-	982,030,320	1,487,925,728
Contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare	151,871,380	22,254,252	654,362	174,779,994	210,691,562
Ajustări pentru depreciere	(4,463,203)	(5,622,152)	(557,640)	(10,642,995)	(10,446,762)
Valoare contabilă	147,408,177	16,632,100	96,722	164,136,999	200,244,800

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

Ajustarea totală pentru deprecierea creditelor şi avansuri acordate clienţilor este de 147,939,160 MDL (2017: 35,004,427 MDL). Informaţii suplimentare privind provizionul pentru depreciere la credite şi avansuri acordate clienţilor sunt prezentate în Nota 17.

Banca se orientează mai mult spre afacerile cu clienţi corporativi mari, sau cu clienţi de retail care oferă gaj suficient.

(a) *Credite şi avansuri fără o creştere semnificativă a riscului de credit după recunoaşterea iniţială (etapa 1)*

31 decembrie 2018	Societăţi corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite şi avansuri către clienţi
Etapa 1:				
Valoarea brută	169,150,899	245,269,501	31,383,794	445,804,194
Minus: ajustare pentru depreciere	(5,050,393)	(14,750,697)	(5,159,324)	(24,960,414)
Expunere netă	**164,100,506**	**230,518,804**	**26,224,470**	**420,843,780**
1 ianuarie 2018				
Etapa 1:				
Valoarea brută	399,211,745	234,366,097	22,461,540	656,039,381
Minus: ajustare pentru depreciere	(15,738,055)	(10,676,660)	(3,611,786)	(30,026,501)
Expunere netă	**383,473,690**	**223,689,437**	**18,849,754**	**626,012,881**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

(b) Credite şi avansuri acordate clienţilor cu o creştere semnificativă a riscului de credit după recunoaşterea iniţială, dar nedepreciate (etapa 2)

31 decembrie 2018	Societăţi corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite şi avansuri către clienţi
Etapa 2:				
Valoarea brută a expunerilor:				
- curente	186,443,813	541,017	1,732,614	188,717,444
- restante 30 – 60 zile	4,646,284	926,678	165,791	5,738,753
- restante 61 – 90 zile	737,726	434,581	25,308	1,197,615
	191,827,823	**1,902,276**	**1,923,712**	**195,653,812**
din care supravegheate de Proactive Credit Management Unit	*93,792,958*	-	-	*93,792,958*
Minus: ajustare pentru depreciere	(45,943,593)	(1,263,141)	(1,350,017)	(48,556,751)
Expunere netă	**145,884,230**	**639,135**	**573,695**	**147,097,061**
Valoarea de gaj*	**245,342,040**	**2,859,467**	**2,130,544**	**250,332,051**

** Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanţiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienţilor sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăţilor rezidenţiale şi comerciale, precum şi depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenţi şi ajustate cu coeficienţi de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanţiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune şi alte garanţii financiare.*

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

(b) Credite şi avansuri acordate clienţilor cu o creştere semnificativă a riscului de credit după recunoaşterea iniţială, dar nedepreciate (etapa 2) (continuare)

1 ianuarie 2018	Societăţi corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite şi avansuri către clienţi
Etapa 2 :				
Valoarea brută a expunerilor:				
- curente	167,095,162	1,127,458	27,128	168,249,748
- restante 30 – 60 zile	3,202,278	3,087,208	356,458	6,645,944
- restante 61 – 90 zile	167,095,162	1,127,458	27,128	168,249,748
	171,070,984	6,151,090	653,028	177,875,102
Minus: ajustare pentru depreciere	(42,685,716)	(3,153,019)	(405,799)	(46,244,535)
Expunere netă	**128,385,268**	**2,998,071**	**247,229**	**131,630,567**
Valoarea de gaj*	218,480,731	9,237,742	211,546	277,930,019

** Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanţiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienţilor sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăţilor rezidenţiale şi comerciale, precum şi depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenţi şi ajustate cu coeficienţi de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanţiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune şi alte garanţii financiare.*

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

(c) Credite şi avansuri acordate clienţilor nedepreciate – Informaţii comparative conform IAS 39

31 decembrie 2017	Societăţi corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite şi avansuri către clienţi
Credite şi avansuri acordate clienţilor nerestante şi nedepreciate individual				
Grad investiţional	526,026,858	211,607,789	19,190,725	756,825,372
Monitorizare standard	37,323,704	5,989,477	266,001	43,579,182
	563,350,562	217,597,266	19,456,726	800,404,554
Minus: ajustare pentru depreciere	(27,137,660)	(3,885,686)	(314,536)	(31,337,883)
Expunere netă	**536,212,902**	**213,711,580**	**19,142,190**	**769,066,671**
Credite şi avansuri acordate clienţilor restante, dar nedepreciate individual				
Restante până la 30 zile	2,439,285	22,056,282	3,040,344	27,535,911
Restante 30 - 60 zile	5,726,375	5,551,041	537,166	11,814,582
Restante 61 - 90 zile	773,544	2,935,969	226,122	3,935,635
	8,939,204	30,543,292	3,803,632	43,286,128
Minus: ajustare pentru depreciere	(430,402)	(547,001)	(63,558)	(1,040,961)
Expunere netă	**8,508,802**	**29,996,291**	**3,740,074**	**42,245,167**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite și avansuri (continuare)

(d) Credite și avansuri depreciate (etapa 3)

Detalierea expunerilor brute a creditelor și avansurile acordate clienților depreciate împreună cu valoarea gajului este prezentată după cum urmează:

31 decembrie 2018	Societăți corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri către clienți
Valoarea brută a expunerilor depreciate individual	53,351,798	32,175,874	2,122,526	87,650,198
din care sunt Pierdere („unlikely to pay")	*47,125,022*	*13,827,014*	*623,049*	*61,575,085*
Minus: ajustare pentru depreciere	(45,165,243)	(27,418,331)	(1,838,421)	(74,421,995)
Expunerea netă	**8,186,555**	**4,757,543**	**284,105**	**13,228,203**
Valoarea de gaj*	**86,249,330**	**42,480,565**	**448,356**	**129,178,252**

(e) Credite și avansuri acordate clienților depreciate individual – Informații comparative conform IAS 39

31 decembrie 2017	Societăți corporative	Persoane fizice – credite ipotecare	Persoane fizice – credite de consum	Total credite și avansuri către clienți
Valoarea brută a expunerilor depreciate individual	21,240,367	13,030,702	432,054	34,703,122
Minus: ajustare pentru depreciere	(1,684,506)	(905,937)	(35,141)	(2,625,583)
Expunerea netă	**19,555,861**	**12,124,765**	**396,913**	**32,077,539**
Valoarea de gaj*	**39,314,815**	**27,910,386**	**-**	**67,225,201**

** Valoarea de gaj prezentată în tabel include valoarea garanțiilor considerate de Bancă pentru creditele acordate clienților sub formă de drepturi ipotecare asupra proprietăților rezidențiale și comerciale, precum și depozitele în numerar, calculate în baza valorilor determinate de evaluatorii independenți și ajustate cu coeficienți de discount ("haircuts"). Valoarea dată nu include garanțiile financiare sub formă de drepturi asupra bunurilor mobiliare, contracte de fidejusiune și alte garanții financiare.*

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

(f) Credite şi avansuri renegociate

Activităţile de restructurare includ aranjamente de plată extinsă, modificarea şi amânarea plăţilor. După restructurare, soldul expirat al clientului revine la statut normal şi gestionat împreună cu alte conturi similare. Politicile şi practicile de restructurare sunt bazate pe indicatori sau criterii care, conform judecăţii conducerii, arată că plăţile, cel mai probabil, vor continua. Aceste politici sunt supuse unor revizuiri permanente. Restructurarea este, de obicei, aplicată pentru credite la termen. La data de 31 decembrie 2018, creditele renegociate care în alt caz ar fi restante sau depreciate constituie 50,974 mii MDL (2017: 39,829 mii MDL).

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Credite şi avansuri acordate clienţilor		
Societăţi corporative	50,973,996	35,521,509
Persoane fizice	-	4,307,301
Total	**50,973,996**	**39,828,810**

(g) Credite şi avansuri acordate băncilor şi investiţii în titluri

La 31 decembrie 2018 Banca deţine conturi corespondente în bănci în valoare de 824,521,954 MDL şi investiţii în titluri în valoare de 1,015,809,074 MDL.

Politica Băncii este de a limita expunerile pentru ţările cu un grad de rating de BBB- şi mai mic de BBB-. Valoarea acestor expuneri la 31 decembrie 2018 este de 2,486,819 MDL, celelalte expuneri datorate de bănci fiind cu un grad mai bun decât BBB-.

Creditele pe termen scurt pe piaţa interbancară sunt de obicei asigurate de titluri de valoare de stat şi practicate pe termen scurt. Banca investeşte in titluri de stat emise de Ministerul Finanţelor şi Certificate ale Băncii Naţionale a Moldovei, care sunt considerate investiţii cu un grad redus de risc.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.5 Credite şi avansuri (continuare)

(g) Credite şi avansuri acordate băncilor şi investiţii în titluri (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă gradele de rating pentru expunerile interbancare şi investiţiile în titluri de stat şi certificate ale Băncii Naţionale ale Moldovei:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Credite şi avansuri acordate băncilor		
Rating de la AA- până la AA+	21,259,287	6,714,194
Rating de la A- până la A+	172,776,250	75,951,629
Rating de la BBB până la BBB+	627,999,598	565,351,623
Rating BBB- şi mai mic	2,486,819	1,905,577
	824,521,954	649,923,023
Investiţii în titluri de stat şi Certificate ale Băncii Naţionale a Moldovei		
Rating BBB- şi mai mic (rating suveran)	1,015,809,074	498,135,732

4.1.6 Gaj deţinut în posesie

Banca deţine garanţii faţă de anumite expuneri de credit. Bonitatea generală a unui client tinde să fie cel mai relevant indicator al calităţii creditului. Cu toate acestea, gajul oferă o securitate suplimentară, iar Banca solicită, în general, clienţilor să îi furnizeze acest lucru. Bancal poate lua gaj sub forma de proprietăţi imobiliare, depozite (numerar) precum şi alte tipuri de gaj.

În 2018 şi 2017 Banca nu a obţinut active prin luarea în posesie a garanţiilor asupra creditelor neperformante.

Activele deţinute în posesie sunt vândute cât de repede posibil, încasările fiind folosite la reducerea datoriei restante. Alte detalii despre gajurile deţinute în posesie la 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017 sunt incluse în Nota 21.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit

(a) Expunerea maximă la riscul de credit înainte de gaj sau alte instrumente de diminuare a riscului de credit

	Expunerea maximă	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Expunerea riscului de creditare a activelor este după cum urmează:		
Numerar şi disponibilităţi la Banca Naţională a Moldovei	1,201,480,508	1,735,780,256
Titluri de stat şi Certificate ale Băncii Naţionale a Moldovei	1,015,809,074	498,135,732
Credite şi avansuri acordate băncilor	824,521,954	649,923,023
Credite şi avansuri acordate clienţilor	581,169,043	843,389,377
Alte active financiare	13,866,084	14,740,915
Expunerea la riscul de creditare a elementelor extrabilanţiere:		
Contracte de garanţie financiară	64,141,808	83,345,433
Angajamente de creditare	110,638,186	127,346,129
La 31 decembrie	**3,811,626,657**	**3,952,660,865**

Tabelul de mai sus reprezintă scenariul cel mai pesimist privind expunerea la riscul de credit la 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017, fără a ţine cont de garanţiile deţinute sau de alte instrumente de diminuare a riscului de creditare incluse. Pentru active bilanţiere, expunerile stipulate mai sus se bazează pe valorile contabile nete raportate în situaţia poziţiei financiare.

După cum este prezentat mai sus, 38.9% din expunerea maximă totală derivă din credite şi avansuri acordate băncilor şi clienţilor (31 decembrie 2017: 41.0%); 31.5% numerar şi disponibilităţi la Banca Naţională a Moldovei (31 decembrie 2017: 43.9%); 26.7% titluri de stat şi alte certificate ale Băncii Naţionale (31 decembrie 2017: 12.6%).

(b) Concentrarea riscului de credit pe sectoare geografice

Tabelul următor prezintă expunerea principală la riscul de credit luat la valoarea contabilă, conform prezentării pe regiuni geografice la data de 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017. În tabelul ce urmează, Banca a alocat expunerea pe regiuni, în funcţie de ţara de reşedinţă a contrapartidei:

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

	Moldova	Ţările OECD	Ţările Non-OECD	Total
Evaluarea riscului de credit a activelor bilanţiere este următoarea:				
Numerar şi disponibilităţi la BNM	1,201,480,508	-	-	1,201,480,508
Titluri de stat şi CBN	1,015,809,074	-	-	1,015,809,074
Credite şi avansuri acordate băncilor	1,011,658	822,035,134	1,475,162	824,521,954
Credite şi avansuri acordate clienţilor	581,034,919	134,124	-	581,169,043
Alte active financiare	13,866,084	-	-	13,866,084
La 31 decembrie 2018	**2,813,202,243**	**822,169,258**	**1,475,162**	**3,636,846,663**
La 31 decembrie 2017	**3,092,748,068**	**648,503,829**	**717,406**	**3,741,969,303**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.7 Concentrarea riscului de credit (continuare)

(c) Sectoare industriale

	Agricultură şi industria alimentară	Comerţ	Construcţii	Instituţii financiare	Guvern şi Banca Naţională a Moldovei	Bunuri de consum	Producţie	Altele	Total
Numerar şi disponibilităţi la BNM					1,201,480,508				1,201,480,508
Titluri de stat şi CBN	-	-	-	-	1,015,809,074	-	-	-	1,015,809,074
Credite şi avansuri acordate băncilor	-	-	-	824,521,954	-	-	-	-	824,521,954
Credite şi avansuri acordate clienţilor:									
Persoane fizice	-	-	235,915,482	-	-	27,082,270	-	-	262,997,753
Entităţi corporative	34,579,899	111,697,609	3,944,095	2,488,114	-	-	90,556,263	74,905,310	318,171,290
Alte active financiare								13,866,084	13,866,084
La 31 decembrie 2018	**34,579,899**	**111,697,609**	**239,859,577**	**827,010,068**	**2,217,289,582**	**27,082,270**	**90,556,263**	**88,771,394**	**3,636,846,663**
La 31 decembrie 2017	**81,272,154**	**222,632,774**	**270,132,786**	**649,923,023**	**2,233,915,988**	**24,244,485**	**164,433,228**	**95,414,865**	**3,741,969,303**

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.1 Riscul de credit (continuare)

4.1.8 Concentrarea riscului de credit (continuare)

La 31 decembrie 2018, 99.98% (31 decembrie 2017: 99.94%) din debitorii incluşi în portofoliul Băncii de credite acordate clienţilor sunt rezidenţi ai Republicii Moldova.

La 31 decembrie 2018, nu sunt tranzacţii semnificative cu subsidiare locale ale companiilor incorporate în zona Euro, care întâmpină dificultăţi financiare materializate prin existenţa programelor de asistenţă financiara sau alţi factori de risc.

La 31 decembrie 2018, toate titlurile investiţionale recunoscute în portofoliu sunt clasificate aplicînd un model de afaceri "Deţinute pentru colectare / Held to Collect", respectiv sunt evaluate la cost amortizat şi reprezintă certificate emise de Banca Naţională a Moldovei şi titluri de datorie emise Ministerul Finanţelor.

4.2 Riscul de piaţă

Banca se expune riscului de piaţă, care reprezintă riscul ca valoarea justă a fluxurilor viitoare de numerar ale unui instrument financiar să oscileze în urma modificărilor preţurilor pieţei. Riscul de piaţă apare ca rezultat al poziţiilor deschise ale ratei dobânzii, valutei şi instrumentelor de capital, toate acestea fiind expuse mişcărilor generale sau specifice ale pieţei şi modificării nivelului volatilităţii ratelor de piaţă sau preţurilor, cum ar fi ratele dobânzilor, marjele de creditare, ratele de schimb valutar şi cotaţiile de capital. Banca clasifică expunerea la riscul de piaţă în portofolii comerciale şi necomerciale.

Riscul de piaţă rezultat din activităţi comerciale şi necomerciale este concentrat în Trezoreria Băncii. Consiliul de Administraţie şi şefii de departamente primesc în mod regulat rapoarte privind riscul de piaţă.

4.2.1 Riscul de curs valutar

Banca îşi asumă expunerea la efectul fluctuaţiilor de curs pentru principalele valute străine asupra poziţiei sale financiare şi fluxurilor de numerar. Consiliul Băncii stabileşte limitele expunerii la riscul valutar şi, în general, pentru poziţiile overnight şi intra-day, care sunt monitorizate zilnic.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă expunerea Băncii la riscul de curs valutar la 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017. În tabel sunt incluse şi activele şi datoriile Băncii la valoarea contabilă, clasificate după valute.

La 31 decembrie 2018	MDL	USD	EUR	Alte valute străine*	Total
Active					
Numerar şi disponibilităţi la BNM	928,823,008	68,122,964	201,652,337	2,882,199	1,201,480,508
Credite şi avansuri acordate băncilor	-	255,963,612	566,430,485	2,127,857	824,521,954
Credite şi avansuri acordate clienţilor	433,181,240	11,741,607	136,246,196	-	581,169,043
Investiţii în titluri de datorie şi CBN	1,015,809,074	-	-	-	1,015,809,074
Alte active	4,712,873	8,184,792	674,849	293,570	13,766,084
Total active financiare	**2,382,526,196**	**344,012,974**	**905,003,867**	**5,303,626**	**3,636,846,663**
Datorii					
Depozite de la clienţi	1,577,731,009	326,671,724	886,464,979	3,136,711	2,794,004,423
Alte datorii	22,708,869	18,445,618	11,559,195	165,551	52,879,233
Total datorii financiare	**1,600,439,878**	**345,117,341**	**898,024,174**	**3,302,263**	**2,846,883,656**
Poziţia netă de bilanţ	**782,086,318**	**(1,104,367)**	**6,979,693**	**2,001,363**	**789,963,007**
Contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare	84,415,185	55,124,280	35,240,529	-	174,779,994

* Alte valute străine includ, în principal, rubla rusească, lira sterlină, francul elveţian şi leul românesc.

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

	MDL	USD	EUR	Alte valute străine*	Total
La 31 decembrie 2017					
Total active	2,517,764,353	363,823,357	857,060,821	4,337,022	3,741,985,553
Total datorii	1,829,008,732	458,739,835	1,143,532,030	3,287,058	3,343,567,655
Poziţia netă de bilanţ	**688,755,621**	**(95,916,478)**	**(286,474,209)**	**1,049,964**	**307,417,898**
Contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare	138,492,028	5,973,645	66,202,328	23,561	210,691,562

*Alte valute străine includ, în principal, rubla rusească, franc elveţian şi lira sterlină.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.1 Riscul de curs valutar (continuare)

La 31 decembrie 2018, dacă MDL s-ar fi depreciat/ (apreciat) cu 10 procente faţă de USD celelalte variabile rămânând constante, profitul până la impozitare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2018 ar fi fost aproximativ 110,437 MDL /(110,437 MDL) (2017: 913,747 MDL /(913,747 MDL) mai mare/mic. La 31 decembrie 2018, dacă MDL s-ar fi depreciat/ (apreciat) cu 10 procente faţă de EUR celelalte variabile rămânând constante, profitul până la impozitare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2018 ar fi fost aproximativ 697,969 MDL/(697,969 MDL) (2017: 2,613,251 MDL/(2,613,251 MDL)) mai mare/mic.

4.2.2 Riscul ratei dobânzii

Analiza sensibilităţii activelor, datoriilor şi elementelor extra bilanţiere – analiza modificării ratei dobânzii

Riscul dobânzii pentru fluxurile de mijloace băneşti reprezintă riscul ca fluxurile viitoare de numerar al unui instrument financiar să fluctueze din cauza modificărilor ratei dobânzii pe piaţă. Riscul valorii juste a ratei dobânzii reprezintă riscul ca valoarea instrumentelor financiare să fluctueze datorită modificării ratei dobânzii pe piaţă. Banca este expusă efectelor fluctuaţiilor în ce priveşte nivelul ratei dobânzii pe piaţă, atât asupra riscurilor valorii juste, cât şi asupra fluxurilor de numerar. Marja ratei dobânzii poate creşte ca urmare a acestor modificări, iar în cazul unor mişcări neaşteptare, poate să scadă sau să genereze pierderi. Consiliul stabileşte limite privind nivelul decalajelor între termenii de recalculare a ratei dobânzii, aceste limite fiind monitorizate zilnic.

Tabelul de mai jos prezintă expunerea Băncii la riscul ratei dobânzii la 31 decembrie 2018. În tabel sunt incluse valorile contabile ale activelor şi datoriilor Băncii, clasificate după data cea mai apropiată dintre data contractuală de modificare a ratei şi data scadentă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

3 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

	Până la 1 lună	Până la 3 luni	Între 3 luni şi 1 an	Între 1 an şi 5 ani	Peste 5 ani	Fără dobândă	Total
La 31 decembrie 2018							
Active							
Numerar şi disponibilităţi la BNM	982,030,320	-	-	-	-	219,450,188	1,201,480,508
Credite şi avansuri acordate băncilor	453,784,116	38,979,171	331,758,667	-	-	-	824,521,954
Investiţii în titluri	910,259,929	52,994,998	52,554,147	-	-	-	1,015,809,074
Credite şi avansuri acordate clienţilor	453,411,521	18,789	951,873	18,639,484	108,147,376	-	581,169,043
Alte active financiare	-	-	-	-	-	13,766,084	13,766,084
Total active financiare	**2,799,485,886**	**91,992,958**	**385,264,687**	**18,639,484**	**108,147,376**	**233,216,272**	**3,636,746,663**
Datorii							
Depozite de la clienţi	2,021,407,587	74,090,686	344,500,647	77,893,624	-	276,111,879	2,794,004,423
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	52,879,233	52,879,233
Total datorii financiare	**2,021,407,587**	**74,090,686**	**344,500,647**	**77,893,624**	**-**	**328,991,112**	**2,846,883,656**
Sensibilitatea dobânzii	778,078,299	17,902,272	40,764,040	(59,254,140)	108,147,376		

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

La 31 decembrie 2017	Până la 1 lună	Până la 3 luni	Între 3 luni şi 1 an	Între 1 an şi 5 ani	Peste 5 ani	Fără dobândă	Total
Total active	3,243,547,506	55,116,699	14,636,112	15,598,963	81,530,068	331,556,205	3,741,985,553
Total obligaţiuni	2,517,051,421	95,167,455	487,194,968	103,789,832	-	231,363,979	3,434,567,655
Sensibilitatea dobânzii	**726,496,085**	**(40,050,756)**	**(472,558,856)**	**(88,190,869)**	**81,530,068**		

*În termenul "Până la o lună" sunt incluse toate creditele cu rată variabilă pe care Banca are dreptul unilateral de modificare cu un preaviz de 10 zile. Creditele cu rată fixă au fost tratate conform maturităţii lor.

Analiza sensibilităţii ratei dobânzii a fost calculată pe baza expunerii la riscul ratei dobânzii la data raportării. La 31 decembrie 2018, dacă rata dobânzii ar fi fost cu 0.2% mai mare/mică pentru conturile corespondente, 2.5% mai mare/mică pentru titluri de stat, 2.5% mai mare/mică pentru creditele acordate clientelei în MDL, 1.0% pentru creditele acordate în valută străină şi pentru datoriile Băncii: 1.0% mai mare/mică pentru împrumuturi, 1.0% mai mare/mică pentru depozite în MDL de la clienţi, 0.5% mai mare/mică pentru depozite în valută de la clienţi, toate celelalte variabilele fiind constante, profitul băncii până la impozitare pentru perioada de 12 luni încheiată la 31 decembrie 2018 ar fi crescut / scăzut respectiv cu aproximativ 10,708,277 MDL (31 decembrie 2017: 13,451,641 MDL).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.2 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă ratele efective ale dobânzii la principalele valute pentru instrumentele financiare monetare neînregistrate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere:

2018	EUR	USD	MDL
Active financiare			
Disponibilităţi la BNM	0.35	0.35	3.50
Credite şi avansuri acordate băncilor	(0.13%)	2.18%	-
Titluri de stat	-	-	6.19%
Credite şi avansuri acordate clienţilor	6.38%	9.80%	11.40%
Datorii			
Alte împrumuturi	2.94%	5.62%	-
Depozite de la clienţi	1.38%	1.93%	4.45%

2017	EUR	USD	MDL
Active financiare			
Disponibilităţi la BNM	0.47%	0.47%	4.98%
Credite şi avansuri acordate băncilor	(0.36%)	1.22%	-
Titluri de stat	-	-	6.93%
Credite şi avansuri acordate clienţilor	5.9%	8.6%	13.3%
Liabilities			
Alte împrumuturi	2.94%	5.07%	-
Depozite de la clienţi	1.98%	2.08%	6.31%

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.3 Analiza geografică

Tabelul de mai jos prezintă principalele expuneri la risc ale Băncii la valoarea contabilă, clasificate pe regiuni geografice la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017. În acest tabel, Banca a alocat expunerile pe regiuni în conformitate cu ţara de domiciliu a contrapartidei.

La 31 decembrie 2017, Banca deţinea datorii privind activele deţinute pentru vînzare faţă de Veneto Banca S.p.A (în lichidare) în sumă de 76,306,537 MDL, conform Contractului de Cesiune din 26 iunie 2017. Expunerea către Veneto Banca S.p.A (în lichidare) nu a fost inclusă în tabelul de mai jos în expunerile faţă de regiunea geografică corespunzătoare (Italia).

La 31 decembrie 2018	Total active financiare	Total datorii financiare	Angajamente extra-bilanţiere
Moldova	2,813,202,243	2,595,826,374	174,389,921
Irlanda	69,714,938	11,788	-
SUA	21,259,287	20,842,362	-
Austria	172,776,250	3,977,174	-
Italia	558,285,887	172,539,661	48,995
Germania	-	1,940,569	-
Rusia	1,311,618	678,150	-
Franţa	132,850	6,626,513	341,077
Belgia	-	767,274	-
Turcia	-	9,111,095	-
Ungaria	-	98	-
Alte ţări	163,590	34,562,598	-
	3,636,846,663	2,846,883,656	174,779,994

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.2 Riscul de piaţă (continuare)

4.2.3 Analiza geografică (continuare)

La 31 decembrie 2017	Total active financiare	Total datorii financiare	Angajamente extra bilanţiere
Moldova	3,092,764,318	2,785,578,077	210,084,394
Irlanda	154,034,089	642	-
SUA	6,714,194	30,893,257	-
Austria	75,951,629	335,880	-
Italia	411,803,917	388,707,045	107,168
Germania	-	2,007,042	-
Rusia	60,269	242,855	-
Franţa	-	131,167,236	500,000
Belgia	-	43,094,206	-
Turcia	-	9,747,202	-
Ungaria	-	14,408,388	-
Alte ţări	657,137	28,385,825	37,000
	3,741,985,553	3,434,567,655	210,728,562

4.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul ca Banca să nu-şi poată îndeplini obligaţiile de plată asociate obligaţiilor financiare ajunse la scadenţă şi să înlocuiască fondurile când acestea sunt retrase. Consecinţa poate fi neîndeplinirea obligaţiilor de plată către deponenţi, precum şi neîndeplinirea angajamentelor de creditare.

Banca este expusă la cerinţele zilnice de lichidităţi disponibile din depozitele overnight, conturile curente, depozitele la termen, angajamente de creditare şi contracte de garanţie financiară. Banca nu menţine lichidităţi suficiente pentru a satisface toate aceste cerinţe, având în vedere că, din practică, nivelul minim de reinvestire a activelor scadente poate fi prevăzut cu un grad înalt de certitudine.

Consiliul Băncii stabileşte nivelul minim de active scadente care pot fi folosite pentru a satisface cererea de lichiditate, de asemenea, şi nivelul minim de împrumuturi interbancare şi alte facilităţi de împrumut disponibile pentru a acoperi retragerile ce depăşesc nivelul neprevăzut al cererii.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

4.3.1 Fluxuri de numerar nederivate

Tabelul de mai jos prezintă fluxurile de numerar datorate de către Bancă aferente activelor şi datoriilor financiare nederivate în funcţie de scadenţă contractuală rămasă la data de raportare. Sumele prezentate în tabel reprezintă fluxuri de numerar contractuale neactualizate:

	Valoare contabilă	Până la 1 lună	Între 1 lună şi 3 luni	Între 3 şi 12 luni	Între 1 an şi 5 ani	Peste 5 ani	Total
La 31 decembrie 2018							
Datorii							
Depozite de la clienţi	2,794,004,423	1,441,256,778	171,086,748	870,304,471	270,017,970	58,878,360	2,811,544,327
Alte datorii financiare	52,879,233	52,879,233	-	-	-	-	52,879,233
Total datorii	**2,846,883,656**	**1,494,136,011**	**171,086,748**	**870,304,471**	**270,017,970**	**58,878,360**	**2,864,423,560**
Articole extra-bilanţiere							
Contracte de garanţie financiară	64,141,808	8,001,551	6,504,538	34,273,654	15,362,065	-	64,141,808
Angajamente de creditare	110,638,186	3,290,218	312,214	15,731,549	85,183,343	6,120,862	110,638,186
Total poziţie extra-bilanţieră	**174,779,994**	**11,291,769**	**6,816,752**	**50,005,203**	**100,545,408**	**6,120,862**	**174,779,994**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

4.3.1 Fluxuri de numerar nederivate (continuare)

	Valoare contabilă	Până la 1 lună	Între 1 lună şi 3 luni	Între 3 şi 12 luni	Între 1 an şi 5 ani	Peste 5 ani	Total
La 31 decembrie 2017							
Datorii							
Datorii faţă de bănci	6	6	-	-	-	-	6
Depozite de la clienţi	3,207,072,460	1,309,394,014	223,231,765	1,160,113,877	517,999,773	68,915,740	3,279,655,169
Alte împrumuturi	198,579,233	2,104,609	-	5,563,534	209,973,615	-	217,641,758
Alte datorii financiare	28,915,956	28,915,956	-	-	-	-	28,915,956
Total datorii	**3,434,567,655**	**1,340,414,585**	**223,231,765**	**1,165,677,411**	**727,973,388**	**68,915,740**	**3,526,212,889**
Articole extra bilanţiere							
Contracte de garanţie financiară	83,345,433	4,753,010	8,632,847	40,073,131	29,886,445	-	83,345,433
Angajamente de creditare	127,346,129	4,516,294	1,510,004	7,677,458	105,571,670	8,070,703	127,346,129
Total poziţie extra-bilanţieră	**210,691,562**	**9,269,304**	**10,142,851**	**47,750,589**	**135,458,115**	**8,070,703**	**210,691,562**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.4 Valoarea justă a activelor şi datoriilor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare şi ierarhia valorii juste

Banca utilizează următoarea ierarhie pentru determinarea şi dezvăluirea valorilor juste a instrumentelor financiare:

Nivelul 1: preţuri cotate pe pieţe active pentru acelaşi instrument (adică, fără modificări sau mixări);

Nivelul 2: preţuri cotate pe pieţe active pentru active sau datorii similare sau alte tehnici de evaluare în care toate datele de intrare sunt bazate pe date de piaţă observabile; şi

Nivelul 3: tehnici de evaluare în care toate datele de intrare nu sunt bazate pe date de piaţă observabile. La 31 decembrie 2018 Banca deţine titluri de stat şi titluri de participare care sunt clasificate în Nivelul 2 pentru scopuri de prezentare.

Toate celelalte active şi datorii financiare sunt clasificate în Nivelul 3 pentru scopuri de prezentare. Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă şi valoarea justă a activelor şi datoriilor financiare care nu sunt prezentate în situaţia poziţiei financiare a Băncii la valoarea lor justă. Pentru detalii, vedeţi nota sub tabel.

	Valoarea contabilă		Valoarea justă	
	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2017	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2017
Active financiare				
Numerar şi disponibilităţi la BNM	1,201,480,508	1,735,780,256	1,201,480,508	1,735,780,256
Credite şi avansuri acordate băncilor	824,521,954	649,923,023	824,521,954	649,923,023
Investiţii în titluri de datorie	1,015,825,324	498,151,982	1,016,723,004	495,244,397
Credite şi avansuri acordate clienţilor	581,169,043	843,389,377	546,483,790	828,570,329
Alte active financiare	13,866,084	14,740,915	13,866,084	14,740,915
Datorii financiare				
Depozite de la bănci	-	6	-	6
Depozite de la clienţi	2,794,004,423	3,207,072,460	2,797,951,251	3,254,930,866
Alte împrumuturi*	-	198,579,233	-	198,579,233
Alte datorii financiare	52,879,233	28,915,956	52,879,233	28,915,956

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.4 Valoarea justă a activelor şi datoriilor financiare (continuare)

(i) Numerar şi disponibilităţi la Bancă Naţională a Moldovei

Numerarul şi echivalentele de numerar la BNM până la o lună. Valoarea contabilă a numerarului şi soldurilor la BNM aproximează valoarea justă a acestora.

(ii) Credite şi avansuri acordate băncilor

Creditele şi avansurile acordate altor bănci includ plasamentele interbancare şi mijloace în curs de colectare.

Valoarea justă a plasamentelor cu rata variabilă şi a depozitelor overnight este valoarea lor contabilă. Valoarea justă estimată a depozitelor cu rata fixă a dobânzii se determină pe baza fluxurilor de numerar actualizate, utilizând rata dobânzii pe piaţă la instrumente similare, cu acelaşi risc de creditare şi scadenţă.

(iii) Credite şi avansuri acordate clienţilor

Creditele şi avansurile acordate clienţilor sunt prezentate la valoarea netă a provizionului pentru depreciere. Valoarea justă a creditelor şi avansurilor reprezintă valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare estimate. Fluxurile de numerar viitoare estimate sunt actualizate la rata de piaţă (pe baza datelor publicate de Banca Naţională a Moldovei) pentru a determina valoarea justă a acestora.

(iv) Sume datorate băncilor şi clienţilor, alte depozite şi alte împrumuturi

Valoarea justă a depozitelor fără scadenţă determinată, care includ şi depozitele fără dobândă reprezintă suma rambursabilă la cerere.

Valoarea justă estimată a depozitelor cu dobândă fixă şi a altor împrumuturi necotate pe piaţă activă se stabileşte pe baza fluxurilor de numerar viitoare actualizate, utilizând rate a dobânzii (pe baza datelor publicate de Banca Naţională a Moldovei) pentru datorii cu maturităţi similare.

(v) Sume datorate băncilor şi clienţilor, alte depozite şi alte împrumuturi

Alte împrumuturi sunt prezentate în situaţia poziţiei financiare a Băncii la valoarea lor contabilă. Pentru a determina valoarea justă a acestor împrumuturi nu există o piaţă activă cu tranzacţii similare. Împrumuturile sunt acordate de acţionar, în condiţii specifice. Astfel, valoarea justă a acestora nu poate fi determină în baza informaţiei de pe piaţa curentă. Prin urmare, Banca consideră valoarea justă a acestora egală cu cea contabilă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.5 Riscul aferent impozitării

Banca este angajată să asigure o administrare sustenabilă a riscului privind impozitarea prin construirea şi menţinerea unei funcţii fiscale transparente, efective şi eficiente în cadrul Băncii. Banca respectă şi aplică cu stricteţe legislaţia fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe şi impozite.

Intrând în vigoare de la 1 ianuarie 2012, implementarea IFRS a fost luată în considerare pentru revizuirea legislaţiei fiscale prin introducerea de reguli specifice pentru tratarea ajustărilor rezultate la momentul implementării şi ulterior.

În acest context, a fost efectuată o analiză atentă în identificarea diferenţelor în tratamentele contabile, având un impact fiscal, atât asupra impozitului curent cât şi asupra impozitului amânat.

Se aşteaptă că în viitor cadrul fiscal să fie subiect al unor modificări frecvente. Ţinând cont de precedente, aceste aspecte ar putea fi aplicate retrospectiv. Obligaţiile fiscale ale Băncii sunt deschise inspecţiei fiscale pe o perioadă de patru ani.

4.6 Mediul de afaceri

Anul 2018 a continuat să fie marcat de provocări semnificative pentru economia Republicii Moldova, aceasta fiind afectată atât de factori interni cât şi de contextul mondial şi regional. Un factor important este criza economică din Federaţia Rusă, perspectivele căreia nu sunt deloc optimiste. De asemenea, continuă criza de securitate din Ucraina care a dus la deprecierea monedei sale şi care a afectat şi relaţiile comerciale cu Republica Moldova.

Pe plan intern, conform datelor publicate Biroul Naţional de Statistică, în anul 2018, Produsul Intern Brut al Republicii Moldova a depăşit suma de 190 mlrd. MDL (11,176 mlrd. USD) în preţuri curente de piaţă, majorându-se cu 4% în termeni reali, comparativ cu anul 2017 semidefinitiv. La creşterea PIB au contribuit aproape toate ramurile economiei, contribuţii pozitive mai importante având următoarele activităţi economice:

Comerţul cu ridicata şi cu amănuntul; întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor; transportul şi depozitarele; activităţile de cazare şi alimentaţie publică (+1,2%), cu o pondere de 21,0% la formarea PIB şi o majorare a valorii adăugate brute (VAB) cu 5,7%; construcţiile (+1,1%), cu o pondere mai redusă la formarea PIB (7,9%), dar care au înregistrat o creştere semnificativă a VAB (cu 16,0%); industria extractivă; industria prelucrătoare; producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat; distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare (+0,7%), cu o pondere de 15,1% la formarea PIB şi o majorare a VAB cu 4,3%; agricultura, silvicultura şi pescuitul (+0,2%), cu o pondere de 10,2% la formarea PIB şi o majorare a VAB cu 1,9%; informaţiile şi comunicaţiile (+0,2%), cu o pondere de 4,8% la formarea PIB şi o majorare a VAB cu 4,3%.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.6 Mediul de afaceri (continuare)

Volumul impozitelor pe produs s-a majorat cu 1,4% în raport cu anul anterior, contribuind la creşterea şi formarea PIB cu 0,2% şi, respective, cu 13,7%.

Din punct de vedere al utilizării PIB, creşterea s-a datorat, în principal, consumului final al gospodăriilor populaţiei (+3,2%), cu o pondere de 84,3% la formarea PIB şi o majorare a volumului cu 3,8%; formării brute de capital fix (+3,1%), cu o contribuţie mai redusă la formarea PIB (24,3%), dar care a înregistrat o majorare semnificativă a volumului său, cu 14,0%.

Contribuţie negativă la creşterea PIB a avut-o exportul net (-3,4%), consecinţă a aportului mai semnificativ a volumului importurilor de bunuri şi servicii la formarea PIB (56,3%) faţă de cel al exporturilor de bunuri şi servicii (30,4%) şi a creşterii mai accentuate a volumului importurilor de bunuri şi servicii cu 8,9% corelată cu o creştere mai redusă a volumului exporturilor de bunuri şi servicii cu 4,8%.

La începutul anului 2018, FMI, Banca Mondială şi Ministerul Economiei au prognozat o creştere de circa 3-3,8%, însă în a doua jumătate a anului au majorat prognozele până la 4-4,8%. În anul 2018, economia naţională a crescut cu 4,5%, depăşind 150,369 mlrd. lei ($8,845 mlrd.)

Pe parcursul anului 2018, conform datelor publicate de Banca Naţională a Moldovei (BNM), aceasta din urmă a decis să menţină constante ratele de bază aplicate la principalele operaţiuni de politică monetară la nivelul de 6.5 la sută anual. Norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldoveneşti a fost majorată la 42.5 la sută din baza de calcul (nivel stabilit pentru perioada de observare începind cu data de 16 august 2018).

Comparativ cu anul 2017, în anul de referinţă, ratele medii anuale ponderate ale dobânzilor aferente la creditele noi acordate s-au diminuat cu 1.54 puncte procentuale la creditele în moneda naţională şi cu 0.32 puncte procentuale la creditele în valută, înregistrând valori de 8.79 la sută şi 4.69 la sută, respectiv. Rata medie ponderată a dobânzii pentru depozitele în lei atrase pe parcursul anului 2018 a constituit 4.47 la sută, în descreştere cu 1.26 puncte procentuale faţă de anul 2017. Rata medie ponderată a dobânzii pentru soldul depozitelor noi atrase în valută a constituit în medie 1.00 la sută, inferioară celei din anul 2017 cu 0.63 puncte procentuale.

La situaţia din 31.12.2018 în Republica Moldova activau 11 bănci licenţiate de Banca Naţională a Moldovei. În conformitate cu prioritătile în domeniul supravegherii bancare şi angajamentele asumate faţă de partenerii de dezvoltare pentru întărirea unei structuri transparente a acţionarilor, pe parcursul anului 2018 au fost efectuate modificări esenţiale legate de procurarea de către câteva grupuri internaţionale cu o reputaţie bună a cotelor în capitalul unor bănci. Drept urmare, mai mult de 70 la sută din activele bancare sunt gestionate de grupuri internaţionale cu reputaţie solidă.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.6 Mediul de afaceri (continuare)

Astfel, modificări în structura de proprietate au survenit la următoarele bănci:

- la B.C. „VICTORIABANK" S.A., Banca Transilvania din România a devenit acţionar indirect şi împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD) deţin 72.19 la sută din capitalul B.C. „VICTORIABANK" S.A.,
- la B.C. "EXIMBANK" S.A a devenit acţionar unic Intesa Sanpaolo din Italia, banca devenind parte a Grupului Intesa Sanpaolo,
- la BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. a devenit acţionar un consorţiu de investitori format din BERD, Invalda INVL şi Horizon Capital, urmare procurării pachetului unic de acţiuni în mărime de 41,09 la sută din capitalul băncii.

Anul 2018 a fost marcat de intrarea în vigoare, la 1 ianuarie, a Legii privind activitatea băncilor, care a modernizat standardele de reglementare şi supraveghere în sectorul bancar. Legea menţionată a extins drepturile şi atribuţiile Băncii Naţionale a Moldovei (BNM) în procesul de evaluare şi supraveghere a băncilor. Concomitent, legea prevede îmbunătăţirea cadrului de guvernanţă corporativă în bănci şi obligativitatea acestora de a avea un capital adecvat în raport cu riscurile asumate şi va permite armonizarea legislaţiei bancare naţionale cu standardele şi principiile internaţionale.

În contextul celor relatate, începând cu 30 iulie 2018, băncile au prezentat primele rapoarte COREP conform cerinţelor BASEL III. Conform rapoartelor menţionate, rata fondurilor proprii a fost în limitele prognozate de BNM şi superioară minimului de 10% şi amortizoarelor combinate. Astfel, noul cadru de raportare prevede calculul cerinţelor faţă de fondurile proprii după o metodologie nouă, care reflectă nu numai impactul riscului de credit, dar şi al riscului de piaţă şi operaţional. Concomitent, în scopul prevenirii şi atenuării riscului macroprudenţial sau a riscului sistemic, au fost stabilite cerinţe adiţionale cu privire la fondurile proprii pe care băncile trebuie să le deţină pentru constituirea amortizoarelor de capital.

Pe data de 22 august 2018, Comitetul executiv al Băncii Naţionale a Moldovei (BNM) a ridicat regimul de supraveghere intensivă a BC „Victoriabank" S.A. Decizia a fost luată după ce s-a constatat că banca asigură transparentizarea structurii acţionariatului ca urmare a achiziţionării a 72,19 la sută din capitalul social de VB Investment Holding B.V., societate deţinută de Banca Transilvania din România în parteneriat cu Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD).

Totodată, BC „Moldova-Agroindbank" S.A. continuă să se afle în supraveghere intensivă (din anul 2015), iar BC „Moldindconbank" S.A. – în regim de intervenţie timpurie (din anul 2016). La 31.12.2018, BC „Moldova-Agroindbank" S.A. şi BC „Moldindconbank" S.A. deţin împreună 48.3 la sută din totalul activelor sectorului bancar.

Activele totale pe sectorul bancar au însumat 83,2 miliarde lei, majorându-se pe parcursul anului 2018 cu 4,6 la sută (3,7 miliarde lei). La 31.12.2018, soldul portofoliului de credite brut a constituit 42,6 la sută din totalul activelor sau 35,5 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 5,9 la sută (2,0 miliarde lei).

Semnat pentru identificare
RMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.6 Mediul de afaceri (continuare)

Totodată, s-a majorat volumul creditelor noi acordate în 12 luni ale anului 2018 faţă de aceeaşi perioadă a anului precedent cu 17,8 la sută. Totodată, a continuat tendinţa de creştere a soldului depozitelor. Acestea s-au majorat cu 6,0 la sută în perioada de referinţă, constituind 63,5 miliarde lei. Cel mai mare impact asupra majorării soldului depozitelor a avut-o creşterea depozitelor persoanelor fizice cu 2,1 miliarde lei (5,2 la sută), iar soldul depozitelor persoanelor juridice s-a majorat cu 1,6 miliarde lei (7,9 la sută). La 31.12.2018, profitul pe sistemul bancar a însumat 1,6 miliarde lei, majorându-se cu 7,0 la sută (107,0 mil. lei) comparativ cu perioada similară a anului precedent. Rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului au constituit 2,1 la sută şi respectiv 11,6 la sută, fiind în creştere cu 0,2 p.p. fiecare comparativ cu sfârşitul anului precedent.

În măsura informaţiei existente, Conducerea reflectă estimări revizuite asupra fluxurilor viitoare de numerar în evaluarea deprecierii. Conducerea nu este în stare să prezică toate evoluţiile care pot avea impact asupra instituţiilor financiare din Moldova şi efectul consecutiv, dacă e cazul, pe care acestea îl pot avea asupra acestor situaţii financiare.

Conducerea crede că depune toate eforturile necesare pentru asigurarea creşterii sustenabile şi stabile a afacerii Băncii în aceste circumstanţe prin:

- monitorizarea continuă a poziţiei sale de lichiditate şi dependenţei excesive de sursele sale de finanţare;
- prognozarea poziţiei de lichiditate nete pe termen scurt;
- obţinerea angajamentului de suport continuu din partea acţionarilor pentru continuarea operaţiunilor Băncii în Moldova;
- examinarea termenelor şi condiţiilor contractelor financiare şi luarea în calcul a implicaţiilor restanţelor şi riscurilor identificate, cum ar fi apropierea termenului de maturitate, sau încălcarea, inclusiv şi în viitorul apropiat, a termenelor contractuale.

Ţinând cont de condiţiile de piaţă şi că incertitudinile pot continua să persiste şi în 2018, dar posibil pentru un termen şi mai mare, mai multe efecte se pot resimţi după data acestor situaţii financiare.

4.7 Riscul operaţional

Riscul operaţional este riscul de pierderi directe sau indirecte dintr-o serie diversă de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile şi infrastructura ale Băncii, cât şi factorii externi alţii decât riscurile de credit, de piaţă sau de lichiditate, cum ar fi cerinţele legislative sau regulatorii şi standardele acceptate de guvernare corporativă. Riscurile operaţionale apar din toate activităţile Băncii şi sunt aferente tuturor unităţilor de afaceri.

Obiectivul Băncii este de a asigura administrarea riscului operaţional şi evitarea pierderilor financiare care ar putea dăuna reputaţiei Băncii, în concordanţă cu eficienţa costurilor şi evitarea procedurilor ce descurajează iniţiativa şi creativitatea.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.7 Riscul operaţional (continuare)

Responsabilitatea primară pentru elaborarea şi implementarea controalelor de reducere a riscului operaţional sunt atribuite conducerii executive a fiecărei unităţi de afaceri. Această responsabilitate este bazată pe dezvoltarea standardelor generale ale Băncii ce vizează riscul operaţional în următoarele domenii:

- cerinţe corespunzătoare pentru segregarea responsabilităţilor, inclusiv autorizarea independentă a tranzacţiilor;
- cerinţe de reconciliere şi monitorizare a tranzacţiilor;
- conformarea cu cerinţele legislative şi regulamentare;
- documentarea controalelor şi procedurilor;
- cerinţe pentru reevaluarea periodică a riscurilor operaţionale, şi adecvarea controalelor şi procedurilor pentru adresarea riscurilor identificate;
- cerinţe de raportare a pierderilor operaţionale şi acţiunile de remediere propuse;
- elaborarea planurilor contingente;
- dezvoltarea profesională a angajaţilor;
- standarde etice şi de afaceri;
- diminuarea riscurilor, inclusiv asigurarea, atunci când e eficient.

4.8 Managementul capitalului (Fondurile Proprii)

Obiectivele Băncii în ceea ce priveşte managementul capitalului, care este o noţiune mai largă decât capitalul propriu inclus în situaţia poziţiei financiare, sunt:

- Să respecte cerinţele de capital stabilite de organele de reglementare ale pieţei bancare pe care le activează structurile din cadrul Băncii;
- Să asigure capacitatea Băncii de a-şi continua activitatea în baza principiului continuităţii, astfel încât acesta să poată genera profit pentru acţionari şi beneficii pentru alte părţi implicate; şi
- Să menţină o bază de capital puternică pentru a susţine dezvoltarea activităţii sale.

Adecvarea capitalului şi folosirea lui sunt monitorizate zilnic de către conducerea Băncii, implicând tehnici bazate pe recomandări ale Comitetului Basel. Informaţiile uecesare sunt depuse trimestrial la Banca Naţională a Moldovei.

Autoritatea solicită fiecărei bănci sau grup bancar să menţină un coeficient al fondurilor proprii totale pentru activele evaluate la risc („coeficientul Basel") la un nivel mai mare sau egal cu 8% (10% conform reglementărilor Băncii Naţionale a Moldovei).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

4 ADMINISTRAREA RISCURILOR (CONTINUARE)

4.8 Managementul capitalului (Fondurile Proprii) (continuare)

Fondurile Proprii ale Băncii sunt constituite din:

1. Fonduri proprii de nivel 1:
   - ✓ fonduri proprii nivel 1 de bază, care este reprezentat prin capitalul social, rezerve şi profitul nerepartizat şi care contribuie esenţial la asigurarea stabilităţii Băncii şi a eficienţei ei;
   - ✓ fonduri proprii nivel 1 suplimentar;
2. Fonduri proprii nivel 2.

Elementele deţinute de Bănca în vederea constituirii Fondurilor Proprii întrunesc condiţiile de eligibilitate şi la care au fost aplicate deducerile prevăzute de legislaţie.

Astfel, conform cerinţelor BNM se impune menţinerea următoarelor cerinţe minime aferente Fondurilor Proprii:

1. o rată a fondurilor proprii de nivel 1 de bază de 5,5%;
2. o rată a fondurilor proprii de nivel 1 de 7,5%;
3. o rată a fondurilor proprii totale de 10,0%.

Totodată, Banca este obligată să menţină Fonduri Proprii de nivel 1 de bază necesare pentru a îndeplini cerinţele privind amortizoarele de capital:

1. rata amortizorului de conservare a capitalului egală cu 2,5% din cuantumul total al expunerii la risc a Băncii;
2. rata amortizorului anticiclic pentru expunerile din credite situate în Republica Moldova egală cu 0% din cuantumul expunerii la risc a Băncii;
3. rata amortizorului de risc sistemic pentru expunerile situate în Republica Moldova egală cu 1% din cuantumul expunerii la risc a Băncii.

Astfel, cerinţa minimă de capital pentru Bancă constituie 13.5% din cuantumul total al expunerii la risc a Băncii.

În vederea determinării valorilor ponderate la risc ale expunerilor în scopul calculării cerinţelor de fonduri proprii, Banca utilizează abordarea standard aplicată următoarelor categorii de riscuri: (i) riscul de credit, (ii) riscul de piaţă şi (iii) riscul operaţional.

Pe parcursul anului 2018, Banca a respectat toate cerinţele referitoare la fondurile proprii şi amortizoarele de capital (>13.5%).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ŞI JUDECĂŢI ÎN APLICAREA POLITICILOR CONTABILE

Întocmirea situaţiilor financiare în conformitate cu IFRS impune conducerii Băncii să facă judecăţi, estimări şi ipoteze care afectează aplicarea politicilor contabile şi sumele raportate ale activelor şi pasivelor, veniturilor şi cheltuielilor. Evaluările şi deciziile sunt revizuite continuu în baza experienţelor anterioare şi a altor factori, inclusiv estimările privind evenimentele ulterioare care sunt considerate rezonabile în dependenţă de circumstanţe.

a. Judecăţi

Aplicabile doar pentru exercițiul financiar 2018

- *Clasificarea activelor financiare: evaluarea modelului de afaceri în care activele sunt deţinute*

Consultaţi şi Nota 3.2 *iii*. Modelul de afaceri al unei entităţi se referă la modalitatea prin care o entitate îşi gestionează activele financiare pentru a genera fluxuri de trezorerie. Activele financiare ale Băncii sunt deţinute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deţine active pentru a colecta fluxuri de trezorerie contractuale, prin colectarea plăţilor contractuale pe durata vieţii instrumentului.

Banca îşi clasifică activele financiare aplicînd un model de afaceri "Deţinute pentru colectare / Held to Collect", considerînd cele două caracteristici de mai jos. Respectiv evaluează ulterior activele financiare la costul amortizat.

(a) modelul de afaceri al entităţii pentru gestionarea activelor financiare şi
(b) caracteristicile fluxului de trezorerie contractual al activului financiar.

Un activ financiar este evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiţii de mai jos:

a) activul financiar este deţinut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deţine active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale şi
b) termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăţi ale principalului şi ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

- *Determinarea criteriilor pentru creşterea riscului de credit*

Consultaţi şi Nota 3.2 *viii*. Stabilirea criteriilor pentru determinarea dacă riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ de la recunoaşterea iniţială, determinarea metodologiei privind incorporarea informaţiilor prospective "forward-looking" în cadrul modelului de estimare a reducerilor pentru pierderi aşteptate din deprecierea activelor şi selectarea şi aprobarea modelelor utilizate la estimarea reducerilor pentru pierderi aşteptate din deprecierea activelor.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ŞI JUDECĂŢI ÎN APLICAREA POLITICILOR CONTABILE (CONTINUARE)

b. Ipoteze şi estimări privind incertitudinile

Aplicabile doar pentru exercițiul financiar 2018

- *Pierderi din deprecierea creditelor şi avansurilor, contractelor de garanţie financiară şi a angajamentelor de creditare*

Consultaţi şi Nota 3.2 *viii* deprecierea instrumentelor financiare: determinarea datelor de intrare şi incorporarea informaţiilor prospective în modelul de estimare a reducerilor aşteptate din deprecierea activelor (ECL).

Banca evaluează şi măsoară riscul de credit pentru toate expunerile de creditare. Evaluarea provizioanelor se bazează pe cerinţele IFRS 9 şi duce la recunoaşterea corespunzătoare şi la timp a ECL în conformitate cu cadrul contabil aplicabil. Evaluarea ECL are loc la nivelul fiecărei expuneri de credit şi, de asemenea, la nivelul portofoliului colectiv, prin gruparea expunerilor pe baza caracteristicilor de risc de credit comune.

Estimarea ajustărilor pentru depreciere ia în considerare factorii şi aşteptările relevante la data raportării care pot afecta gradul de colectare a fluxurilor de numerar rămase pentru un grup de expuneri de credit sau la nivel individual. Banca ia în considerare informaţii care merg mai departe de datele istorice şi cele actuale şi luând în calcul informaţii prospective rezonabile, inclusiv factori macroeconomici, care sunt relevante pentru expunerile evaluate în conformitate cu cadrul contabil aplicabil.

Utilizarea informaţiilor prospective nu este o noutate introdusă de IFRS 9. Astfel, pentru a prezice tendinţele şi evenimentele viitoare în vederea determinării atât a "Probabilitatea de Neplată / Probability of Default", cât şi a "Pierderea Datorată Nerambursării / Loss Given Default", Banca a considerat trei scenarii pentru a acoperi potenţialele tendinţe macroeconomice de viitor, aşa ca (i) cel mai bun scenariu (best scenario), (ii) scenariul de bază (baseline scenario) şi (iii) scenariul advers (adverse scenario), utilizând urmatorii factori macroeconomici: Produsul Intern Brut, rata inflaţiei, cursul de schimb valutar, rata de bază a BNM, rata şomajului, preţul locuinţelor.

Metodologia aplicată de Bancă pentru întreg perimetru de expuneri neperformante se bazează pe elementele de pierderi obiective susţinând raţionamentul că suma datorată contractual nu poate fi recuparată în totalitate. În general, această evaluare se bazează pe analiza calitativă şi cantitativă a rezultatelor financiare ale debitorului, gradului de risc al tipului de expunere, factorii de mitigare a riscului (de exemplu, tipul gajului), factorii externi aplicaţi, precum şi impactul financiar al perioadei de timp necesar pentru recuperare.

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ŞI JUDECĂŢI ÎN APLICAREA POLITICILOR CONTABILE (CONTINUARE)

În conformitate cu abordarea generală, provizioanele pentru pierdere sunt recunoscute fie pe baza ECL la 12 luni, fie pe baza ECL pe durata de viaţă, în funcţie de existenţa unei creşteri semnificative a riscului de credit a instrumentului financiar de la recunoaşterea iniţială. Conform abordării simplificate, urmărirea modificărilor riscului de credit nu este necesară, ci în schimb, se recunoaşte o ajustare pentru depreciere pe baza ECL pe toată durata de viaţă încă de la momentul iniţial.

Banca foloseşte abordarea generală pentru portofoliul de credite şi pentru bănci şi entităţi suverane (pentru care foloseşte simplificarea privind riscul de credit scăzut) şi abordarea simplificată pentru alte active decât creditele.

În funcţie de calitatea activelor, acestea sunt clasificate în 3 etape / stadii. În Etapa 1 sunt incluse creditele performante, în Etapa 2 portofoliul performant cu o creştere semnificativă a riscului de credit de la recunoaşterea iniţială şi în Etapa 3 activele financiare în stare de nerambursare. Banca consideră că expunerile faţă de bănci şi entităţi suverane ca având un risc de credit scăzut (Etapa 1) dacă ratingurile externe ale acestor expuneri la data raportării sunt în intervalul "investment grade".

Evaluarea colectivă

Expunerile din Etapa 1 şi 2 sunt supuse evaluării colective. În scopul determinării unei ajustări pentru depreciere pe o bază colectivă, instrumentele financiare sunt grupate pe baza caracteristicilor de risc de credit similare, cu scopul de a facilita o analiză care este concepută astfel încât să permită identificarea în timp util a creşterilor semnificative ale riscului de credit.

Portofoliul de credite a fost împărţit în 3 grupe, expunerile asupra persoane fizice (credite de consum), persoane fizice (credite ipotecare), societăţi corporative.

Banca monitorizează ca expunerile din cadrul grupurilor să rămână omogene în ceea ce priveşte răspunsul lor la factorii determinanţi ai riscului de credit şi la caracteristicile riscului de creditare. Grupele de expuneri sunt re-analizate şi expunerile sunt re-segmentate atunci când apare o schimbare semnificativă a portofoliului de credite sau schimbări în profilul de risc al Băncii.

ECL din Etapa 1 şi 2 se diferenţiază datorită scadenţei maxime reziduale luate în considerare: în cazul expunerilor clasificate în Etapa 1, orizontul de 12 luni este considerat ca plafon, în timp ce în cazul tranzacţiilor clasificate în Etapa 2 este luat în considerare orizontul pe durata de viaţă.

Datele de intrare cheie în evaluarea ECL includ următoarele variabile: probabilitatea de neplată (PD), pierderea datorată nerambursării (LGD) şi expunerea în starea de nerambursare (EAD). PD şi LGD sunt implicate doar în calculul ECL de Etapa 1 şi 2.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

5 ESTIMĂRI CONTABILE CRITICE ŞI JUDECĂŢI ÎN APLICAREA POLITICILOR CONTABILE (CONTINUARE)

Evaluarea individuală a pierderilor din deprecierea creditelor şi avansurilor acordate clienţilor

Scopul estimării pierderilor de credit aşteptate nu este nici estimarea scenariului celui mai pesimist, nici estimarea scenariului celui mai optimist. În schimb, o estimare a pierderilor de credit anticipate reflectă posibilitatea ca o pierdere de credit să se producă şi posibilitatea ca nicio pierdere de credit să nu aibă loc, chiar dacă rezultatul cel mai probabil nu este o pierdere de credit. Este necesar ca estimarea pierderilor de credit anticipate să reflecte o sumă imparţială şi ponderată la probabilitate care este determinată prin evaluarea unei game de rezultate posibile fără a fi nevoie de un număr mare de simulări detaliate ale scenariilor. Pierderile de credit aşteptate reflectă cel puţin trei scenarii. Scenariile şi probabilitatea apariţiei acestora pentru fiecare dintre scenarii sunt susţinute şi documentate corespunzător şi reflectă etapa de recuperare şi strategia de recuperare la nivelul clientului. Scenariile sunt actualizate ori de câte ori apar evoluţii semnificative, pentru a-şi menţine relevanţa.

Aplicabile pentru exercițiul financiar 2017 și 2018

Consultaţi şi Nota 3.7, Nota 13 şi Nota 25: recunoaşterea activului amânat privind impozitul pe profit: disponibilitatea profitului viitor pentru utilizarea pierderilor fi scale.

Consultaţi şi Nota 4.4: determinarea valorii juste ale instrumentelor care nu sunt tranzacţionate pe o piaţă activă.

Consultaţi şi Nota 3.2 *viii şi* Nota 4.1.1: deprecierea instrumentelor financiare: ipoteze cheie utilizate în estimarea fluxurilor de numerar viitoare ce vor fi recuperate.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

6 VENITURI NETE DIN DOBÂNZI

	2018	2017
Venituri din dobânzi		
Credite şi avansuri acordate clienţilor	85,590,624	135,758,228
Titluri de datorie	48,550,961	7,943,762
Mijloace datorate de BNM şi alte bănci	36,395,532	78,326,351
	170,537,117	222,028,341

Veniturile nete din dobânzi pentru activele financiare depreciate sunt 11,432,048 MDL (2017: 19,636,532 MDL).

	2018	2017
Cheltuieli cu dobânzi		
Depozite de la clienţi – persoane fizice	61,427,929	118,432,993
Depozite de la clienţi – persoane juridice	6,039,233	13,012,767
Împrumuturi de alte bănci	1,786,053	10,139,571
Alte împrumuturi	-	59,804
	69,253,215	141,645,135

7 VENITURI NETE DIN SPEZE ŞI COMISIOANE

	2018	2017
Venituri din speze şi comisioane		
Tranzacţii cu numerar	12,437,688	14,687,705
Tranzacţii de plată	14,118,925	15,077,140
Carduri	27,728,001	25,608,082
Plaţi aferente transferurilor internaţionale de numerar	1,104,291	1,531,637
Acceptarea de plăţi	291,983	333,916
Garanţii şi acreditive	2,066,670	2,276,433
Altele	6,967,999	7,312,261
	64,715,557	66,827,174
Cheltuieli cu speze şi comisioane		
Servicii privind conturile de card	25,649,856	23,661,677
Tranzacţii de plată	2,927,379	4,123,519
	28,577,235	27,785,196

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

8 VENITURI NETE DIN TRANZACŢIONARE

	2018	2017
Câştiguri nete din tranzacţii cu valută străină	35,514,480	33,725,936
Câştiguri / (pierderi) nete din reevaluarea valutei străine	1,404,147	308,416
	36,918,627	34,034,352

9 ALTE VENITURI OPERAŢIONALE

	2018	2017
Venituri din chirii	513,621	2,297,653
Venituri din recuperarea creditelor casate	189,181	1,840,264
Câştiguri / (pierderi) din ieşirea activelor luate în posesie	(795)	2,913,640
Cheltuieli recuperate	-	2,017,874
Alte venituri	2,925,807	2,337,863
	3,627,814	11,407,294

Alte venituri provin din despăgubiri de asigurare, ieşiri de proprietăţi şi echipamente etc.

10 CHELTUIELI PRIVIND DEPRECIEREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE

	2018	2017
Cheltuieli nete privind deprecierea:		
- creditelor şi avansurilor acordate clieuţilor (Nota 17)	44,931,586	20,640,034
- contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare (Nota 24)	(1,064,298)	10,446,762
- altor active (Nota 20)	2,526,992	1,324,499
- titluri de stat (Nota 16)	2,214,929	-
- numerar şi dispouibilităţi la BNM (Nota 14)	(1,542,807)	-
- credite şi avansuri acordate băncilor (Nota 15)	86,269	-
	47,152,671	32,411,295

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

10. CHELTUIELI PRIVIND DEPRECIEREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE (CONTINUARE)

Modificările în ajustările pentru pierderi la instrumentele financiare sunt prezentate, după cum urmează:

	Credite şi avansuri acordate băncilor	Numerar şi disponibilităţi la BNM	Titluri de stat	Credite şi avansuri acordate clienţilor	Alte active	Contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare	Total
Sold la 31 decembrie 2017	-	-	-	**(35,004,427)**	-	**(10,446,762)**	**(45,451,189)**
Impactul adoptarii IFRS 9 la 1 ianuarie 2018	(350,387)	(4,617,808)	(2,050,142)	(68,433,202)	-	(1,624,312)	(77,075,851)
Sold la 1 ianuarie 2018	**(350,387)**	**(4,617,808)**	**(2,050,142)**	**(103,437,629)**	-	**(12,071,074)**	**(122,527,040)**
Majorări pe parcursul anului	(779,110)	(53,616,328)	(59,525,707)	(302,735,931)	(2,526,992)	(28,354,633)	(838,889,165)
Diminuări pe parcursul anului	692,841	55,159,135	57,310,778	257,804,345	-	29,418,931	791,736,494
Recuperări	-	-	-	(2,358,954)	-	-	(2,358,954)
Diferenţe de curs de schimb valutar	14,351	17,771	-	960,087	-	363,781	1,355,990
Cesiune către Veneto Banca/ Transfer de active / Credite vîndute	-	-	-	1,828,921	-	-	1,828,921
Sold la 31 decembrie 2018	**(422,305)**	**(3,057,230)**	**(4,265,071)**	**(147,939,161)**	**(2,526,992)**	**(10,642,995)**	**(168,853,754)**

Instrumentele financiare, cu excepţia creditelor şi avansurilor acordate clienţilor, pe tot parcursul anulni 2018 au fost clasificate în etapa 1.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

11 CHELTUIELI ADMINISTRATIVE

	2018	2017
Salarii, indemnizaţii şi prime	50,538,385	34,948,727
Cheltuieli cu deprecierea imobilizărilor corporale (Nota 19)	12,968,392	13,667,650
Cheltuieli de administrare	5,487,122	7,740,241
Contribuţii la asigurări sociale	11,512,510	9,937,317
Cheltuieli de reparaţii şi întreţinere	7,663,278	5,886,810
Cheltuieli poştale şi de comunicaţii	2,583,842	2,530,836
Cheltuieli privind asigurările	645,671	869,076
Remunerarea membrilor consiliului Băncii şi a membrilor comisiei de cenzori	1,621,142	977,710
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor necorporale (Nota 18)	4,131,572	3,627,901
Utilităţi	3,409,226	3,431,097
Contribuţii în fondul sindical	20,000	134,400
	100,581,140	83,751,765

Pe parcursul anului 2018 numărul mediu de anagjaţi ai Băncii a fost 322 (2017: 249).

12 ALTE CHELTUIELI OPERAŢIONALE

	2018	2017
Cheltuieli cu arenda operaţională	10,649,980	10,771,654
Cheltuieli de birotică şi conexe	1,177,544	1,319,164
Cheltuieli privind serviciile de consultanţă, legale şi audit	3,611,622	3,462,393
Cheltuieli de publicitate	501,932	263,292
Contribuţii la Fondul de Garantare a Depozitelor	2,406,965	1,077,082
Alte impozite în afară de impozitul pe venit	299,745	287,924
Cheltuieli cu reprezentanţii Intesa Sanpaolo[1]	7,894,296	9,528,344
Întreţinerea activelor necorporale	7,091,159	6,887,819
Provizion pentru cheltuielile neeligibile de integrare în Intesa Sanpaolo[1]	923,526	6,681,242
Cheltuieli din ieşirea altor active	2,281,408	-
Cheltuieli pentru deprecierea creanţelor	2,885,669	-
Alte cheltuieli	2,950,677	2,304,080
	42,674,523	42,582,994

1 Pentru anul 2017 "Cheltuieli cu reprezentanţii Intesa Sanpaolo" să se considere "Cheltuieli cu reprezentanţii Veneto Banca"

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

13 CHELTUIELI / (RECUPERĂRI) PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT

Cheltuiala cu impozitul pe profit constă din impozitul pe profit curent şi amânat, după cum urmează:

	2018	2017
Impozit curent	(2,077,798)	(2,727,355)
Venit / (cheltuială) privind impozit amânat (Nota 25)	4,950,788	(3,749,920)
Total venit / (cheltuială)	**2,872,990**	**(6,477,275)**

Reconcilierea dintre profitul înainte de impozitare şi cheltuielile/reversările privind impozitul pe profit din contul de profit sau pierdere şi situaţia altor elemente ale rezultatului global

		2018		2017
Profit/(pierdere) înainte de impozitare		(149,196,706)		(18,619,115)
Impozitul teoretic la cota statură aplicabilă	12.00%	(17,903,605)	12.00%	(2,234,294)
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	0.12%	(185,701)	44.63%	9,538,229
Ajustarea fiscală a veniturilor	-13.52%	20,167,104	-4.44%	(826,730)
Utilizarea impozitului amânat	3.32%	(4,950,788)	0.00%	-
(Venit) / cheltuială cu impozitul pe profit în contul de profit sau pierdere şi în situaţia altor elemente ale rezultatului global	1.93%	(2,872,990)	34.79%	6,477,275

Informaţii suplimentare privind impozitul pe profit amânat sunt prezentate in Nota 25.

Începând cu 1 ianuarie 2012, rata impozitului pe profit este de 12%.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

14 NUMERAR ŞI DISPONIBILITĂŢI LA BANCA NAŢIONALĂ A MOLDOVEI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Disponibilităţi de numerar	219,450,188	247,854,528
Mijloace plasate overnight în BNM	125,047,945	590,169,726
Conturi curente la Banca Naţională a Moldovei fonduri ce depăşesc limita rezervei minime obligatorii	9,281,837	(11,698,922)
Reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(388,089)	-
Incluse în numerar şi echivalente de numerar (Nota 29)	353,391,881	826,325,332
Conturi curente la BNM:		
rezerve obligatorii în monedă străină	170,164,253	196,140,297
rezerve obligatorii în monedă naţională	677,924,374	713,314,627
Reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(2,669,141)	-
	848,088,627	909,454,924
Total	1,201,480,508	1,735,780,256

Numerarul şi disponibilităţile la Banca Naţională a Moldovei au o depreciere înregistrată în valoare totală de 3,057,230 MDL (2017: 0 MDL). Aceste solduri nu sunt nici gajate, nici expirate.

Conturile curente la Banca Naţională a Moldovei (BNM) trebuie să îndeplinească cerinţele minime privind rezervele obligatorii. Pe parcursul anului 2018 rata dobânzii a variat de la 3.50% - 3.56% (2017: 4.00% - 6.00%) pentru rezervele în MDL, şi de la 0.29% - 0.47% la rezervele în USD şi EUR (2017: 0.30% - 0.60%).

Rezervele obligatorii trebuie menţinute la o limită medie între datele de 16 şi 15 ale fiecărei luni (2017: 8 şi 7 ale fiecărei luni). Limita trebuie să fie stabilită la nivel mediu pe această perioadă de 30/31 zile. La datele de raportare către BNM (16 şi 15 ale fiecărei luni), acestea pot fi folosite la capacitatea necesară Băncii. Rata rezervelor obligatorii la data de 31 decembrie 2018 a fost 42.5% (31 decembrie 2017: 40%) la rezervele în MDL şi 14% la rezervele în USD şi EUR (31 decembrie 2017: 14%).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

15 CREDITE ŞI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Plasamente la bănci	-	154,034,089
Conturi curente, brut	384,257,736	495,888,934
Reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(188,558)	-
Total incluse în numerar şi echivalente de numerar (Nota 29)	**384,069,178**	**649,923,023**
Plasamente cu maturitate peste 3 luni, brut	440,686,524	-
Reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(233,748)	-
Plasamente cu maturitate peste 3 luni, net	**440,452,776**	-
Total (*curente*)	**824,521,954**	**649,923,023s**

Toate creditele şi avansurile acordate băncilor au o depreciere înregistrată în valoare totală de 422,306 MDL (2017: 0 MDL). La 31 decembrie 2018 şi 2017, sumele datorate de la alte bănci nu sunt nici gajate, nici expirate.

Plasamentele la alte bănci şi conturile curente, sunt plasate în bănci mari din ţările OECD, în valoare de 822,035,135 MDL (2017: 648,017,447 MDL). Plasamentele în ţările non-OECD sunt în sumă de 2,486,819 MDL (2017: 1,905,577 MDL) şi sunt plasate în bănci mari din Moldova, Rusia, Ucraina şi Romania.

La 31 decembrie 2018, Banca deţine plasamente doar în valută străină. Rata dobânzii pentru plasamentele la bănci în valută străină a fost de la -0.60% la 2.50% (2017: de la -0.60% la 2.45%).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

16 INVESTIŢII ÎN TITLURI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Investiţii în titluri de datorie măsurate la cost amortizat:		
- titluri de datorie cu maturitate iniţială mai mica de 3 luni	934,126,005	-
reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(3,097,846)	-
incluse în numerar şi echivalente de numerar (Nota 29)	**931,028,159**	-
-alte titluri de stat cu maturitate iniţială de peste 3 luni	85,948,140	-
reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere	(1,167,225)	-
	84,780,915	-
Investiţii în titluri de datorie disponibile pentru vânzare:		
- incluse în numerar şi echivalente de numerar (Nota 29)	-	475,894,044
- alte titluri de stat cu maturitate iniţială de peste 3 luni	-	22,241,688
Investiţii în titluri de participaţie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	16,250	-
Investiţii în titluri de participaţie disponibile pentru vânzare	-	16,250
Total	**1,015,825,324**	**498,151,982**
Curent	1,013,308,661	495,988,464
Pe termen lung	2,516,663	2,163,518

Pentru titlurile de datorie, care reprezintă Valori Mobiliare de Stat şi Obligaţiuni emise de Guvernul Republicii Moldova şi Certificate emise de Banca Naţională au fost înregistrate reduceri pentru pierderi aşteptate din depreciere în valoare totală de 4,265,071 MDL (2017: 0 MDL). Titlurile de stat includ titluri cu scont pe termen scurt şi mediu în valoare de 141,592,113 MDL (2017: 78,029,331 MDL) emise de Ministerul Finanţelor al Republicii Moldova şi Certificate ale Băncii Naţionale a Moldovei în valoare de 874,216,961 MDL (2017: 420,000,000 MDL). Randamentul acestor titluri variază de la 3.83% - 7.02% în 2018 (2017: de la 5.16% - 8.07%), iar pentru Certificatele Băncii Naţionale randamentul a fost constant de 6.50% în 2018 (2017: 6.5% - 7.0%).

La 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017 titlurile de stat nu sunt nici gajate, nici expirate.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

16 INVESTIŢII ÎN TITLURI (CONTINUARE)

Mişcările în investiţiile în tituluri de datorie sunt prezentate astfel:

	2018	2017
Sold la 1 ianuarie	**498,135,732**	**68,262,941**
Intrări	18,068,046,366	1,564,930,238
Ieşiri	(17,546,289,119)	(1,135,007,623)
Deprecierea	(4,265,071)	-
Câştiguri/ (pierderi) din modificări ale valorii juste	-	(49,824)
Sold la 31 decembrie	**1,015,809,074**	**498,135,732**

La 31 decembrie 2018, titlurile de participaţie cuprind participaţii sub formă de interes minoritar în capitalurile societăţilor locale necotate.

Analiza titlurilor de participaţie este următoarea:

	Natura activităţii	Cota deţinută (%)	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Bursa de valori a Moldovei	Burse de valori	2.56	10,000	10,000
Depozitarul Naţional al Moldovei	Registrator	0.25	6,250	6,250
			16,250	**16,250**

Banca nu a recunoscut provizioane privind deprecierea titlurilor de participaţie ca rezultat al estimării unei lipse a unor semne obiective de depreciere a acestor active.

Mişcările în titluri de participaţie sunt prezentate astfel:

	2018	2017
Sold la 1 ianuarie	**16,250**	**16,342,709**
Intrări		-
Majorarea valorii juste	-	95,353
Cesiunea activelor deţinute pentru vînzare către Veneto Banca	-	(16,421,812)
Sold la 31 decembrie	**16,250**	**16,250**

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

17 CREDITE ŞI AVANSURI ACORDATE CLIENŢILOR

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Persoane fizice (clienţi de retail):		
Carduri de credit	5,434,767	5,426,295
Credite la termen	25,357,311	19,384,838
Credite ipotecare	283,985,606	260,052,538
	314,777,684	284,863,671
Entităţi corporative:	414,330,520	593,530,133
Credite şi avansuri, brut	729,108,204	878,393,804
Minus: reduceri pentru pierderi din depreciere	(147,939,161)	(35,004,427)
Net	581,169,043	843,389,377
Curente	76,562,878	78,813,367
Pe termen lung	504,606,165	764,576,010

Toate creditele şi avansurile acordate clienţilor sunt oferite debitorilor din Republica Moldova. Ratele nominale ale dobânzilor la creditele comerciale şi avansurile în MDL, acordate pe parcursul anului, variază între 4.5% şi 18% (2017: 10.2% şi 16.4%). Ratele nominale ale dobânzilor la creditele acordate în valută străină variază între 3.17% şi 7.48% (2017: 4.8% şi 15.2%).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

18 IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Imobilizările necorporale includ programe şi licenţe.

	2018	2017
La 1 ianuarie		
Cost	43,502,414	38,278,004
Amortizare acumulată	(17,519,331)	(14,254,599)
Anul încheiat la 31 decembrie		
Valoarea de bilanţ iniţială	25,983,083	24,023,405
Intrări	3,143,765	6,721,477
Ieşiri, cost	(119,679)	(1,497,068)
Ieşiri, amortizarea acumulată	47,889	363,169
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 11)	(4,131,572)	(3,627,901)
Valoarea de bilanţ finală	24,923,486	25,983,083
La 31 decembrie		
Cost	46,526,500	43,502,414
Amortizare acumulată	(21,603,014)	(17,519,331)
Valoarea de bilanţ	**24,923,486**	**25,983,083**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

19 IMOBILIZĂRI CORPORALE

Modificările în imobilizările corporale sunt rezumate după cum urmează:

	Terenuri şi clădiri	Mobilier şi echipamente	Mijloace de transport	Alte active	Active în curs de execuţie	Total
La 1 ianuarie 2018						
Cost	381,212,073	72,375,791	5,508,971	20,493,866	365,528	479,956,229
Amortizare acumulată	(46,645,978)	(58,609,529)	(5,503,056)	(17,250,600)	-	(128,009,163)
Valoarea de bilanţ netă	**334,566,095**	**13,766,262**	**5,915**	**3,243,266**	**365,528**	**351,947,066**
Anul încheiat la 31 decembrie 2018						
Valoarea de bilanţ netă iniţială	334,566,095	13,766,262	5,915	3,243,266	365,528	351,947,066
Adiţii	477,671	805,659	-	166,316	11,957,989	13,407,635
Transferuri	-	(30,851)	-	58,347	(27,496)	-
Ieşiri, cost	(282,060)	-	-	-	-	(282,060)
Ieşiri, amortizare acumulată	282,060	-	-	-	-	282,060
Reevaluarea	20,653,883	-	-	-	275,141	20,929,024
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 11)	(6,596,359)	(4,952,167)	(3,086)	(1,416,780)	-	(12,968,392)
Cheltuieli privind deprecierea	(136,757,037)	-	-	-	-	(136,757,037)
Valoarea de bilanţ netă finală	**212,344,253**	**9,588,903**	**2,829**	**2,051,149**	**12,571,162**	**236,558,296**
La 31 decembrie 2018						
Cost	359,487,354	78,110,852	5,572,767	15,694,479	12,571,162	471,436,615
Amortizare acumulată	(10,386,064)	(68,521,949)	(5,569,938)	(13,643,330)	-	(98,121,282)
Deprecierea	(136,757,037)	-	-	-	-	(136,757,037)
Valoarea de bilanţ netă finală	**212,344,253**	**9,588,903**	**2,829**	**2,051,149**	**12,571,162**	**236,558,296**

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

19 IMOBILIZĂRI CORPORALE (CONTINUARE)

Modificările în mijloace fixe sunt rezumate după cum urmează:

	Terenuri şi clădiri	Mobilier şi echipamente	Mijloace de transport	Alte active	Active în curs de execuţie	Total
La 1 ianuarie 2017						
Cost	376,640,657	71,133,704	5,905,036	20,805,785	5,153,369	479,638,551
Amortizare acumulată	(38,294,197)	(60,513,942)	(5,896,035)	(16,319,192)	-	(121,023,366)
Valoarea de bilanţ netă	**338,346,460**	**10,619,762**	**9,001**	**4,486,593**	**5,153,369**	**358,615,185**
Anul încheiat la 31 decembrie 2017						
Valoarea de bilanţ netă iniţială	338,346,460	10,619,762	9,001	4,486,593	5,153,369	358,615,185
Adiţii	21,951	6,973,646	-	9,180	-	7,004,777
Transferuri	4,549,465	185,110	-	53,266	(4,787,841)	-
Ieşiri, cost	-	(5,916,669)	(396,065)	(374,365)	-	(6,687,099)
Ieşiri, amortizare acumulată	-	5,911,423	396,065	374,365	-	6,681,853
Cheltuieli privind amortizarea (Nota 11)	(8,351,781)	(4,006,937)	(3,086)	(1,305,773)	-	(13,667,650)
Valoarea de bilanţ netă finală	**334,566,095**	**13,766,262**	**5,915**	**3,243,266**	**365,528**	**351,947,066**
La 31 decembrie 2017						
Cost	381,212,073	72,375,791	5,508,971	20,493,866	365,528	479,956,229
Amortizare acumulată	(46,645,978)	(58,609,529)	(5,503,056)	(17,250,600)	-	(128,009,163)
Valoarea de bilanţ netă finală	**334,566,095**	**13,766,262**	**5,915**	**3,243,266**	**365,528**	**351,947,066**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

20 ALTE ACTIVE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Alte active financiare		
Incluse numerar şi echivalente de numerar:		
Creanţe aferente sistemelor internaţionale de transferuri băneşti	1,610,216	1,971,030
Creanţe din operaţiuni Visa şi Mastercard	3,606,726	5,614,732
Total echivalente de numerar (Nota 29)	**5,216,942**	**7,585,762**
Decontări cu alte persoane fizice şi juridice	7,641,652	6,335,845
Sume în tranzit şi restricţionate	60,051	61,248
Alte creanţe	947,439	758,060
	13,866,084	**14,740,915**
Alte active nefinanciare		
Stocuri şi piese de schimb	2,507,866	3,229,494
Alte plăţi în avans	3,108,843	1,342,647
	5,616,709	**4,572,142**
	19,482,793	**19,313,057**
Curente	19,482,793	19,313,057
Pe termen lung	-	-

Toate activele financiare prezentate mai sus nu sunt nici expirate, nici depreciate.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

21 ACTIVE DEŢINUTE PENTRU VÂNZARE

La 27 septembrie 2017 Banca a intrat într-un contract de transfer/cesiune cu Veneto Banca S.p.A (în proces de lichidare), unicul său acţionar la acea dată, conform căruia se va cesiona o listă de credite neperformante şi titluri de participare. Valoarea activelor supuse cesionării a fost evaluată la valoarea de bilanţ din 30 iunie 2017. Acordul de cesiune a fost semnat în scopul executării Decretului Statului Italian din 25 iunie 2017 (denumit „Decret al Băncilor Veneto"). Valoarea totală a contractului a fost stabilită la 31,013,264 EUR (echivalent a 642,160,644 MDL la 30 iunie 2017) şi a cuprins 372 împrumuturi neperformante şi 9 investiţii de capital. Valoarea justă a activelor deţinute pentru vânzare a fost estimată la 29,811,262 EUR (echivalent a 617,271,990 MDL la 30 iunie 2017) şi a fost clasificată ca Nivel 3.

Ajustarea justă a valorii de 24,739,352 MDL, aferentă activelor deţinute pentru vânzare, a fost determinată prin actualizarea valorii contractuale la valoarea sa actuală. Acordul a inclus mai multe condiţii precedente, inclusiv necesitatea modificării unor dispoziţii legale referitoare la garanţii, prin urmare executarea contractului nu a fost finalizată la 31 decembrie 2017. Executarea contractului a fost finalizată în februarie 2018, iar Banca a încasat valoarea justă estimată la 31 decembrie 2017.

Activele aflate în posesie includ garanţii excluse pe credite neperformante.

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Credite şi avansuri acordate clienţilor, net	4,230,666	624,771,131
Titluri de participare	29,790	16,261,710
Portofoliul de credite şi investiţii în capitaluri proprii cesionate	**4,260,456**	**641,032,841**
Garanţii recuperate, net	9,428,672	12,893,554
Active deţinute pentru vânzare	**13,689,128**	**653,926,396**

Ca urmare a acordului menţionat mai sus, la 31 decembrie 2017, Banca a înregistrat o datorie faţă de acţionar în sumă de 76,306,537 MDL, care reprezintă rambursările de principal şi dobândă aferente portofoliului care face obiectul acordului de cesiune, pe parcursul perioadei cuprinse între 1 iulie 2017 şi 31 decembrie 2017.

22 ALTE ÎMPRUMUTURI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Veneto Banca S.p.A.	-	198,579,233
	-	**198,579,233**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

23 DEPOZITE ALE CLIENŢILOR

	31 December 2018	31 December 2017
Clienţi corporativi:		
– conturi curente/ de decontare	225,633,011	236,784,973
– depozite la termen	20,637,458	64,056,677
Întreprinderi mici şi mijlocii:		
– conturi curente/ de decontare	682,925,847	559,697,072
– depozite la termen	89,917,204	142,770,725
Persoane fizice:		
– conturi curente/ la cerere	444,414,318	394,279,635
– depozite la termen	1,330,476,585	1,809,483,378
	2,794,004,423	**3,207,072,460**

Ratele dobânzilor la depozitele atrase de la clienţi în 2018 variază între 0.25% şi 9.50% (2017: 0.27% şi 10.66%) anual pentru depozitele în MDL (rata medie de piaţă pe parcursul anului 2018 a variat între 4.10% - 5.17% (2017: 3.68% - 10.66%) şi între 0.10 % - 3.50% (2017: 0.27 % - 2.52%) anual pentru depozitele în valută străină (rata medie de piaţă pe parcursul anului 2018 a variat între 0.83% - 1.21% (2017: 0.5% - 5.39%).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

24 ALTE DATORII

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Alte datorii financiare		
Decontări cu persoanele fizice şi juridice	25,436,971	21,914,846
Transferuri de colectat de către persoanele fizice	536,268	522,581
Sume în tranzit	25,018,105	5,626,234
Alte datorii financiare	1,887,889	852,295
	52,879,233	**28,915,956**
Alte datorii nefinanciare		
Provizion pentru concedii nefolosite	1,392,919	1,040,500
Provizion pentru bonusul acordat angajaţilor	8,949,000	-
Provizion pentru costul de integrare în Intesa Sanpaolo Group	6,390,128	6,681,038
Provizioane pentru contracte de garanţie financiară şi angajamente de creditare	10,642,995	10,446,762
Provizioane pentru litigii	1,002,155	1,992,629
Alte provizioane şi datorii nefinanciare	3,391,566	1,803,544
	31,768,763	**21,964,473**
	84,647,996	**50,880,429**

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

Semnat pentru identificare KPMG 06. MAI. 2019 Initialised for identification

25 ACTIVE SI DATORII PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT AMÂNAT

Impozitul pe profit amânat se calculează pe baza diferenţelor temporare conform metodei bilanţiere, utilizând rata efectivă a impozitului pe profit de 12% (2017: 12%). Activele privind impozitul pe profit amânat (sumele negative) şi datoriile privind impozitul pe profit amânat la situaţiile din 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017 sunt detaliate mai jos:

2018				31 decembrie 2018		
	Soldul la 1 ianuarie	Recunoscut în contul de profit şi pierderi	Recunoscut în OCI	Net	Active	Datorii
Pierderi fiscale din perioadele precedente	-	-	-	-	-	-
Provizion pentru concedii nefolosite	(124,860)	124,860	-	-	-	-
Uzura accelerată în scopuri fiscale a imobilizărilor corporale	5,075,647	(5,075,647)	-	-	-	-
Modificări ale valorii juste pentru investiţiile în cote de participare	864,788	-	(864,788)	-	-	-
Impozitul pe profit amânat (Active)/Datorii	**5,815,575**	**(4,950,787)**	**(864,788)**	**-**	**-**	**-**

2017				31 decembrie 2017		
	Soldul la 1 ianuarie	Recunoscut în contul de profit şi pierderi	Recunoscut în OCI	Net	Active	Datorii
Pierderi fiscale din perioadele precedente	(2,522,070)	2,522,070	-	-	-	-
Provizion pentru concedii nefolosite	(145,327)	20,467	-	(124,860)	(124,860)	
Uzura accelerată în scopuri fiscale a imobilizărilor corporale	3,868,264	1,207,383	-	5,075,647	-	5,075,647
Modificări ale valorii juste pentru investiţiile în cote de participare	859,066	-	5,721	864,788	-	864,788
Impozitul pe profit amânat (Active)/Datorii	**2,059,933**	**3,749,920**	**5,721**	**5,815,575**	**(124,860)**	**5,940,435**

26 CAPITAL SOCIAL

La 31 decembrie 2018, capitalul social al Băncii este format din 1,250 mii acţiuni ordinare autorizate şi emise (2017: 1,250 mii de acţiuni) cu o valoare nominală de 1,000 MDL pe acţiune (2017: MDL 1,000 pe acţiuni). Toate acţiunile sunt plătite integral. Pe parcursul anului 2018 Banca nu şi-a mărit capitalul social.

La 31 December 2018 Intesa Sanpaolo S.p.A. deţinea 100% din acţiunile Băncii (2017: Veneto Banca S.p.A. deţinea 100% din acţiunile Băncii).

Mişcările în capitalul social al Băncii sunt următoarele:

	2018		2017	
	Unităţi	**MDL**	**Unităţi**	**MDL**
Sold la 1 ianuarie	1,250,000	1,250,000,000	1,250,000	1,250,000,000
Sold la 31 decembrie	1,250,000	1,250,000,000	1,250,000	1,250,000,000

Deţinătorii acţiunilor ordinare au dreptul de a primi dividende aşa cum sunt declarate şi au dreptul la un vot pe acţiune la Adunarea Generală a Acţionarilor Băncii.

27 REZERVE STATUTARE ŞI ALTE REZERVE

Rezerve statutare

În conformitate cu legislaţia locală, 5% din profitul net al Băncii trebuie să fie alocat rezervelor statutare nedistribuibile, până în momentul când această rezervă reprezintă 15% din capitalul social al Băncii. Aceste rezerve nu sunt distribuibile. Conform statutului Băncii, ele pot fi folosite pentru acoperirea pierderilor. La Adunarea Generală extraordinare a Acţionarilor Băncii din 22 mai 2018 a fost decisă acoperirea pierderii înregistrate pentru exerciţiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017 din contul rezervelor statutare constituite în baza profiturilor anilor precedenţi, cu suma totală de 17,334,551 MDL. Astfel, la 31 decembrie 2018 soldul acestei rezerve constituie 0 MDL (31 decembrie 2017: 17,334,551 MDL).

Alte rezerve

În conformitate cu regulamentele Băncii Naţionale a Moldovei, începând cu anul 2012, băncile trebuie să aloce din rezultatul reportat la rezerve suma ce constituie diferenţa dintre ajustarea pentru deprecierea activelor calculate în baza normelor prudenţiale ale Băncii Naţionale a Moldovei (BNM) şi în baza SIRF. Aceste rezerve nu sunt distribuibile.

Deoarece la 31 decembrie 2018, reducerile pentru pierderi aşteptate din deprecierea activelor calculate în conformitate cu SIRF sunt mai mari ca ajustarea pentru deprecierea activelor calculate în baza normelor prudenţiale ale BNM, Banca a diminuat la 0 MDL suma "altor rezerve".

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

28 DIVIDENDE

Dividendele finale nu sunt înregistrate până când nu sunt aprobate de Adunarea Generală a Acţionarilor. La Adunările Generală ale Acţionarilor ce a avut loc în 2018 nu au fost aprobat careva distribuţii de dividende. În anul 2018 Banca nu a plătit dividende aferente anului 2017.

29 NUMERAR ŞI ECHIVALENTE DE NUMERAR

Numerarul şi echivalentele de numerar constau din:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Numerar şi disponibilităţi la BNM (Nota 14)	353,391,881	826,325,332
Credite şi avansuri acordate băncilor (Nota 15)	384,069,178	649,923,023
Titluri de stat (Nota 16)	931,028,159	475,894,044
Alte active (Nota 20)	5,216,942	7,585,762
	1,673,706,160	1,959,728,161

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

30 PREZENTAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE CONFORM CATEGORIEI DE EVALUARE

În scopul evaluării, IFRS 9 Instrumente financiare: Recunoaştere şi Evaluare, Banca clasifică activele sale financiare în următoarele categorii: (a) evaluate la cost amortizat; (b) evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Următorul tabel prezintă o reconciliere a activelor financiare conform categoriilor de evaluare la 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017.

	31 decembrie 2018		31 decembrie 2017	
	Active financiare evaluate la cost amortizat	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Active financiare evaluate la cost amortizat	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global
Active				
Numerar şi disponibilităţi la BNM	1,201,480,508	-	1,735,780,256	-
Investiţii în titluri:				
Titluri de stat	1,015,809,074	-	498,135,732	-
Titluri de participare	-	16,250	-	16,250
Credite şi avansuri acordate băncilor	824,521,954	-	649,923,023	-
Credite şi avansuri acordate clienţilor	581,169,043		843,389,377	-
Alte active financiare	14,037,419	-	14,740,915	-
Total active financiare	3,637,017,998	16,250	3,741,969,303	16,250

La 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017 toate datoriile financiare erau clasificate ca alte datorii şi au fost evaluate la cost amortizat.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

30 PREZENTAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE CONFORM CATEGORIEI DE EVALUARE (CONTINUARE)

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de evaluare iniţiale, în conformitate cu IAS 39, şi noile categorii de evaluare în conformitate cu IFRS 9 pentru active financiare ale Băncii la 1 ianuarie 2018.

	Clasificarea iniţială în conformitate cu IAS 39	Noua clasificare în conformitate cu IFRS 9	Valoarea contabilă în conformitate cu IAS 39	Valoarea contabilă în conformitate cu IFRS 9
Active				
Numerar şi disponibilităţi la BNM	Credite şi creanţe	Active financiare evaluate la cost amortizat	1,735,780,256	1,731,162,448
Titluri de stat	Active disponibile pentru vânzare	Active financiare evaluate la cost amortizat	498,135,732	496,085,590
Titluri de participare	Active disponibile pentru vânzare	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	16,250	16,250
Credite şi avansuri acordate băncilor	Credite şi creanţe	Active financiare evaluate la cost amortizat	649,923,023	649,572,637
Credite şi avansuri acordate clienţilor	Credite şi creanţe	Active financiare evaluate la cost amortizat	843,389,377	774,956,175
Alte active financiare	Credite şi creanţe	Active financiare evaluate la cost amortizat	14,740,915	14,740,913
Total active financiare			**3,741,985,552**	**3,666,534,014**

Semnat pentru identificare
KPMG
Initialised for identification

31 ANGAJAMENTE ŞI DATORII CONTINGENTE

Angajamente de creditare

Scopul principal al acestor instrumente asigurarea disponibilităţii fondurilor la cererea clienţilor.

Contractele de garanţie financiară şi acreditivele standby, care reprezintă asigurări irevocabile că Banca va efectua plăţi în cazul în care clientul nu îşi poate onora obligaţiile către persoane terţe, au acelaşi risc ca şi creditele.

Angajamentele de creditare reprezintă porţiuni neutilizate, dar aprobate de acordare a creditelor, garanţiilor sau acreditivelor. În ceea ce priveşte riscul de credit, Banca este expusă pierderilor potenţiale în mărimea egală cu valoarea angajamentelor neutilizate. Totuşi, valoarea potenţială a pierderilor este mai mică decât suma angajamentelor neutilizate pentru că majoritatea angajamentelor aferente extinderii unui credit condiţionează clientul să menţină standarde specifice de credit. Banca monitorizează scadenţa angajamentelor de acordare a creditelor deoarece angajamentele pe termen lung au un risc de credit mai mare decât angajamentele pe termen scurt.

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Contracte de garanţie financiară	64,141,808	83,345,433
Angajamente de creditare	110,638,186	127,346,129
	174,779,994	210,691,562

Angajamente de arendă operaţională

În cazul relaţiilor de arendă, plăţile minime viitoare conform contractelor nereziliabile de arenda operaţională a clădirilor şi mijloacelor de transport sunt următoarele:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Până la 1 an	6,485,891	3,922,467
Între 1 şi 5 ani	2,932,872	8,289,392
Peste 5 ani	6,169,135	9,168,414
	15,587,898	21,380,273

Litigii

Banca este implicată într-o serie de litigii, în calitate de pârât, legate de activitatea curentă. Conducerea Băncii estimează că Banca va câştiga cazurile şi că aceste litigii nu vor avea un impact semnificativ asupra acestor situaţii financiare.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

32 TRANZACŢII CU PĂRŢI AFILIATE

Natura relaţiilor cu părţile afiliate pentru acele părţi afiliate cu care Banca a efectuat tranzacţii semnificative sau a avut înregistrate solduri semnificative la 31 decembrie 2018 şi 31 decembrie 2017 este detaliată mai jos. Nu există alte părţi afiliate, în conformitate cu definiţia IAS 24 „Prezentarea informaţiilor privind părţile afiliate".

La 31 decembrie 2018 Banca este controlată de Intesa Sanpaolo Societa per Azioni, care deţine 100% din acţiunile ordinare, fiind banca-mamă. Pe parcursul anului 2018 Intesa Sanpaolo Societa per Azioni, a devine unicul acţionar al băncii.

Pe parcursul anului 2018 Banca a intrat intro serie de tranzactii bancare cu parţile afiliate în decursul activităţii ordinare de afaceri. Aceste tranzacţii includ credite, depozite şi tranzacţii valutare. Volumele şi soldurile acestor tranzacţii sînt prezentate mai jos.

	Director şi conducere executivă		Banca-mamă		Subsidiare şi alte alte entitaţi din acelaşi grup		Alte părţi afiliate	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
(i) Credite şi alte active purtătoare de dobândă								
Sold la începutul anului	770,285	769,966	-	-	-	-	10,090,444	6,775,345
Acordări în decursul anului	126,195	118,671	409,800,655	-	14,702,936	-	-	7,261,907
Rambursări în decursul anului	(192,567)	(118,352)	(38,884,920)	-	(14,678,391)	-	-	(3,946,808)
Modificări ale statutului de afiliere	2,936	-	-	-	56,811	-	(10,090,444)	-
Credite la finele perioadei de gestiune	706,849	770,285	370,915,735	-	81,356	-	-	10,090,444
Conturi curente	-	-	186,648,864	-	-	-		-
Venituri din dobânzi	61,311	70,502	429,265	511,991	352,557	-	245,987	630,751

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

32 TRANZACŢII CU PĂRŢI AFILIATE (CONTINUARE)

	Director şi conducere executivă		Banca-mamă		Alte părţi afiliate	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Depozite şi împrumuturi						
Sold la începutul anului	35,819	128,346	198,579,233	370,358,591	6,471,898	7,559,295
Primite în timpul anului	9,606,054	1,374,075	-	106,278,555	1,526,066	64,236,035
Achitate în timpul anului	(8,254,918)	(1,466,602)	-	(278,057,913)	(1,293,630)	(65,323,432)
Modificări ale statutului de afiliere	111,134	-	(198,579,233)	-	(5,343,468)	-
Sold la finele perioadei de gestiune	**1,498,089**	**35,819**	**-**	**198,579,233**	**1,360,866**	**6,471,898**
Cheltuieli cu dobânzile	5,535	3,323	432,734	10,695,289	95,156	269,435

Alte părţi afiliate sunt entităţi care sunt controalele sau influenţate semnificativ în mod direct sau indirect de către membrii Consiliului de Administraţie.
În 2018, totalul salariilor şi beneficiilor pe termen scurt acordate managementului-cheie a fost la 8,431, 586 MDL (2017: 1,009,693 mii MDL). Alte beneficii nu au fost acordate managementului-cheie.

Creşterea salariilor şi beneficiilor pe termen scurt acordate managementului-cheie în 2018 comparativ cu 2017, se datorează modificărilor statutului de afiliere, urmare a intrării în vigoare, în decembrie 2018, a noului Regulament cu privire la cerinţele faţă de membrii organului de conducere al băncii şi al societăţii financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care deţin funcţii-cheie şi faţă de lichidatorul băncii în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea comitetului executiv al BNM nr.292 din 29.11.2018.

În 2018 cheltuielile totale cu reprezentanţii Intesa Sanpaolo, care includ cheltuielile de remunerare şi cazare au constituit 7,894,296 MDL (2017: 9,528,344 MDL cheltuielile totale cu reprezentanţii Veneto Banca).

Remunerarea membrilor Consiliului de Administraţie în 2018 a constituit 1,621,142 MDL (2017: 977,710 MDL).

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification

33 EVENIMENTE ULTERIOARE

Nu există evenimente ulterioare semnificative de raportat.

Semnat pentru identificare
KPMG
06. MAI. 2019
Initialised for identification